

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

(Tato verze ŠVP je platná od 1. září 2023.)

ŠKOLA PRO ŽIVOT

ZŠ A MŠ BĚLY JENSEN, OPATOV 139, OPATOV V ČECHÁCH

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Škola pro život
Č.j. 11 400/2007-21

Název školy:

Základní škola a Mateřská škola Běly Jensen Opatov, okres Svitavy

Adresa školy:

Opatov 139, 569 12 Opatov

Ředitelka školy:

Mgr.Hebelková Iva

Kontakty:

Telefon: 461 593 135

E-mail:zs.opatov@tiscali.cz

Zařazení do sítě škol:

IZO 002518074

REDIZO 650057988

IČO 750 15 595

Zřizovatel:

Obec Opatov

569 12 Opatov 159

Kontakty:

Telefon: 461593154

Fax: 461593810

E-mail: obecopatov@cmail.cz

Platnost dokumentu od: 30.8.2007

.....
Ředitelka školy

2. Charakteristika školy

Historie školy

Areál školy byl po povodních v roce 1997 postupně rekonstruován. Byla nově opravena tělocvična školy, která je prostorná, má moderní umělý povrch a je využívána nejen školou, ale i širokou veřejností. Od 1. 1. 2003 patří k naší organizaci ještě odloučené pracoviště – mateřská škola a školní jídelna. Ta též sídlí v prostorné a moderní budově.

Úplnost a velikost školy

Základní škola v Opatově je úplná základní škola s devíti postupnými ročníky. První stupeň je málotřídní, spojeny jsou 2. a 3. ročník a 4. a 5. ročník. Budovy a prostory školy jsou pro 225 žáků, k 30. 9. 2006 měla škola 96 žáků.

Škola není spádová. Dojíždějí k nám žáci z Opatovce i ze Svitav. Škola je umístěna ve středu obce u rušné a frekventované silnice.

Vybavení školy

Materiální

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány o nové.

Prostorové

Areál školy je možné rozdělit na dvě propojené části – hlavní budovu a pavilon I. stupně. Hlavní budova slouží celému druhému stupni. V této budově sídlí vedení školy, kabinety se sbírkami (matematika, fyzika, přírodopis, chemie, zeměpis, dějepis, český jazyk, anglický jazyk, výtvarná a hudební výchova) včetně učebny výpočetní techniky. V přízemí je školní knihovna, tělocvična, školní družina a keramická dílna.

Budova 1. stupně je s hlavní budovou propojena spojovací chodbou. Zde se nachází sborovna a šatny pro žáky obou stupňů. Na 1. stupni mají žáci k dispozici prostornou halu, kde tráví přestávky.

Škola má svou vlastní jídelnu, která se nachází cca 500 m od budovy školy. Po vstupu naší republiky do EU nespĺňovala stávající jídelna požadavky nových norem a předpisy EU. Mateřská škola nevyužívala v budově obě podlaží a kuchyň MŠ potřebovala rekonstrukci. Proto bylo rozhodnuto zřídit v přízemí MŠ školní jídelnu pro základní i mateřskou školu, která vyhovuje všem podmínkám. Od 1.9.2004 se zde vaří obědy pro MŠ Opatov, Dětrichov, žáky základní školy, pro důchodce a přestárlé občany z Opatova a Dětrichova.

Součástí areálu školy je hřiště s umělou trávou. Pro děti mladšího školního věku (především pro školní družinu) jsou určeny dřevěné prolézačky. Pro aktivní vyžití ve volných chvílích mohou žáci využít dva pevně zabudované stoly pro stolní tenis, které se nacházejí za školou.

Školní družina

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. Dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel a 9 pedagogů vč. 1 výchovného poradce a 1 vychovatelky školní družiny. Sbor je smíšený s převahou žen, věkově pestrý – od mladých pracovníků až po zkušené kolegy.

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVPP jsou psychologie, pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody didaktice předmětů a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou. V uplynulých letech 100% pedagogů prošlo úrovní „Z“ ve školení práce na počítači a přibližně 50% prošlo úrovní „P“ (úvodní modul volitelné moduly: počítačová grafika digitální fotografie apod.). Cílem je rutinní práce na počítači, využívání komunikační a prezentační techniky ve vhodných případech i ve výuce žáků.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích a průběhu vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, konzultačních dnech, případně osobně nebo telefonicky. Pro rodiče a veřejnost pořádá škola každoročně Den otevřených dveří, Vánoční a Velikonoční dílnu.

Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí, toho není možné bez kvalitní vzájemné spolupráce dosáhnout.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon) §167 a § 168 zřizovatel zřizuje školskou radu. Ve školské radě zastupují školu 2 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy.

Základem vzdělávání a výchovy integrovaných žáků je úzká spolupráce s Pedagogicko psychologickou poradnou ve Svitavách.

V oblasti dopravní výchovy a prevence kriminalisty a sociálně patologických jevů je velmi dobrá spolupráce je s Policií ČR. Každoročně organizujeme námětové besedy pro jednotlivé ročníky.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takové cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků. Za tyto výsledky bývají nezdůvodněně považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se děti s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostávají nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně.

Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě 21. století. V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

- Být schopen vzít v úvahu zkušenost,
- dávat věci do souvislostí,
- organizovat svůj učební proces,
- být schopen řešit problémy,
- být zodpovědný za své učení.

Objevování

- Získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost
- zvažovat různé zdroje informací,
- radit se s lidmi ze svého okolí,
- konzultovat s experty
- vytvářet a pořádat dokumentaci

Myšlení a zvažování

- Chápat kontinuitu minulosti a současnosti,
- nahlížet na aspekty rozvoje společnosti kriticky,
- být schopen nevyrovnávat s nejistotou a komplexností situace,
- účastnit se diskuzí vyjadřovat vlastní názor,
- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci,
- hodnotit sociální chování související se zdravím a životním prostředím,
- vnímat hodnoty umění, literatury apod.

Komunikace

- Rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích,
- být schopen , mluvit na veřejnosti,
- obhajovat a argumentovat vlastní názor,
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých,
- vyjadřovat se písemnou formou,
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám.

Kooperace

- Být schopen spolupráce v týmu,
- činit rozhodnutí,
- řešit konflikty,
- posuzovat a hodnotit,
- navazovat a udržovat kontakty.

Práce

- Vytvářet projekty,
- brát na sebe zodpovědnost,
- přispívat k práci skupiny a společnosti,
- organizovat svou vlastní práci,
- projevovat solidaritu.

Adaptace

- Využívat informační a komunikační techniky,
- být flexibilní při rychlých změnách,
- nalézt nová řešení,
- být houževnatý v případě potíží.

3.2 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Umožnit žákům osvojit strategie a motivovat je pro celoživotní učení.

Podpora dětí k učení se:

- Vybírat si a využívat vodné způsoby, metody strategie pro aktivní a efektivní učení
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Podpora dětí k učení se:

- Samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- uvádět věci a znalosti do souvislosti a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

Podpora dětí k učení se:

- Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Podpora dětí k učení se:

- Spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili svoje povinnosti.

Podpora dětí k učení se:

- Mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva a povinnosti,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- vcítit se do situace ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních,
- používat bezpečné materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Podpora dětí k učení se:

- Vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén,
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných,

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Podpora dětí k učení se:

- Využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků uplatňuje tyto společné postupy:

- Využívá různých zdrojů informací,
kompetence k učení, řešení problémů, komunikativní např.
  - učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými apod.)
  - žáci mají školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet.

- Využívat nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí atd.)
Kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:
  - škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.

- Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi.
Kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské
  - žáci se účastní veřejných kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky

- Proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem)
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní apod.

3.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	STRATEGIE NA ÚROVNI ŠKOLY
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na čtení s porozuměním a na práci s textem - učíme žáky vyhledat, zpracovat, třídit a prezentovat informace - umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k nalézání různých řešení problémů, k jejich obhajobě při řešení problémů učíme žáky využívat a kombinovat znalosti z různých předmětů - motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života - žáci se zdokonalují v práci s informacemi z různých zdrojů (ústních, tištěných, počítačových, včetně internetu) - podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky akceptovat pravidla dialogu a diskuse, vedeme je ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a s ostatními dospělými ve škole i mimo školu - učíme děti vyjádřit a obhájit vhodnou formou svůj vlastní názor a respektovat názory druhých
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky a rodiče se školním řádem - umožňujeme žákům objevovat v sobě dobré stránky, hodnoty, příležitosti - zařazujeme do výuky práci ve dvojicích i ve skupinách - budujeme pozitivní školní a třídní klima
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky respektovat individuální rozdíly (národnostní, kulturní), přesvědčení druhých lidí - vedeme žáky k ekologickému citění - pěstujeme v dětech pocit sounáležitosti ke škole (např. účasti na různých akcích školy)
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - nabízíme žákům možnosti výběru povolání (exkurze, besedy se zástupci SŠ, burzy) - vedeme žáky k odpovědnosti za výsledek práce, k sebehodnocení a k překonávání překážek, k dodržování termínu a kvality práce - podporujeme smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb - podporujeme žáky při používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení - zadáváme úkoly vyžadující zapojení digitálních technologií - podporujeme žáky při vytváření, úpravách a sdílení digitálního obsahu a vyjadřování se pomocí digitálních prostředků - při práci s digitálními technologiemi vedeme žáky k etickému chování a k uvědomování si možných přínosů a rizik
----------------------	---

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

1. Osobnostní a sociální výchova	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Název tematického okruhu									
Rozvoj schopností poznávání			INT ve všech předmětech	INT ve všech předmětech	INT ve všech předmětech	INT / M, F, ČJ, Z, D, TV PRO / DJ	INT / M, F, Z, SH, D, TV PRO / DJ	INT / M, F, Z, D, TV PRO / DJ	INT / M, F, Z, SH, D, TV PRO / DJ
Sebepoznání a sebepojetí			INT / PRV	INT / PŘ	INT / PŘ	INT / TV	INT / ČJ, TV	INT / PŘ, ČJ, OV, TV	INT / OV, VZ, TV
Seberegulace a sebeorganizace			INT ve všech předmětech	INT ve všech předmětech	INT ve všech předmětech	INT / OV	INT / AJ		INT / VZ
Psychohygienu						PRO / DJ	PRO / DJ	PRO / DJ	PRO / DJ
Kreativita	INT / PČ, VV	INT / PČ, VV	INT / PČ, VV	INT / PČ, VV	INT / PČ, VV	INT / M, VV	INT / M	INT / M, PČ	INT / M
Poznávání lidí	INT ve všech předmětech	INT ve všech předmětech	INT ve všech předmětech	INT ve všech předmětech	INT ve všech předmětech	PRO / DJ, TV	INT / Z, TV PRO / DJ	INT / TV, D, OV PRO / DJ	INT / D, Z, TV PRO / DJ
Mezilidské vztahy						INT / TV, D, VZ	INT / D, TV, SH	INT / D, OV, TV	INT / D, VZ, TV, SH
Komunikace	INT / HV	INT / ČJ, HV	INT / ČJ, HV, AJ	INT / ČJ, HV, AJ	INT / ČJ, HV, AJ	INT / TV, ČJ, VV, AJ, VZ	INT / TV, AJ	INT / OV, TV, AJ	INT / ČJ, VV, TV
Kooperace a kompetice						INT / D, Z	INT / D, Z	INT / D, Z, PČ	INT / D, Z, PČ
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						INT / D, VZ, TV PRO / DJ	INT / TV PRO / DJ	INT / TV PRO / DJ	INT / D, TV, VZ PRO / DJ
Hodnoty, postoje, praktická etika	POZN.	POZN.	POZN.	POZN.	POZN.	POZN.	POZN.	POZN.	POZN.

Legenda: INT – integrace do předmětu, PRO – projekt, PRO / DJ – projekt Den jinak, POZN. – plněno v rámci účasti na kulturních a sportovních akcích

2. Výchova demokratického občana	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola						INT / OV PRO / DJ	PRO / DJ	PRO / DJ	INT / OV PRO / DJ
Občan, občanská společnost a stát				INT / VL	INT / VL			INT / D, OV	INT / Z
Formy participace občanů v politickém životě				INT / VL	INT / VL	INT / D, OV		INT / D, Z, OV	INT / D, Z, OV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				INT / VL	INT / VL			INT / D, OV	INT / D, Z

Legenda: INT – integrace do předmětu, PRO – projekt, PRO / DJ – projekt Den jinak

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Název tematického okruhu									
Evropa a svět nás zajímá				INT / VL	INT / VL, AJ	INT / ČJ, D	INT / ČJ, D, Z, AJ	INT / AJ, D, Z	INT / D, Z
Objevujeme Evropu a svět				INT / VL	INT / VL, AJ			INT / AJ, Z	INT / OV, Z
Jsme Evropané						INT / D	INT / D, Z	INT / D	INT/ D, Z, OV

Legenda: INT – integrace do předmětu, PRO – projekt, PRO / DJ – projekt Den jinak

4. Multikulturní výchova	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference			INT / ČJ, PRV	INT / HV	INT / HV	INT / D	INT / D, Z	INT / D, Z, OV	INT / D, Z
Lidské vztahy	INT / ČJ, PRV, HV	INT / ČJ, PRV, HV	INT / ČJ, PRV, HV	INT / ČJ, TV, HV	INT / ČJ, AJ, HV	INT / ČJ, VZ, OV PRO / DJ	INT / ČJ PRO / DJ	PRO / DJ	INT / D, VZ
Etnický původ						INT / D	INT / D, Z	INT / PŘ, OV	INT / D, Z
Multikulturalita						INT / AJ	INT / AJ, D	INT / OV	INT / D
Princip sociálního smíru a solidarity						INT / Z	INT / Z	INT / Z, D, OV	INT / Z, D

Legenda: INT – integrace do předmětu, PRO – projekt, PRO / DJ – projekt Den jinak

5. Environmentální výchova	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Název tematického okruhu									
Ekosystémy		INT / PRV	INT / PRV	INT / PŘ	INT / PŘ	INT / Z		INT / Z, D	INT / Z, D
Základní podmínky života			INT / PRV	INT / PŘ	INT / PŘ	INT / Z, PŘ		INT / F, Z, CH	INT / Z, CH
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				INT / VL	INT / VL	INT / Z, VZ	INT / Z, PČ, D	INT / F, Z, D, CH	INT / Z, D, CH, PŘ
Vztah člověka k prostředí	INT / PRV PRO / DZ PRO / TO	INT / PRV PRO / DZ PRO / TO	INT / PRV PRO / DZ PRO / TO	INT / VL INT / TV PRO / DZ PRO / TO	INT / VL INT / TV PRO / DZ PRO / TO	INT / Z, VZ, TV PRO / DZ PRO / TO	INT / Z, D, TV, SH PRO / DZ PRO / TO	INT / Z, PŘ, ČJ, TV PRO / DZ PRO / TO	INT / Z, AJ, TV, SH PRO / DZ PRO / TO

Legenda: INT – integrace do předmětu, PRO – projekt, PRO / DZ – projekt Den Země, PRO / TO – projekt Třídění odpadu

6. Mediální výchova	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				INT / ČJ	INT / ČJ				INT / D
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				INT / INF	INT / INF	INT / INF	INT / INF	INT / ČJ, INF	INT / ČJ, D, INF
Stavba mediálních sdělení								INT / ČJ	INT / ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení			INT / HV	INT / HV	INT / HV		INT / ČJ	INT / ČJ	INT / ČJ, D
Fungování a vliv médií ve společnosti								INT / D, VV	INT / D, OV, ČJ
Tvorba mediálního sdělení				INT / INF	INT / INF	INT / INF	INT / INF	INT / INF	
Práce v realizačním týmu				INT / INF	INT / INF	INT / INF	INT / INF	INT / AJ, INF	

Legenda: INT – integrace do předmětu

3.6 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- Poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- Poradenství při řešení a prevenci sociálně-patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- Poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- Kariérové poradenství, volba školy
- Poradenství při integraci žáka nespeciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků s odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- Poradenství ke vzdělávání žáků mimořádně nadaných,
- Poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

3.7 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření podle § 16 odst. 9 školského zákona.

3.7.1 Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

Postup školy při poskytování podpurných opatření 1. stupně, plán pedagogické podpory

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáky informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáky (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáky, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpurných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáky. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování

podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáky využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách podle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z PLPP žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá PLPP školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáky dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí pracovní IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce.
- Zákonný zástupce stvrdí svým seznámením s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími p. V případě potřeby učitel průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáky.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

- Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.
- K úpravám očekávaných výstupů stanovených ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznaným podpůrným opatřením od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.
- K úpravám očekávaných obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznaným podpůrným opatřením od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru, který nejlépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.
- V IVP žáků s přiznanými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí. Pro žáky

s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívající v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení školského poradenského pracoviště speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní dotace.

- Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení . čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti; pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňuje dobré fungování pracovní paměti, malá představitivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.
- Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytování v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolu,
- podpora poznávacích procesů žáky (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáky a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáky, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- zadávání domácích úkolů zohledňovat možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáky.

Organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků.

Hodnocení žáka:

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka,
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu a vědomosti žáka,
- podpora sebehodnocení,
- hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- formativní hodnocení směřuje ke zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělávání.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnosti úlev,
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde žák může být úspěšný,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala se sebemenším zlepšením výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávat činnosti, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení.

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- výchovný poradce,
- školní metodik prevence

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola dále spolupracuje s PPP Ústí nad Orlicí, SPC Bystré, SPC Ústí nad Orlicí, SPC Moravská Třebová.

3.7.2 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo zákonného zástupce. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání žáka.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce s vyučujícím vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách podle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu nadaného a mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícím dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující žáka, žák a zákonný zástupce.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálním vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách podle potřeb žáka.
- Stejný postup latí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Postup školy při přerazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přerazení do vyššího ročníku.
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přerazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem.
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové práce,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí,
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh),
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka,
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů,
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),

- příprava na účast v soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy,
- přerazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí,
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- spolupráce se sportovními kluby.

4. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň					Celkem
		1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	10	9	7	7	33 + 8
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	6	5	5	20 + 6
Informatika		-	-	-	1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	1	2	-	-	11 + 2
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	
	Přírodověda	-	-	-	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celková povinná časová dotace		20	21	25	26	26	118

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	2. stupeň				Celkem
		6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	5	5	5	15 + 5
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
	Ruský jazyk	-	2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	15 + 5
Informatika		1	1	1	-	3
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	11 + 1
	Občanská výchova	1	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	2	21 + 5
	Chemie	-	-	2	2	
	Přírodopis	2	2	2	1	
	Zeměpis	2	2	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	9
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	-	-	1	10
	Tělesná výchova	2	2	2	2	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	3 + 1
Celková povinná časová dotace		29	30	32	31	122

Ve školním roce 2023/2024 je INFORMATIKA na druhém stupni vyučována v 6., 7. a 8. ročníku. Zbylá hodina z povinné dotace je využita ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Poznámky k učebnímu plánu

Vyučovací předmět **Informatika** ve 4., 5., 6., 7. a 8. ročníku zahrnuje základy práce s počítačem povinně pro všechny žáky.

Volná disponibilní časová dotace (16 hodin) je na 1. stupni využita na navýšení časové dotace v povinné části – 8 hodin v předmětu **Český jazyk a literatura**, 6 hodin v předmětu **Matematika** a 1 hodina ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**.

Na 2. stupni ze 17 disponibilních hodin je 5 hodin využito v předmětu **Český jazyk a literatura**, 5 hodin v předmětu **Matematika a její aplikace**, 5 hodin ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**, 1 hodina ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** a 1 hodina ve vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**.

Navýšení hodinové dotace v povinných předmětech je využito pro realizaci průřezových témat a pro profilaci školy. Průřezová témata se realizují v jednotlivých předmětech (viz tabulka a charakteristika ŠVP).

Tematický okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí je realizována formou dvou projektových dnů ve všech ročnících na prvním i druhém stupni. Tento projekt je zpracován v příloze ŠVP.

Výuka je realizována převážně formou klasických vyučovacích hodin, některá témata jsou realizována formou projektů nebo exkurzí.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 1. ročníku – 8 hodin týdně

v 2. ročníku – 10 hodin týdně

ve 3. ročníku – 9 hodin týdně

ve 4. a 5. ročníku – 7 hodin týdně

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

- vedeme k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- směřujeme k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní a písemné podobě
- vedeme k užívání různých zdrojů informací (př. slovníky, časopisy, katalogy)
- vedeme k rozšiřování znalostí a dovedností pro další vývoj

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním a na práci s textem
- vytváříme podmínky pro vyhledávání, zpracovávání a třídění informací
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky ke zdokonalování v práci s informacemi z různých zdrojů
- vedeme žáky k obhajobě svých názorů
- vedeme žáky k vzájemné pomoci
- ukazujeme žákům různá řešení problémů
- vedeme žáky ke zdůvodňování svých názorů, k dokončení úkolů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné, výstižné a kultivované komunikaci
- vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváříme podmínky pro komunikaci mezi žáky
- vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů a organizuje práci ve skupinách
- vytváříme podmínky ke vzájemnému respektování žáků
- vedeme žáky k respektování pokynů pedagogů

Kompetence občanské

- pěstujeme u žáků pocit sounáležitosti ke škole (př. účast na školních akcích)
- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (př. národnost, kultura)
- vedeme žáky ke zvládnutí komunikace i ve vyhraněných situacích
- poskytujeme žákům s postižením vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- podporujeme smysl pro tvořivost a kulturu
- vedeme žáky k organizování a plánování učení
- vedeme žáky k odpovědnosti za výsledek práce, k sebehodnocení
- vedeme žáky k dodržování termínů, postupů
- vedeme žáky k organizaci a plánování vlastního procesu učení se

Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učíme žáky využívat navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici
- vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – skládá a rozkládá slova na hlásky – rozlišuje jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká – umí jednotlivá písmena a hlásky správně přečíst, vyslovit a napsat – skládá slova, čte všechny druhy slov – rozlišuje zrakem i sluchem dlouhé a krátké samohlásky – plynule čte slova ve větách se správnou intonací – rozlišuje slova ve větách zrakem i sluchem – rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat – správně řadí slova ve větě – rozpozná členění textu – rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova 	<p>sluchová analýza a syntéza</p> <p>písmena velká, malá, tiskací, psací výslovnost a čtení hlásek</p> <p>slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, dí, ti, ni, dy, ty, ny, dvojhlásky au, ou, eu kvantita samohlásek</p> <p>čtení se správnou intonací</p> <p>hlasité i tiché čtení s porozuměním slovosled ve větě nadpis, řádek, sloupec, odstavec</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - tvoří smysluplné věty - rozumí mluveným pokynům - v mluvených projevech správně dýchá, volí správné tempo řeči - naslouchá textu - zná říkadla, rozpočítadla, hádanky - vypráví podle obrázkové osnovy - dramatizuje jednoduchý text - naučí se zpaměti básničku (min. 4 verše) - dokáže básničku recitovat - respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru - používá jednoduché komunikační žánry 	<p>vyjadřovací schopnosti</p> <p>technika mluveného projevu</p> <p>komunikační pravidla rozhovoru komunikační žánry oslovení, pozdrav, omluva, prosba</p>	<p>OSV – Poznání lidí</p> <p>VV – doplnění textu obrázkem</p> <p>MKV – Lidské vztahy</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje hygienické návyky při psaní - uvolňuje ruku, nacvičuje správné držení těla při psaní, správné držení psacího náčiní - píše čáry, vlnovky, zátrhy, oblouky, klíčky - píše správné tvary psacích písmen a číslic, spojuje písmena ve slovo - píše interpunkční znaménka - rozlišuje psací a tiskací písmena - napíše psací písmena velké a malé abecedy - opisuje psací slova a věty - přepisuje tiskací písmo do psané podoby - píše podle diktátu slova a věty - dbá na úhlednost a čitelnost písma - píše velké písmeno na začátku věty a vlastních jmen osob 	<p>Psaní - hygienické návyky</p> <p>uvolňovací cviky</p> <p>průpravné prvky písmen a číslic technika psaní</p> <p>opis, přepis, diktát písmen, slov a vět</p> <p>psaní velkých písmen na začátku věty a vlastních jmen osob</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu, náročnosti nahlas i potichu - dokáže přečtený text vyprávět - dbá na správnou výslovnost - dokáže na základě vlastních zážitků vytvořit krátký mluvený projev - dbá na správnou intonaci - umí naslouchat přednesu - dokáže odlišit pohádku od ostatních vyprávění - umí abecedu - dokáže řadit slova podle abecedy - rozpozná konec věty a začátek věty, která následuje, věty začínají velkým písmenem - umí rozlišit v textu druhy vět - oznamovací, tázací, rozkazovací, přací - zná a správně používá interpunkční znaménka - dokáže seřadit věty v textu ve správném pořadí	<p>Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, uvědomělé)</p> <p>Naslouchání textu a mluvenému slovu</p> <p>Abeceda a písmo</p> <p>Věty</p>	<p>OSV – poznání lidí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - umí rozdělit slova na slabiky - dokáže rozdělit slovo na konci řádku - umí rozlišit zvukovou a psanou podobu slabik – dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ů/ů - odůvodňuje a píše správně velká písmena u vlastních jmen, osob, zvířat a místních pojmenování - rozlišuje a dokáže vyjmenovat samohlásky, souhlásky měkké, tvrdé a obojetné - zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek - umí z různých slov utvořit smysluplné věty - zná slova významem souřadná, nadřazená, podřazená a slova příbuzná. - rozpozná určité slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky 	<p>Slabiky</p> <p>Podstatná jména</p> <p>Hlásky</p> <p>Psaní y-ý, i-í po tvrdých a měkkých souhláskách, psaní souhlásek uprostřed a na konci slova</p> <p>Slova Slova a slovní význam</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen vyjádřit svůj názor, pocity - umí naslouchat druhému - dokáže rozlišit spisovný a nespisovný jazyk - dbá na spisovné vyjadřování - dokáže porozumět písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - používá základní hygienické návyky při psaní - dokáže psát správně tvary písmen abecedy, čísel, opis a přepis jednoduchých textů - používá jednoduché komunikační žánry (vzkaz, zpráva, oznámení) 	<p>Vyjadřovací schopnosti</p> <p>Psaní - správné sezení, držení psacího náčiní</p> <p>Procvičování správných tvarů písmen, nácvik bezchybného opisu a přepisu, nácvik vyhledávání chyb ve vlastním písemném projevu Zdokonalování techniky psaní a estetické úrovně písemného projevu</p>	<p>OSV – komunikace</p> <p>MKV – lidské vztahy</p> <p>Mezipředmětové vztahy VV (písmena)</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - umí obojetné souhlásky - zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis - pozná podstatné jméno - umí určit pád, číslo, rod u podstatných jmen - rozlišuje vlastní jména osob, zvířat, měst, ulic, vesnic, hor a správně je píše - pozná sloveso - umí určit osobu, číslo, čas u sloves - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - umí určit některé slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, spojky - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary pod. jme, příd. jmen a sloves 	<p>Vyjmenovaná slova</p> <p>Podstatná jména Pád, číslo, rod</p> <p>Vlastní jména</p> <p>Slovesa</p> <p>Slovní druhy</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v textu čteném i slyšeném - je schopen vyjádřit své pocity z přečteného textu - dokáže na základě vlastních zážitků vytvořit krátký mluvený projev - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností - umí řadit ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - umí telefonovat, napsat adresu, přání, pozdrav, popis - umí správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky - umí kontrolovat vlastní písemný projev - zvládá základní hygienické návyky při psaní - dbá na úpravu v sešitě - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	<p>Vyjadřovací schopnosti</p> <p>Vyprávění</p> <p>Psaní</p>	<p>OSV – poznání lidí</p> <p>OSV – komunikace</p> <p>MKV – lidské vztahy</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s jazykem jako s prostředkem komunikace – umí rozlišit slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, slova citově zabarvená – umí užívat slova spisovná – určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) – rozlišuje předpony a předložky a správně je píše 	<p>Mluvnice: Mateřský jazyk</p> <p>Nauka o slově</p> <p>Stavba slova</p> <p>Předložky a předpony</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – seberegulace, sebeorganizace</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – správně píše skupiny bě/bje, vě/vje, pě, umí uvést příklady užití ve větách – umí obojetné souhlásky, píše správně i,í/y,ý, zná vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná – rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, umí rozlišit slova ohebná a neohebná – píše správně vlastní jména osob, zvířat, zeměpisných názvů – zná vzory podstatných jmen, umí určit pád, číslo, rod, vzor 	<p>Skupiny bě/bje, vě/vje, pě</p> <p>Vyjmenovaná slova</p> <p>Slovní druhy</p> <p>Podstatná jména</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže skloňovat podstatná jména podle vzorů – seznámí se a rozpoznává psaní předložek s, z – pozná určitý a neurčitý tvar sloves, zvrtná slovesa – umí určit osobu, číslo, čas, způsob – dokáže časovat slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím – rozliší větu jednoduchou a souvětí, spojuje věty v souvětí spojovacími výrazy – z vět jednoduchých dokáže vytvořit souvětí 	<p>Předložky s, z</p> <p>Slovesa</p> <p>Stavba věty – věta jednoduchá, souvětí</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – určí základní skladební dvojici ve větě jednoduché – podmět a přísudek – seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem, píše správně i – y v přičestí minulém – sestavuje osnovu, dokáže vypravovat podle osnovy – užívá vhodných jazykových prostředků – užívá různé druhy popisu 	<p>Podmět a přísudek</p> <p>Shoda přísudku s podmětem</p> <p>Sloh a psaní: Osnova, nadpis, členění projevu</p> <p>Popis osoby, zvířete, věci, pracovního postupu</p>	<p>OSV – komunikace</p> <p>MKV – lidské vztahy</p> <p>Mezipředmětové vztahy – VV (text – domalování)</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – opravuje nesprávnou výslovnost, volí vhodné tempo, intonaci, pauzy – při vypravování a popisu užívá slova výstižná a spisovná – rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu – posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení – dodržuje následnost děje – vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz – píše správně adresu, dopis – kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu – v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci – umí vyhledávat v abecedním seznamu (slovník, pravidla pravopisu atd.) 	<p>Vypravování</p> <p>Formy společenského styku</p> <p>V ohrožení – zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení)</p>		<p>Dopravní výchova</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – čte nahlas i potichu – čte s porozuměním, správně, plynule, se správnou intonací, dbá na barvu a sílu hlasu – rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat – recituje poezii – orientuje se v základních literárních pojmech – rozlišuje poezii a prózu – dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a zaznamenat do deníku – orientuje se v knihovně 	<p>Čtení a literární výchova: Rozvoj čtenářských dovedností</p> <p>Pojmy – pohádka, povídka, pověst, bajka, báseň, naučná literatura - encyklopedie</p> <p>Práce s dětskou knihou – autor, ilustrátor, děj, hlavní postavy</p> <p>Exkurze do knihovny, čtenářské besedy</p>	<p>OSV – poznání lidí</p> <p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – používá jazyk jako nástroj k ústnímu i písemnému dorozumívání – určí slovní základ (předpona, kořen, přípona, koncovka), odvozuje předponami a příponami – rozlišuje skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mne a zdůvodňuje jejich pravopis – rozlišuje psaní přeložky s, z – dokáže správně napsat předpony s-, z-, vz- 	<p>Mluvnice: Mateřský jazyk – prostředek dorozumívání</p> <p>Stavba slova – slovotvorný základ, kořen, příbuzná slova</p> <p>Skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mne</p> <p>Předložky s, z</p> <p>Předpony s-, z-, vz-</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – seberegulace, sebeorganizace</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – využívá znalost vyjmenovaných slov v praktických cvičeních – umí určit všechny slovní druhy – skloňuje podstatná jména a určuje jejich mluvnické kategorie (pád, číslo, rod, vzor) – rozlišuje druhy přídavných jmen, zná gramatiku měkkých a tvrdých přídavných jmen – rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary, dokáže poznat zvrtné sloveso – pozná všechny slovesné způsoby 	<p>Vyjmenovaná slova</p> <p>Tvarosloví – slovní druhy</p> <p>Podstatná jména</p> <p>Přídavná jména</p> <p>Slovesa</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu – zná pojem příčestí minulé a dokáže ho vytvořit – pozná základní druhy zájmen, skloňování osobních zájmen – pozná základní druhy číslovek, skloňuje číslovky základní – určuje základní větné členy (podmět a přísudek) – dokáže rozlišit podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný 	<p>Zájmena</p> <p>Číslovky</p> <p>Skladba</p> <p>Podmět</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje – zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu – popíše předmět, osobu, prostředí – sestaví a napíše správně dopis, zprávu, oznámení, pozvánku – rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě – používá tiskopisy a dokáže je vyplnit – vede správně dialog 	<p>Popis</p> <p>Dopis, zpráva, pozvánka, reklama</p> <p>Vyplňování tiskopisů</p> <p>Formy společenského styku</p>	<p>Mezipředmětové vztahy – VV (text – domalování)</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – kultivovaně se vyjadřuje v běžných komunikačních situacích, volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči – čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu – recituje poezii, vyhledává a vymýšlí rýmy – používá elementární literární pojmy – vyhledává informace v naučné literatuře 	<p>Čtení a literární výchova: Hlasité čtení uměleckých i naučných textů</p> <p>Recitace, dramatizace, verš, rým, sloka</p> <p>Poezie – lyrika, epika, personifikace</p> <p>Próza – hlavní a vedlejší postavy, čas a prostředí děje</p> <p>Besedy o knihách, divadle, filmu</p>	<p>OSV – poznání lidí</p> <p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v nabídce dětské literatury, pozná záměr autora a hlavní myšlenku 	Práce s různými druhy textů včetně odborné literatury		

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku jako samostatný předmět, a to ve všech ročnících 5 hodin týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura, sloh), *dějepisem* (např. období Velké Moravy, husitství, veleslavínské období, období národního obrození apod.), *informačními a komunikačními technologiemi* (využití elektronické pošty apod.), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...).

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů, ...

EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy, ...)

MKV – Češi a národní obrození

EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství, ...

MDV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky k užívání správné terminologie, k osvojení základních jazykových a literárních pojmů
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků a umožňujeme jim kriticky hodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich
- vedeme žáky k využívání výpočetní techniky, vyhledávání a třídění informací a jejich propojování do širších významových celků

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k plánování postupů
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- sledujeme využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- vedeme žáky k tomu, aby samostatně řešili problémy a volili vhodné způsoby řešení
- vedeme žáky k uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedeme žáky k vystižné argumentaci
- vedeme žáky k tomu, aby formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřovali ústně i písemně
- vedeme žáky k tomu, aby naslouchali promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovali
- vedeme žáky k tomu, aby se účinně zapojovali do diskuse a vhodně ohajovali své názory
- klademe důraz na to, aby žáci rozuměli různým typům textů a záznamů
- vedeme žáky k tomu, aby využívali informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- dodáváme žákům sebedůvěru
- vedeme žáky k dodržování pravidel
- dbáme na to, aby žáci spolupracovali ve skupině
- klademe důraz na to, aby se žáci podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vedeme žáky k tomu, aby věcně argumentovali

Kompetence občanské

- zadáváme skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivujeme žáky k zájmu o kulturní dědictví
- snažíme se, aby žáci respektovali přesvědčení druhých lidí
- klademe důraz na to, aby žáci chránili naše tradice, kulturní i historické dědictví
- vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění
- pěstujeme v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vedeme k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
- klademe důraz na dodržování hygieny práce
- klademe důraz na dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
- dbáme na to, aby žáci využívali svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky
- vedeme žáky k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním
- při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami – odliší spisovný a nespisovný jazykový projev – rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov – ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické – dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy – uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy	<p>Obecné poučení o jazyce, jazykové příručky</p> <p>Zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost), hláskosloví, slovní přízvuk, zvuková stránka věty</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby), stavba slova</p> <p>Pravopis (lexikální a morfologický), zdvojené souhlásky, skupiny pě, bě – bje, vě – vje, mě – mně, předpony (s, z, vz), předložky (s, z), vyjmenovaná slova</p> <p>Tvarosloví (ohebné slovní druhy)</p> <p>Skladba (základní větné členy – podmět, přísudek; rozvíjející větné členy – přívlastek, předmět, příslovečné určení), věta jednoduchá a souvětí, tvoření vět</p> <p>Pravopis (shoda přísudku s podmětem)</p>	<p>Na základě výběru textu</p>	<p>Pravopis – v průběhu celého školního roku</p>

Pomůcky: viz. 9. ročník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)****Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace – dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč – dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity – zvládá pracovat s textem, umí v textu odlišit podstatné informace od méně důležitých – osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu – komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	<p>Oslovení</p> <p>Vypravování, popis, charakteristika, zpráva, oznámení</p> <p>Jak se učíme</p> <ul style="list-style-type: none"> – hlavní myšlenky textu, výpisky, výtah <p>Korespondence (vzkaz, pohled, dopis, e-mail)</p> <p>Dialog a monolog v životě (řečnictví)</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, komunikace (mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení)</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy z cest)</p> <p>MKV – lidské vztahy (charakteristika člověka)</p> <p>D – starověké Řecko a Řím</p> <p>ČJ (lit.) – řecké a římské báje a pověsti</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – chápe pojem literatura a její dělení – rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších – umí vysvětlit základní pojmy v poezii – přednáší z paměti literární texty přiměřené věku – zvládá dramatizaci jednoduchého textu – vyjádří své pocity z přečteného textu – podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma – přednáší z paměti literární texty přiměřené věku 	<p>Literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem, umělecká a odborná literatura, národní a světová literatura <p>Próza (pojem, útvary), poezie (lyrická, epická, lyrickoepická), drama (tragédie, komedie, tragikomedie)</p> <p>Verš, rým, druhy rýmů, rytmus</p> <p>Řecké báje a pověsti, římské báje Pohádky (druhy pohádek) Pověsti (druhy pověstí) Bajky Povídka Román</p> <p>Lidová slovesnost (hádanky, říkadla, rozpočítadla, slovní hříčky apod.)</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích)</p> <p>HV – lidové písně, lidová slovesnost, hudební pojmy a nástroje</p> <p>D – křesťanství, starověké Řecko a Řím</p> <p>VV – řecké a římské umění</p>	<p>V průběhu roku – základy literární teorie, literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy apod.), čtenářský deník</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá pravopisné jevy morfologické – chápe přenášení pojmenování – používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova – rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	<p>Tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy) Pravopis (psaní velkých písmen, procvičování pravopisu i/í, y/ý) Slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, homonyma, antonyma)</p> <p>Skladba (stavba věty – základní a rozvíjející větné členy, včetně doplňku, několikanásobné větné členy; jednočlenné a dvojčlenné věty; vedlejší věty)</p>	Na základě výběru textu	Pravopis – v průběhu celého školního roku

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)****Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč – dokáže na základě prožitků vytvořit psaný text – rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat jednotlivé části popisovaného jevu – dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby – používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar – zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu – učí se formulovat hlavní myšlenky textu, dokáže odlišit podstatné od nepodstatného	<p>Vypravování</p> <p>Popis (popis uměleckých děl, popis výrobků a pracovních postupů, odborné názvy v popisu)</p> <p>Charakteristika (přímá, nepřímá)</p> <p>Životopis Žádost</p> <p>Výtah</p>	<p>OSV – sebezpoznání a sebezpojetí (mluvní cvičení, poznávání lidí)</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá (cestování)</p> <p>MKV – lidské vztahy (mluvní cvičení)</p> <p>MDV – vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>ČJ – literární texty</p> <p>Odborné texty z různých předmětů</p>	

Pomůcky: viz. 9. ročník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve starověké literatuře, charakterizuje hlavní žánry středověké literatury - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - orientuje se ve středověké literatuře, charakterizuje hlavní žánry středověké literatury - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text 	<p>Starověká literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientální a antická literatura <p>Středověká literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Starý a Nový zákon - počátky našeho písemnictví (Velká Morava, Kosmas) - vznik česky psané literatury (Dalimilova kronika, literatura doby Karla IV.) - literatura předhusitská a husitská 	<p>OSV – sebezpoznání a sebezpojetí (mezilidské vztahy)</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá (cestování)</p> <p>VV, HV – románské, gotické umění (stavby, sochařství, malířství) + hudba</p> <p>D – Velká Morava, český stát – Přemyslovci, Lucemburkové</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – má přehled o slovanských a světových jazycích – ovládá způsoby obohacování slovní zásoby – dokáže odlišit slova přejatá – dokáže odlišit slovní druhy, které se časují – určuje druhy vedlejších vět – ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	<p>Obecné poučení o českém jazyce (skupiny jazyků, útvary národního jazyka)</p> <p>Slovní zásoba (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování)</p> <p>Tvarosloví (slovesa - slovesný vid, třídy a vzory)</p> <p>Skladba (věta jednoduchá, souvětí souřadné a podřadné) Základní a rozvíjející větné členy, několikanásobné větné členy, poměry mezi větnými členy, přístavek</p>	<p>Ukázky z literatury Cizí jazyky Na základě výběru textu</p>	<p>Pravopis a jazykové rozbory – v průběhu celého školního roku</p>

Pomůcky: viz. 9. ročník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby – dokáže popsat své city, pocity, nálady – rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace – ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu – ovládá základní slohové útvary, dokáže je charakterizovat a zařadit k jednotlivým slohovým stylům	Charakteristika literární postavy Subjektivně zbarvený popis Výklad Výtah Úvaha (aktuální téma) Slohové styly, projevy mluvené a psané	OSV – sebezpoznání a sebezpojetí (mluvní cvičení) EV – vztah člověka k prostředí MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení (zpravodajství, média v každodenním životě) ČJ (literatura) – literární texty Odborné předměty	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v literatuře od 2. poloviny 15. století do 2. poloviny 18. století – má přehled o významných představitelích české a světové literatury – formuluje názory na umělecké dílo – orientuje se v literatuře od 2. poloviny 18. století do literatury na přelomu 19. a 20. století – má přehled o významných představitelích české a světové literatury – formuluje názory na umělecké dílo 	<p>Renesance a humanismus Baroko Klasicismus</p> <p>Národní obrození Romantismus Literatura 2. poloviny 19. století (májovci, ručovci, lumírovci, realismus) Literatura na přelomu 19. a 20. století</p>	<p>MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení (knihy, noviny, ...)</p> <p>VV, HV, D – renesance, humanismus, baroko, klasicismus VV, HV – umělecké směry 2. poloviny 19. století a přelomu 19. a 20. století D – národní obrození, 2. polovina 19. století OV – humanismus</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění – určuje druhy souvětí – ovládá pravopisné syntaktické jevy v souvětí	<p>Obecné poučení o jazyce (původ a základy vývoje češtiny)</p> <p>Slovní zásoba (synonyma, homonyma, antonyma, odborné názvy)</p> <p>Tvarosloví (vlastní jména a názvy, přechodníky)</p> <p>Skladba (souvětí, tvoření vět, pořádek slov ve větě, stavba textu)</p>	Na základě výběru textu	Pravopis a jazykové rozbory – v průběhu celého školního roku

Pomůcky: nástěnné tabule, slovníky, příručky, literární texty, ...

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)****Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy) – vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady, pokouší se o vlastní literární texty – zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu – zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění – chápe roli mluvčího a posluchače	<p>Jazyková kultura Slohové postupy a útvary používané v různých komunikačních oblastech a situacích</p> <p>Vypravování ve stylu prostěsdělovacím, vypravování v umělecké oblasti</p> <p>Úřední písemnosti, tiskopisy</p> <p>Proslov Diskuze Publicistické útvary</p>	<p>OSV – komunikace (mluvní cvičení) MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti (diskuze, druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my)</p> <p>ČJ (literatura) – literární texty</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základních literárních směrech 20. století – má přehled o významných představitelích české a světové literatury – projevuje zájem navštěvovat divadla a filmová představení – formuluje vlastní názory na umělecké dílo	<p>Literatura 1. poloviny 20. století (česká a světová) – meziválečná poezie a próza, odraz války v literatuře</p> <p>Literatura 2. poloviny 20. století – oficiální, exilová a samizdatová česká literatura</p>	<p>VV, HV – umění 20. století OV – problémy lidské nesnášenlivosti D – dějiny 20. století</p>	

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu:

Vyučovací předmět **anglický jazyk** se vyučuje jako samostatný předmět ve 3., 4., a 5. ročníku jako samostatný předmět, a to ve všech ročnících 3 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu:

- pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby jazyka a na gramatiku
- žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici, v pracovním sešitě, v časopise, využívají slovníky
- v hodinách jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace

Formy realizace:

- výklad, poslech, četba, procvičování gramatiky, dialogy, reprodukce textu v písemné i ústní formě
- práce individuální; skupinová; ve dvojicích
- ve vyučovací hodině je kladen důraz i na samostatnou práci žáků
- součástí vyučování jsou hry, soutěže, zpěv, výukové programy na PC

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, poznávání lidí, komunikace

EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

MKV – lidské vztahy;

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s vhodnými způsoby nácviků slovní zásoby
- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení anglického jazyka
- seznamujeme žáky s různými informačními zdroji a motivujeme je s nimi samostatně pracovat
- zadáváme žákům úkoly, při kterých vyhledávají a třídí informace a získané poznatky využívají v tvůrčích činnostech (projekty)
- vedeme žáky k prezentaci výsledků své práce

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémových úloh či úkolů rozvíjejících tvořivost
- motivujeme žáky k tomu, aby sami našli řešení problémů
- vedeme žáky k prezentování svých názorů, námětů, zkušeností a výsledků své práce

Kompetence komunikativní

- pomáháme žákům řešit možné situace praktického života pro vzájemnou komunikaci
- vedeme žáky ke vzájemné spolupráci
- motivujeme žáky k uplatňování písemného projevu (dopis, e-mail)
- vedeme žáky k tomu, aby kladli otázky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci, doplňování, uplatňování svých dovedností a k tomu, aby zodpovídali za svou práci celému kolektivu
- motivujeme žáky k tomu, aby se aktivně účastnili diskuse
- vedeme žáky k tomu, aby konstruktivně kritizovali práci druhých a obhajovali svá stanoviska

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aplikaci poznatků o aktuálním společenském a přírodním dění
- seznamujeme žáky s kulturním dědictvím anglicky mluvících zemí a vedeme je k úctě a respektování naší tradice
  - motivujeme žáky k diskusi a k prezentaci vlastních myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k prezentaci výsledků své práce
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k tvorbě vlastních názorů, námětů
- vedeme žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce
- umožňujeme žákům plánování postupů k plnění úkolů
- vedeme žáky k využívání znalostí získaných v hodinách anglického jazyka v dalším vzdělávání

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí základním pozdravům a reaguje na ně – umí poděkovat – rozumí základním pokynům učitele a reaguje na ně i neverbálně – počítá od 1 do 20 – označí běžné školní potřeby – zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal – pojmenuje základní barvy – zeptá se a odpoví na dotaz na barvu – podá základní informace o sobě – pojmenuje a jednoduchým způsobem popíše běžná domácí zvířata – vyjádří nálady a pocity – používá zdvořilostní fráze a pozdravy – vyhledá konkrétní informace v textu pomocí nápovědy – vyjmenuje členy své rodiny – zadá a plní základní pokyny užívané při hře – umí říci, co má a nemá rád	<p>Tematické okruhy</p> <p>Pozdravy a základní komunikační fráze Pokyny ve škole Školní potřeby Pokyny a fráze k základním hrám Osobní údaje Otázky a krátké odpovědi Čísla 1-20 Barvy Abeceda Nálady a pocity Rodina - úzká rodina Lidské tělo Jídlo Zvířata (mazlíčci, farma, ZOO) Můj pokoj Hračky Sporty Hudební nástroje</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj schopností poznávání – seberegulace a sebeorganizace – poznávání lidí – komunikace <p>ČJ M HV VV</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu na známé téma s vizuální podporou – vyslovuje foneticky správně slova ze známé slovní zásoby – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení – píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<p>Gramatika Rozkazovací způsob Sloveso to be v kladné větě a v otázce Kladná a negativní odpověď Přídavná jména Sloveso to have got v otázce a odpovědi Množné číslo podstatných jmen Sloveso like v kladné větě a otázce (bez 3. osoby) Otázka na množství Některá tázací zájmena</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností – rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	<p>Tematické okruhy</p> <p>Číslo od 20 - 100 Oblečení (dle ročního období) Počasí a příroda Škola Koníčky a záliby Dny v týdnu Hodiny: půl a celá hodina Můj dům Moje bydliště Budovy, místa, orientace Dopravní prostředky Měsíce v roce, roční období Počasí Povolání</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj schopností poznávání – seberegulace a sebeorganizace – poznávání lidí <p>ČJ M HV VV</p>	<p>Svátky v roce</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapojí se do jednoduchých rozhovorů – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. oblečení, bydlení, sporty, denní aktivity) zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> – napíše krátký text o tom, co má rád a co umí – sdělí, jaké je počasí a co právě dělá – napíše stručné informace o sobě, rodině, každodenních činnostech apod. 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - sloveso „to be“ - sloveso „to have got“ - present simple - present continuous - prepositions <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <p>spojování hlásek do slov a jejich výslovnost intonace, přízvuk fonetický zápis slov vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým větám a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud se týká osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu – podle poslechu koriguje svoji výslovnost a slovní přízvuk – chápe vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	<p>Tematické okruhy</p> <p>Formální a neformální pozdravy Hláskování Řadové číslovky Krásy Londýna Názvy některých států Národnosti Osobní údaje Volný čas, volnočasové aktivity Školní předměty a třídní klima Rodina - příbuzenské vztahy Popis osoby Slavné osobnosti Program dne Školní kluby Čas - určování času Domov Domácí práce, povinnosti Okolí bydliště - popis Člověk a jeho popis Oblečení Obchody, produkty Nakupování, ceny</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj schopností poznávání – seberegulace a sebeorganizace – poznávání lidí – komunikace <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> – Evropa a svět nás zajímá – objevujeme Evropu a svět <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> – lidské vztahy <p>ČJ M HV VV</p>	<p>Identifikační karta</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – hovoří o počasí v jednotlivých ročních obdobích – dokáže vyjmenovat svoje školní předměty, diskutuje o svém rozvrhu – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase, nakupování a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost – sdělí správný čas k probíraným tématům – v dialogu pozve kamaráda a dohodne si společnou aktivitu – zeptá se, jak často kamarád plní své povinnosti – pojmenuje některé veřejné budovy, zeptá se na cestu, zjednodušeně poradí cestu – popřeje k vánocům a velikonočům – dohodne si s kamarádem společnou aktivitu – umí používat osvojenou slovní zásobu v probíraných komunikačních tématech 	<p>Gramatika</p> <p>Základní rozkazy Člen určitý a neurčitý Tvary slovesa to be Slovesa love, like, hate Pravidelné a nepravidelné množné číslo Předložky next to, between, opposite WH otázky Slovesa have got, has got Přídavná jména a příslovce Zájmena v pozici předmětu Řadové číslovky Přítomný čas prostý Časové příslovce Zjišťování časových údajů Přivlastňování Předložky místa Osobní zájmena Přivlastňovací zájmena Sloveso must, have to Přítomný čas průběhový Sloveso Can/Can't How much? Fonetický přepis známých slov</p> <p>Pravopis - psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy interpunkce</p>		<p>Svátky v ČR Svátky v UK</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá odpověď v textu v rámci probíraného tématu – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, např. o škole, rodině, atd., zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – pracuje se slovníkem – rozumí základním fonetickým znakům a rozlišuje rozdíl mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Psaní Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní osobní údaje do formuláře – napíše krátký text o sobě, týkající se rodiny, školy, denních aktivit apod. 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka procvičování specifických anglických hlásek intonace vázání fonetické znaky (pasivně)</p>		

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Formy realizace:

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Příležitostné akce

Časová dotace - 3 hodiny týdně, od 6. do 9. ročníku.

Místo realizace - ve třídách a v učebně VT.

Dělení – na ročníky.

Průřezová témata:

OSV (Seberegulace a sebeorganizace)

EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)

MKV (Multikulturalita)

EV (Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- vybíráme a využíváme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- vedeme žáky k propojování získaných poznatků do širších celků
- motivujeme žáky k poznávání smyslu a cíle učení
- umožníme žákům prezentovat své výsledky
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k vyhledávání a kombinování informací

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k pochopení problému
- motivujeme žáky k vyhledání vhodných informací
- vedeme žáky k hledání odpovědí na vhodně kladené otázky

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k naslouchání promluvám druhých lidí a vhodnému reagování
- umožňujeme žákům komunikaci na odpovídající úrovni
- vedeme žáky k výstižnému a souvislému projevu
- motivujeme žáky k vykonávání individuální, párové, i skupinové aktivity

Kompetence sociální a personální

- podporujeme příjemnou atmosféru v týmu
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- umožňujeme žákům sebekontrolu
- vedeme žáky k vnímání vlastního pokroku
- motivujeme žáky k hodnocení své činnosti
- podporujeme argumentaci mezi žáky

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování názorů ostatních
- motivujeme žáky k zodpovědnému rozhodnutí podle dané situace
- motivujeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů
- vedeme žáky k diskuzi
- podporujeme žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní

- motivujeme žáky k efektivní organizaci své práce
- vedeme žáky k hledání správného řešení
- dovolíme žákům pracovat svým tempem

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro cizí jazyk, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky – rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci – zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům – porozumí tématu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)	<p>Tematické okruhy</p> <p>Škola, školní předměty Denní rutina Sport, sportovní vybavení Národní sporty v Kanadě a USA Zdravá strava, jídlo Recepty Volně žijící zvířata, zvířata na farmě Můj domácí mazlíček Místa ve městě Dovolená New York City Filmy, recenze Herci, herečky, životopis Díkůvzdání Vánoce Nový rok Den nezávislosti</p>	<p>OSV – komunikace</p> <p>MKV - multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> – ČJ – Z – HV	<p>Identifikační karty</p> <p>Svátky</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyžádá jednoduchou informaci – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy – pomocí slovních spojení a vět se zapojí do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje – pomocí slovních spojení a vět se zapojí do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje – poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. sdělí informace o sobě, svých přátelích, svých aktivitách aj.) za použití slovních spojení a vět – mluví o své rodině, kamarádech, škole, nakupování a dalších osvojovaných tématech – krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou) 	<p>Gramatika</p> <p>Přídavná jména Stupňování přídavných jmen Minulý čas slovesa to be Minulý čas pravidelných sloves Minulý čas pravidelných sloves - zápor Minulý čas nepravidelných sloves - zápor Minulý čas - otázka, pravidelná slovesa Minulý čas - otázka, nepravidelná slovesa Fonetický přepis známých slov Základní pravidla výslovnosti větných celků Pravopis - psaní velkých a malých písmen, dělení slov a základy interpunkce</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> – čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích – odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> – písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – reaguje na jednoduché písemné sdělení ve formě dopisu, vzkazu, e-mailu 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <p>pravopis intonace slovní a větný přízvuk rytmus</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně – rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojovaných tematických okruhů – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat – rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby – pomocí slovních spojení a vět se zapojí do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb, způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci	<p>Tematické okruhy</p> <p>Sporty Jídlo Idoly teenagerů Filmy Kreativní aktivity Čas před obrazovkou Slavní umělci Kulturní blog Fantastické postavy Harry Potter Pohádky Narozeninová oslava Slavnostní ukončení školy Americké svátky České tradice Geografie, světové strany Výlet, dovolená Aktivity na dovolené Skotsko Počasí Město, směry, Glasgow Turistické informace</p>	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace, komunikace</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV – multikulturalita</p> <p>– ČJ – Z</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase, nakupování a dalších osvojovaných tématech – krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou) – vypráví jednoduchý příběh ze svého každodenního života <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – reaguje na jednoduché písemné sdělení ve formě dopisu, odpovědi na inzerát, neformálního e-mailu 	<p>Gramatika</p> <p>Minulý čas prostý: sloveso být Minulý čas prostý: pravidelná slovesa Minulý čas prostý: nepravidelná slovesa Minulý čas prostý: zápor, otázka Vyjádření souhlasu, nesouhlasu: So do I. Me too. I don't. Vyjádření množství. Srovnávání. Schopnosti: can, can't Minulý čas průběhový Minulý čas prostý x minulý čas průběhový Návrhy Plány do budoucna Datum Vyjádření modality: should, shouldn't Vyjádření budoucnosti: to be going to, will, won't Vazba would, like to, wouldn't like to</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti slovní a větný přízvuk</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně – rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů – rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase, nakupování a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	<p>Tematické okruhy</p> <p>Moje září - plány a cíle pro školní rok Oslavy, svátky ČR Předpověď počasí Nastavení cílů pro školní rok Můj osobní rozvoj Budoucnost naší civilizace Kanada Životní prostředí Můj život v roce 2040 Nejlepší přítel Problémy teenagerů Romány Pracovní místa, pozice, zkušenosti Zdraví, zdravé návyky Nemoci a symptomy Části těla UK, národní zvyky a stereotypy České zákony Britská královská rodina</p>	<p>OSV – komunikace</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět; Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MDV – práce v realizačním týmu</p> <p>– ČJ – Z – D – HV</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny, kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává – napíše nákupní seznam, e-mail – popíše svoji rodinu, školu, své bydliště aj. 	<p>Gramatika:</p> <p>Vyjádření budoucnosti: going to, will</p> <p>Čísla</p> <p>Srovnávání: more than, fewer than, less than</p> <p>As much, many as</p> <p>1. podmínková věta</p> <p>Pasivum: use, is used for</p> <p>Předpřítomný čas prostý</p> <p>Nepravidelná slovesa: přičestí trpné</p> <p>Vyjádření preference: would rather, prefer</p> <p>Předpřítomný čas prostý + příslovce, předložky (still, yet, already)</p> <p>Will have to</p> <p>Předpřítomný čas prtoský + since /for</p> <p>2. podmínková věta</p> <p>Be allowed to, can/not allowed to</p> <p>Must /have to/mustn't/don't have to</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <p>ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>slovní a větný přízvuk</p> <p>intonace</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně – rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených témat – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat – rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> – se zeptá na základní informace a reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby – formuluje pozvání a na pozvání reaguje – vede rozhovor, kde se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde a na podobné výpovědi reaguje 	<p>Tematické okruhy</p> <p>Budoucí kariéra Přijímací řízení na SŠ, přihlášky Typy středních škol Druhy profesí Přijímací zkouška, motivační rozhovor Jídlo a stravování V restauraci Plány na víkend Volnočasové aktivity Doprava a dopravní prostředky Druhy dopravy Veřejná doprava Nákup jízdenky Ubytování Rezervace ubytování Letiště Online nákup letenky Pravidla na letišti</p>	<p>OSV – komunikace</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EV - vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> – D – Z – ČJ – OV 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – sdělí, co si přeje, nepřeje – mluví o své rodině, kamarádech, škole a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech – rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojovaných témat – rozumí krátkým a jednoduchým textům a vyhledá v nich požadované informace <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších témat – reaguje na jednoduchá písemná sdělení ve formě dopisu, vzkazu, e-mailu 	<p>Gramatika</p> <p>Přítomný čas prostý Přítomný čas prostý: 3. os. j. č. Přítomný čas průběhový Kontrast přítomných časů Minulý čas prostý - pravidelná slovesa Minulý čas prostý - nepravidelná slovesa 1. část, 2. část Minulý čas průběhový Kontrast minulého času prostého a průběhového Předpřítomný prostý čas - pravidelná slovesa Předpřítomný čas - nepravidelná slovesa 1. část, 2. část Budoucí formy: will, going to Nepravidelná slovesa</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní a větný přízvuk intonace</p>		

RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu:

Výuka ruského jazyka probíhá v 7. - 9. ročníku 2 hodiny týdně. K získávání poznatků v oblasti ruského jazyka slouží učebnice Радуга - Ruština pro základní a jazykové školy, kolektivitu autorů Stanislava Jelínka, Jany Folprechtové, Radky Hříbkové, Hany Žofkové, nakladatelství Fraus, pracovní sešity Радуга, rusko – český a česko - ruský slovník, nové zdroje a způsoby poznávání informací - internet, výukové programy na PC, poslechové CD Радуга, časopisy, knihy, televizní pořady. Učitel vede žáky k aktivnímu využívání získaných vědomostí a znalostí.

Vzdělávací obsah předmětu:

- dosáhnout vzdělávání v dalším cizím jazyce úrovně A I,
- rozumět názvům věcí ve třídě a škole, číslům, jednoduchým instrukcím učitele,
- porozumět známým a každodenním výrazům a základním frázím vycházejících z konkrétních potřeb, umět tyto výrazy i fráze používat, reagovat na základní otázky a odpovídat na ně,
- dokáže se jednoduchým způsobem domluvit,
- umí sám sebe představit, ostatní i svou rodinu, popovídat o škole a o svých zájmech,
- orientovat se v textech a pracovat s nimi - najít základní informace, odpovědi na otázky, obměňovat věty,
- vyhledávat potřebné informace ve slovníku, literatuře, na internetu.

Formy realizace:

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu, samostatná práce – vyhledávání informací, práce se slovníkem, hry, soutěže, recitace dramaturgie, zpěv, výukové programy na PC

Časová dotace – 2 hodiny týdně, od 7. do 9. ročníku

Místo realizace – ve třídách a v učebně VT

Průřezová témata:

OSV(Seberegulace a sebeorganizace)
VMGS (Poznatky o evropské a světové literatuře)
EV (Vztah člověka k přírodě)
MDV (Práce s médii)

Očekávané výstupy

- žáci porozumí jednoduchým otázkám a dovedou na ně reagovat,
- rozumí monologu i dialogu týkajícího se každodenních situací, které vyplývají ze života, rodiny, školy,
- mají základní znalosti reálií – zeměpisné údaje, všední život, sociální zázemí, sportovní úspěchy,
- chápou příbuznost tradic, kultur, jazyka v souladu se slovanským zázemím,
- dokážou vyjádřit svůj názor, přání, popsat svou rodinu, sebe, své zájmy,
- chápou gramatické a lexikální vztahy,
- znají základní zásobu slovíček, básničky,
- pohotově využijí jazyk v komunikativních situacích, např. při pobytu v zahraničí nebo při komunikaci s rodilým mluvčím.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vedeme žáky k pochopení obecně užívaných termínů, znaků, symbolů, uvádění věcí do souvislostí, propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho k vytváření komplexnějšího pohledu na přírodní, společenské a kulturní jevy
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k porovnávání získaných výsledků, ke kritickému posouzení a vyvozování závěrů,
- učíme vybírat a využívat efektivní způsoby učení, metody, strategie, plánovat, organizovat a řídit učení, projevovat ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke vnímání nejrůznějších situací ve škole i mimo ni, rozpoznávání a pochopení problémů, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyšlení a naplánování způsobu řešení problémů a využívání k tomu vlastního úsudku a praktických zkušeností,
- k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení,
- k samostatné volbě vhodných způsobů řešení, k užívání logických, matematických a empirických postupů,
- k ověřování praktické správnosti řešení problémů a osvědčených postupů, k aplikaci obdobných nebo nových problémových situací, sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, učíme je chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině, podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce – využívá poznatků reálií,
- umožňujeme žákům podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi,
- podporujeme vytváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, vcítit se do situací ostatních lidí, odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- vedeme žáky k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, uvědomovat si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu,
- učíme je rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, poskytovat dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- vedeme žáky k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, k projevu pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, k aktivnímu zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit,
- učíme je chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle, kultivovaně v písemném i mluveném projevu,
- vedeme je k tomu, aby naslouchali promluvám druhých lidí, porozuměli jim, vhodně reagovali, účinně se zapojovali do diskuse, obhajovali svůj názor a vhodně argumentovali,
- učíme je porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálům, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlení o nich, reakci na ně a jejich využívání ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění,
- vedeme je k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,
- podporujeme žáky ve využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro cizí jazyk, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Ruský jazyk****Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým větám, výrazům a frázím – umí na ně reagovat – klade jednoduché otázky a odpovídá na ně – vyslovuje a čte nahlas foneticky správně texty ze známé slovní zásoby – zná pravidla ruské výslovnosti – rozumí monologu i dialogu – rozumí smyslu a obsahu jednoduchého textu, vyhledá potřebnou informaci, odpověď na otázku – představí sebe, kamarády, rodinu – zná číslovky do 100 – popíše svoji rodinu – zná základní zásobu slovíček – zvládá základy písemného projevu – používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	<p>Témata, řečové intence a situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - povídání o sobě - pozdravy - setkání s přáteli - dotazy a odpovědi <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - číslovky - slovesa – žít, hovořit, učit se, pracovat, umět, telefonovat, dívat se, být (časování v přít. čase) - 1. pád podst. jmen v oslovení - 6. pád podst. jm. - osobní zájmena - podst. jm. po číslovkách 2, 3, 4 <p>Zvuková a grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - přízvuk - intonace tázacích a oznamovacích vět - pořadí písmen azbuky - intonace vět zvolacích - souhrnné opakování azbuky - změny intonace otázek podle jejich smyslu <p>Rozvíjející texty a písně</p>	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace VMGS - poznatky o evropské a světové kultuře EV – vztah člověka k přírodě MDV – práce s médii</p> <p>ČJ HV ZE VV</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednotlivým otázkám – dovede na ně reagovat – rozumí monologu i dialogu – zeptá se na jméno, bydliště a telefonní číslo – má základní znalosti reálií – chápe příbuznost tradic – vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně – rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku – rozumí krátkým textům a odhadne význam nových slov z kontextu – používá abecední slovník a dvojjazyčný slovník – vyhledává a pojmenovává slova probíraného tématu – dokáže vyjádřit svůj názor – orientuje se ve škole, městě – zná základní zásobu slovíček – využije jazyk v komunikačních situacích – sdělí ústně i písemně základní znalosti o sobě, rodině a běžných každodenních situacích – vyplní základní informace do formulářů 	<p>Témata, řečové intence a situace</p> <ul style="list-style-type: none"> – povolání – volný čas – zájmy – přátelství – orientace ve škole, vyučování <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> – 7. pád vybraných podst. jmen – skloňování osobních zájmen – časování slovesa chtít – I. a II. časování sloves typu žít, číst, mluvit a učít – slovesa se změnou kmenové souhlásky – zvrtná slovesa – slovesné vazby – řadové číslovky v 1. a 6. pádě – vyjadřování data – minulý čas – vykání – předložkové vazby odlišné od češtiny, časování sloves - jet, moci – skloňování zájmen kdo, co – skloňování podstatných jmen 	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace VMGS - poznatky o evropské a světové kultuře EV – vztah člověka k přírodě MDV – práce s médii</p> <p>ČJ HV ZE VV</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>– rozumí základním informacím v poslechových textech</p>	<p>Zvuková a grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> – přízvuk – pohyblivý přízvuk – správná výslovnost – intonace tázacích a oznamovacích vět – pořadí písmen abebky – intonace – souhrnné opakování abebky – změny intonace otázek podle jejich smyslu <p>Rozvíjející texty a písně</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Ruský jazyk****Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednotlivým otázkám – dovede na ně reagovat – rozumí monologu a dialogu – vede rozhovor na dané téma – má základní znalosti reálií – poskytne jednoduché informace – dokáže jednoduše popsat cestu, určí význam běžných nápisů ve městě – orientuje se v textu – čte s porozuměním – odhadne význam nových slov v kontextu – vyhledává a pojmenovává slova daného tematického celku – dokáže vyjádřit svůj názor – volně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text – chápe lexikální a gramatické vztahy – zná základní zásobu slovíček – pohotově využije jazyk v komunikativních situacích	<p>Témata, řečové intence a situace</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientace ve městě – použití dopravních prostředků – nákupy – vyjádření možnosti, nemožnosti, zákazu, příčiny, radosti, lítosti, srovnání, dojmů – vyplňování dotazníku – Moskva, Petrohrad, Praha <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> – časování sloves jet, moci a pomoci, koupit, zeptat se, vzít – infinitivní věty – skloňování podst. jm. – pohyblivé –o-, -e- u podst. jm. – 4. pád mn. č. neživotných a životných podst. jmen – neskloňná podst. jm.		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>– projevuje pozitivní postoj ke kulturní rozmanitosti a k tradičním evropským hodnotám</p>	<p>Zvuková a grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> – přízvuk – intonace tázacích a oznamovacích vět – pořadí písmen abebuky – intonace v souvětí – souhrnné opakování abebuky – změny intonace otázek podle jejich smyslu <p>Rozvíjející texty a písně</p>		

5.2 Matematika a její aplikace

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět **matematika** se vyučuje jako samostatný předmět v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku jako samostatný předmět, a to v 1. a 2. ročníku 5 hodin týdně, ve 3. ročníku 6. hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu matematika je rozděleno na čtyři tématické okruhy:

- **čísla a početní operace – osvojení aritmetických operací ve třech složkách:**
  - dovednost provádět operace
  - algoritmické porozumění
  - významové porozumění
  - získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná
- **závislosti, vztahy a práce s daty** – rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- **geometrie v rovině a prostoru** – určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- **nestandardní aplikační úlohy a problémy** – uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh běžného života

Organizace

- žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností a poznávání, seberegulace a sebeorganizace, poznávání lidí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- srozumitelně jim vysvětlujeme, co se mají naučit
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vedeme žáky k ověřování výsledků.
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonalení grafického projevu, rozvíjíme u žáků abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci

Kompetence k řešení problémů

- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- klademe otevřené otázky a vybízíme žáky k pojmenování cíle činnosti
- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů, zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňujeme, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme, pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dodáváme žákům sebedůvěru.
- rozvíjíme u žáků důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, vedeme žáky k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- vedeme žáky k provádění rozborů problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- podněcujeme žáky k argumentaci
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, k práci v týmu

Kompetence občanská

- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme a umožňujeme jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- vedeme žáky při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- učíme žáky hodnotit svoji práci a práci ostatních
- vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu
- učíme žáky vnímat složitosti světa

Kompetence pracovní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vedeme žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- vytváříme příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů
- vedeme žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učíme žáky využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- poskytujeme žákům s postižením vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulačků, např. při provádění kontroly odhadů

Vzdělávací oblast: Matematika**Vyučovací předmět: Matematika a její aplikace****Ročník: 1.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – pozná číslice 1-20, zapíše a přečte číslice 1-20 – zná význam méně, více, rovno – spočítá prvky daného souboru do 20 – vytvoří skupinu s daným počtem prvků – seřadí čísla podle velikosti, užívá polohové vztahy první, poslední, hned za, hned před – doplní posloupnost čísel – zobrazí čísla do 20 na číselnou osu – zná a používá matem. symboly $+$ $-$ $>$ $<$ – zapíše, přečte, vyřeší příklady na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku – zapíše, přečte, vyřeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku	<p>Číslo a početní operace číslice 0-20</p> <p>porovnávání čísel</p> <p>počítání prvků daného souboru</p> <p>číselná řada</p> <p>číselná osa</p> <p>matematické operátory</p> <p>numerace do 20 bez přechodu přes desítku</p> <p>numerace do 20 s přechodem přes desítku</p>	<p>OSV – Poznání lidí</p> <p>VV – obrázky stejného druhu podle počtu</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – počítá s mincemi v hodnotě do 20 Kč – provádí rozklad čísel 0-10, 10-20 – provádí rozklad na desítky a jednotky v oboru 0-20 – řeší jednoduché slovní úlohy s porovnáváním čísel – řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru 0-20 – řeší jednoduché slovní úlohy o-více, o-méně v oboru 0-20 – orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy nahoře, dole, před, za, vpravo, vlevo – rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geometrické útvary – modeluje jednoduché geometrické útvary v rovině – rozezná a pojmenuje geometrická tělesa – krychle, koule, kvádr, válec – geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev – vyhledá geometrické tvary v reálném prostředí 	<p>numerace do 20 (finanční gramotnost)</p> <p>rozklad čísel</p> <p>slovní úlohy (finanční gramotnost)</p> <p>Geometrie orientace v prostoru</p> <p>rovinné obrazce (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh)</p> <p>tělesa (krychle, koule, kvádr, válec) třídění geometrických tvarů</p>	<p>VV, PČ – znázornění slovní úlohy</p> <p>VV, PČ – užití barev, vystřihování, modelování</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – řeší jednoduché úlohy s použitím jednotek v oboru 0-20 	jednotky délky	Prvouka	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – umí zapsat a přečíst čísla do sta – umí zakreslit čísla do sta na číselnou osu – používá přirozená čísla, vytváří soubory s daným počtem prvků – porovnává čísla do sta, umí je seřadit vzestupně i sestupně – sčítá a odčítá do sta – zná význam závorek – počítá příklady se závorkami – doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel – umí provést zápis slovní úlohy – řeší slovní úlohy s výpočty do sta – seznámí se s principem násobilky – zná symboly pro násobení a dělení – násobí a dělí v oboru malé násobilky do – zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami – zná mince a bankovky v hodnotě do sta korun – počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun 	<p>počítání do sta</p> <p>slovní úlohy</p> <p>malá násobilky</p> <p>mince a bankovky (finanční gramotnost)</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>VV – výroba papírových mincí, bankovek</p>	<p>finanční gramotnost</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná pojem bod, přímka, čára, úsečka – vymodeluje přímku, lomenou čáru – zná rozdíl mezi přímkou a křivou čarou – porovná úsečky podle velikosti – umí změřit a odhadnout délku úsečky (m, cm) – modeluje, rozezná a pojmenuje geometrická tělesa – krychli, kvádr, kouli, válec, kužel, jehlan – rozezná, pojmenuje a modeluje čtyřúhelníky a mnohoúhelníky – rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině 	geometrie	VV, PČ – znázorňování, modelování	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – násobí a dělí v oboru malé násobilky od 8 do 10 – řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky, užívá lineární uspořádání, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti – ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky – umí násobit písemně jednociferným činitelem – umí sčítat a odčítat dvojciferná čísla z paměti (typ příkladů 34+25, 67-56) – řeší slovní úlohy v oboru do sta – umí zapsat a přečíst, porovnávat čísla do tisíce – umí porovnávat, seřadit vzestupně a sestupně čísla do tisíce – umí zakreslit čísla do tisíce na číselné ose 	<p>malá násobilka</p> <p>počítání v oboru do sta</p> <p>kontrola ceny nákupu</p> <p>slovní úlohy</p> <p>počítání v oboru do tisíce</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí – poznávání lidí – mezilidské vztahy 	<p>finanční gramotnost</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – umí sčítat a odčítat z paměti i písemně – řeší slovní úlohy v oboru do tisíce – seznámení se zaokrouhlováním na desítky a stovky – zná význam symbolu = – řeší jednoduché rovnice – zná jednotky délky mm, dm – orientuje se v čase, jednoduché převody – jednotky délky používá k měření – umí změřit rozměry geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) – popíše rovinné, útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, mnohoúhelník, čtyřúhelník, úsečku, lomenou čáru, přímku) – popíše tělesa (včetně kuželu a jehlanu) – označit – bod, přímkou, polopřímkou, úsečkou, trojúhelník, obdélník, čtverec – zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem – modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<p>slovní úlohy</p> <p>rovnice</p> <p>jednotky délky jednotky času</p> <p>geometrie</p>	<p>PRV – měření</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících – porovná čísla do 1 000 000 – zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta,desítky – rozkládá čísla v desítkové soustavě, využívá rozvinutý zápis čísla – pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0, – př. 8400 – 6200 – písemně sčítá a odčítá, včetně kontroly výsledku 	<p>Číselný obor 0 – 1 000 000</p> <ul style="list-style-type: none"> – čtení a zápis čísel, číselná osa – zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících – porovnávání čísel do 1 000 000 – zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky – sčítání, odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 – př. 2700 + 4600 – sčítání a odčítání čísel v daném oboru, vztahy mezi sčítáním a odčítáním 	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem – umí písemně násobit jednociferným a dvouciferným činitelem – umí písemně dělit jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výsledku – umí sčítat, odčítat, násobit, dělit na kalkulátoru – používá kalkulátor ke kontrole – porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a učí se toto číslo vyznačit na číselné ose – názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku 	<ul style="list-style-type: none"> – násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením – pamětné násobení a dělení jednociferným číslem – písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem – písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola výpočtu násobením – práce s kalkulátorem – číselná osa (kladná a záporná část, měření teploty, vyjádření dlužné částky) – celek, část, zlomek – polovina, čtvrtina, pětina, desetina pomocí obrázků určovat části celku 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny pětiny, desetiny z daného celku – modeluje a určí část celku – polovina, třetina, čtvrtina – porovnává zlomky se stejným jmenovatelem – vyhledává, sbírá a třídí data – čte jednoduché tabulky a diagramy – používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech – řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném oboru, řeší slovní úlohy se vztahy o více, o méně, krát více, krát méně – řeší slovní úlohy na 2 početní výkony – určí vzájemnou polohu dvou přímek – sestrojí rovnoběžku s danou přímkou i pomocí pomocné kolmice – sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce – načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti 	<ul style="list-style-type: none"> – řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku – čísel, jmenovatel, zlomková čára – vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny... – diagramy, tabulky, jízdní řády – jednotky délky, hmotnosti, objemu, času – slovní úlohy – užití závorek – pořadí početních výkonů Geometrie – přímka, polopřímka, úsečka, bod – vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, kolmice, vyznačování průsečíku 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – umí pracovat s kružítkem – narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem – pozná a nakreslí souměrný útvar – určí osu souměrnosti překládáním – pozná osově souměrné útvary – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché souměrné útvary – sčítá a odčítá graficky úsečky – umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník – určí obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku 	<ul style="list-style-type: none"> – kružnice, kruh, střed, poloměr kružnice, rýsování kružnice – osa souměrnosti, určování os souměrnosti, souměrné útvary ve čtvercové síti – grafický rozdíl a součet úseček – jednoduché konstrukce trojúhelníku, čtverce, obdélníku, náčrty – určení obvodu trojúhelníků a čtyřúhelníků sečtením délek stran 		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je a číselné ose – zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky – sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (př. 2 500 000 – 500 000) – písemně sčítá a odčítá přirozená čísla – písemně násobí trojčiferným, čtyřčiferným činitelem – písemně dělí jednociferným a dvouciferným dělitelem 	<p>Číselný obor 0 – 1 000 000 000, desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> – posloupnost přirozených čísel, číselná osa – zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě – čtení a zápis čísel do miliardy – porovnávání přirozených čísel – zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky – pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel – písemné sčítání a odčítání přirozených čísel – pamětné násobení a dělení přirozených čísel – písemné násobení trojčiferným, čtyřčiferným činitelem – písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem 	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepečení, poznávání lidí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi – volí vhodné postupy pro řešení úlohy, vyhodnotí výsledek úlohy – přepíše a přečte čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak – umí přečíst číslo kapitoly, letopočet – sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem – zapíše zlomek se jmenovatelem 10, 100 pomocí desetinného čísla – zapíše a přečte desetinné číslo, řádu desetin, setin – zobrazí desetinné číslo na číselné ose – zaokrouhlí desetinné číslo na desetiny, setiny – písemně sčítá a dočítá desetinná čísla řádu desetin, setin – užívá desetinné číslo v praktických situacích – umí vyhledávat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji 	<ul style="list-style-type: none"> – řešení slovních úloh – odhad a kontrola výpočtů – užití vlastností početních výkonů – komutativnost, asociativnost – římské číslice – vyjádření části zlomku, zlomky se stejným jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetina, setina – praktické modely desetinných čísel – porovnávání, zaokrouhlování desetinných čísel – písemné sčítání a odčítání desetinných čísel – jízdní řády 		<p>Finanční gramotnost</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – umí pracovat s údaji v cenících apod. – doplní řady čísel, čte a sestavuje jednoduché tabulky – zná pojmy rovina, polorovina, pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný, různostranný trojúhelník – umí sestrojít různostranný, rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý trojúhelník – umí sestrojít čtverec, obdélník, kružnici – vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku – vypočítá obsah čtverce a obdélníku – užívá základní jednotky obsahu, určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě – převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu, času – sestrojí osu a střed úsečky – pozná a pojmenuje čtyřúhelníky – určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	<ul style="list-style-type: none"> – grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek – Geometrie – rýsování pravoúhlého, rovnostranného, rovnoramenného, různostranného trojúhelníku – konstrukce obdélníku, čtverce, kružnice – výpočet obvodu čtverce, obdélníku, trojúhelníku – výpočty obsahu čtverce a obdélníku – jednotky obsahu – převádění jednotek – osa a střed úsečky – čtyřúhelník, mnohoúhelník 	<p>Finanční gramotnost</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – řeší slovní úlohy s úsudkem a logikou – řeší slovní úlohy z praxe – doplní číselnou a obrázkovou řadu – vypočítá povrch krychle a kvádrů sečtením obsahů jejich podstav a stěn – řeší úlohy z praxe na výpočty povrchu a kvádrů – násobí desetinné číslo číslem přirozeným – dělí desetinné číslo číslem přirozeným 	<p>Nestandardní aplikované úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> – slovní úlohy – číselné a obrázkové řady – magické čtverce – prostorová představivost <p>Rozšiřující učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> – výpočet povrchu krychle a kvádrů – síť kvádrů a krychle, modelování krychle a kvádrů ze sítě – násobení a dělení desetinných čísel 		

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět matematika v 6. - 9. ročníku ZŠ navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni ZŠ. V 6., 7., 8. a 9. ročníku je vyučováno 5 hodin týdně. Vzdělávání v matematice je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů, matematických postupů, rozvoj abstraktivního myšlení, logické a kritické usuzování. Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty - fyzika, chemie, zeměpis.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV - důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů - rozvíjí důslednost, vytrvalost schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost - práce s mapou, slevy, využití poměru.

V rámci rozvíjení samostatných dovedností žáci řeší domácí kola MO a jiné soutěže.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení

- zařazujeme metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům sami
- vedeme žáky k plánování postupů a úkolů
- vedeme žáky k aplikaci znalosti v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti abstraktivního a logického myšlení, zejména zařazování vhodných problémových úkolů, logických úloh
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů /početních operací, algoritmů, metod řešení úloh/, které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházející z reálného života a praxe
- vedeme žáky k stručnému vyjadřování využívajícímu matematického jazyka včetně matematické symboliky
- zprostředkováváme zúčastnění žáků na různých soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k poznatku, že matematická úloha má různé varianty řešení
- vedeme žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů
- vedeme žáky k provádění rozboru úkolu, tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu k řešení problému
- vytváříme u žáků dovednost vyslovovat hypotézy na základě zkušeností a umět své hypotézy ověřit nebo vyvrátit

Kompetence komutativní

- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- vedeme k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- vedeme žáky k porozumění a orientování se v grafech a tabulkách

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům projekty a další činnosti - modelování a výroba různých těles
- vedeme žáky k efektivitě při organizaci vlastní práce a ke zdokonalování grafického projevu

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou spolupracovat a dodržovat pravidla slušného chování
- vedeme žáky ke spolupracování ve skupině, učíme je věcně argumentovat a kontrolovat

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé a na základě jasných kritérií hodnotili svoje výsledky
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních, zodpovědně se rozhodovat podle dané situace

Kompetence digitální

- vytváříme situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Vyučovací předmět: Matematika****Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zobrazuje desetinná čísla na číselné ose – porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla – provádí sčítání a odčítání desetinných čísel – provádí násobení a dělení desetinného čísla přirozeným číslem – provádí násobení a dělení desetinného čísla čísly 10, 100, 1000, ... a 0,1; 0,01; 0,001;... – provádí násobení a dělení desetinného čísla desetinným číslem – vysvětlí a provádí rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě – vyjádří a vypočítá aritmetický průměr – řeší slovní úlohy s desetinnými čísly – zná pojem násobek, dělitel – umí použít znaky dělitelnosti – rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené – rozloží číslo na součin prvočísel – určí nejmenší společný násobek, největší společný dělitel – řeší slovní úlohy s dělitelností – rozlišuje druhy čar	<p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> – čtení a zápis desetinného čísla – desetinný zlomek – zakreslení desetinného čísla na číselnou osu – porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel – sčítání a odčítání desetinných čísel – násobení a dělení desetinných čísla 10,100,1000 – násobení a dělení desetinných čísel číslem přirozeným a desetinným – využití kalkulátoru při početních operacích s desetinnými čísly <p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> – násobek, dělitel, znaky dělitelnosti – prvočíslo a číslo složené – rozklad čísla na prvočinitele – společný násobek a dělitel <p>Základní pravidla rýsování</p> <ul style="list-style-type: none"> – druhy čar	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita (odhad a určení ceny nákupu)</p> <p>Fy – měření délky, řešení početních úloh</p>	<p>Finanční gramotnost</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje a třídí základní rovinné útvary – narýsuje přímku, polopřímku, úsečku, určí délku úsečky – určí vzájemnou polohu přímky a bodu, dvou a více přímek v rovině – rýsuje rovnoběžku a kolmici daným bodem (s danou přímkou či k dané přímce) – načrtne a narýsuje kruh a kružnici ze zadaného středu a poloměru – zapíše útvary v rovině pomocí symbolických značek – ovládá převádění jednotek délky – umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku – určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti – zná a využívá trojúhelníkovou nerovnost, je schopen určit, jestli jde či nejde sestrojit trojúhelník – umí sestrojit těžnice, výšky, střední příčky trojúhelníku – umí sestrojit kružnici opsanou, vepsanou trojúhelníku – zná větu o součtu velikosti vnitřních úhlů v trojúhelníku, dopočítá třetí zbývající vnitřní úhel (i ve stupních a minutách) – sestrojí trojúhelník, provede rozbor, 	<p>Geometrické útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> – rovina – bod – úsečka – přímka, polopřímka – kružnice, kruh – převody jednotek – obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku – obsah čtverce, obdélníku <p>Trojúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> – trojúhelníky – popis, vnitřní úhly – konstrukce trojúhelníků – druhy trojúhelníků – rozdělení podle délek stran a velikosti vnitřních úhlů – trojúhelníková nerovnost – těžnice, výšky, střední příčky – kružnice opsaná, vepsaná trojúhelníku 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>zapisuje postup konstrukce</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů – narýsuje a změří daný úhel – umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu – řeší početní operace s velikostmi úhlů – ve stupních, minutách – pozná dvojice vedlejších, vrcholových, střídavých, souhlasných úhlů, umí využít jejich vlastnosti – načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti – pozná útvary osově souměrné – zná jednotky obsahu, objemu, umí je převádět – charakterizuje kvádr, krychli – rozpozná, načrtne, sestrojí síť základních těles – krychle, kvádr – sestojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání – vypočítá povrch a objem krychle, kvádrů – vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu 	<p>Úhel a jeho velikost</p> <ul style="list-style-type: none"> – úhel – popis – druhy úhlů – jednotka velikosti úhlů (stupeň, minuta) – úhloměr, rýsování úhlů, měření velikosti úhlů – osa úhlu – úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé – sčítání a odčítání úhlů <p>Osová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – osová souměrnost – shodné útvary – osově souměrné útvary <p>Povrch a objem krychle a kvádrů</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednotky obsahu, objemu – povrch krychle a kvádrů (síť krychle a kvádrů) – objem krychle a kvádrů – slovní úlohy na povrch a objem krychle a kvádrů <p>Grafy a tabulky</p> <ul style="list-style-type: none"> – pravoúhlá soustava souřadnic 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje s časovou osou – zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> – určení polohy bodu v rovině – čtení grafu 		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – popíše a vysvětlí části zlomku – vysvětlí a provádí krácení a rozšiřování zlomků – zná a určuje základní tvar zlomku – vyznačí zlomek na číselné ose – porovnává zlomky (se stejnými jmenovateli, se stejnými čitateli a s různými jmenovateli) – určuje převrácený zlomek – převádí zlomky na desetinná čísla a naopak – převádí smíšené číslo na zlomek a naopak – provádí početní operace se zlomky – sčítání, odčítání, násobení, dělení – upravuje složený zlomek – řeší smíšené příklady se zlomky a desetinnými čísly – řeší slovní úlohy se zlomky – zobrazí racionální číslo na číselné ose – porovná dvě racionální čísla – určí absolutní hodnotu racionálního čísla pomocí číselné osy – sčítá a odčítá racionální čísla – násobí a dělí racionální čísla zapíše kladné a záporné číslo 	<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> – čtení a zápis zlomku (opakování) – krácení a rozšiřování zlomku – základní tvar zlomku – zobrazení na číselné ose – porovnávání zlomků – převrácený zlomek – vztahy mezi zlomky a desetinnými čísly – smíšené číslo – početní operace – složený zlomek – slovní úlohy <p>Racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> – početní operace – zobrazení na číselné ose – porovnávání – početní operace 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita (práce s mapou, využití poměru, slevy, spotřeba materiálu, benzínu)</p> <p>Fy, CH – numerické výpočty</p> <p>Fy - vztahy mezi veličinami</p> <p>Z - měřítko plánu a mapy</p> <p>CH - výpočty trojčlenkou</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zobrazí záporné a kladné číslo na číselné ose – chápe pojem opačné číslo – určí absolutní hodnotu daného čísla – provádí početní operace s celými čísly – sčítání, odčítání, násobení dělení – užívá početní výkony s celými a racionálními čísly v praxi – řeší slovní úlohy na užití celých a racionálních čísel – umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami – zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru – pracuje s měřítky map a plánů – pracuje s pojmem úměra – určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti – využívá trojčlenku při řešení slovních úloh – chápe pojem 1% – vyjádří část celku pomocí procent – určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent – určí celek z dané části a příslušného počtu procent – chápe pojem promile – řeší slovní úlohy s procenty a s pojmem promile 	<p>Celá čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> – čtení a zápis čísla – zobrazení na číselné ose – opačné číslo – absolutní hodnota – početní operace – slovní úlohy <p>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem – zvětšení a zmenšení v daném poměru – rozdělení dané hodnoty v daném poměru – měřítko – úměra – přímá a nepřímá úměrnost – trojčlenka – slovní úlohy <p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem – základ, procentová část, počet procent – slovní úlohy – promile 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – pomocí průsvitky určí, zda jsou dva rovinné útvary shodné – užívá věty o shodnosti trojúhelníku sss, sus, usu k dokázání shodnosti dvou trojúhelníků – sestrojí trojúhelník s využitím vět 0 o shodnosti trojúhelníků sss, sus, usu – provádí rozbor úlohy, zapisuje postup konstrukce, zapíše počet řešení úlohy – využívá znalosti o trojúhelníkové nerovnosti – odhaduje a počítá obvod a obsah trojúhelníku – umí charakterizovat pojem rovnoběžníku a lichoběžníku – rozlišuje různé druhy rovnoběžníku a lichoběžníku – umí sestrojit rovnoběžník a lichoběžník – vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku – sestrojí obraz rovinného obrazce ve středové souměrnosti – určí střed souměrnosti středově souměrného obrazce – užívá shodná zobrazení v praxi 	<p>Shodnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – shodnosti trojúhelníků <p>Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> – trojúhelníková nerovnost – konstrukce – obvod a obsah <p>Čtyřúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> – rovnoběžníky – druhy, vlastnosti, konstrukce, obvod, obsah – lichoběžník – druhy, vlastnosti, konstrukce, obvod, obsah <p>Středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje hranol – načrtne a narýsuje síť hranolu – vypočítá povrch a objem hranolu – načrtne hranol v rovině 	<p>Hranoly</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem hranol – povrch a objem hranolu 		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí pojmu výraz – určí hodnotu číselného výrazu – umí dosadit do výrazu s proměnnou – provádí početní operace s výrazy – sčítání, odčítání, násobení (mnohočlen jednočlenem, mnohočlen mnohočlenem) – rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) – chápe pojem mocnina a odmocnina – užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech – chápe pojem reálné číslo – pojmenuje a vybere výrazy označující mocniny – seznámí se s mocninou záporných čísel – využívá tabulky k určení druhých mocnin a odmocnin – popíše a sestaví Pythagorovu větu pro pravouhlý trojúhelník – rozliší odvěsny a přeponu – aplikuje Pythagorovu větu na úlohách z praxe – využívá poznatků při výpočtu délek stran – umí využít poznatků ve slovních úlohách 	<p>Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> – číselné výrazy – proměnná – výrazy s proměnnou – početní operace – úpravy výrazů pomocí vzorců – rozklad výrazů na součin <p>Druhá mocnina a odmocnina</p> <ul style="list-style-type: none"> – čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin – určení druhých mocnin a odmocnin – početní operace – pojem reálného čísla – práce s MF tabulkami <p>Pythagorova věta</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem – výpočet délek stran v pravouhlém trojúhelníku – užití Pythagorovy věty 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita (objem a povrch nádrže, bazénu, zavlažování pozemků)</p> <p>Fy - zápis jednotek fyzikálních veličin</p> <p>Fy - vztahy mezi veličinami, řešení fyzikálních úloh</p>	<p>Finanční gramotnost</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – provádí operace s mocninami s přirozeným mocnitelem – užívá a zapisuje vztah rovnosti – řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku – vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností – určí vzájemnou polohu přímky a kružnice (tečna, sečna, vnější přímková kružnice) – dokáže narýsovat tečnu kružnice v daném bodě – umí načrtnout i narýsovat vzájemnou polohu 2 kružnic – vypočítá obvod a obsah kruhu – charakterizuje válec – vypočítá povrch a objem válce – umí načrtnout obraz válce v rovině – využívá znalosti převodů jednotek objemu a obsahu – rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti – řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>Mocniny s přirozeným mocnitelem.</p> <ul style="list-style-type: none"> – čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem – zápis čísla pomocí mocniny <p>Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> – rovnost – lineární rovnice – slovní úlohy <p>Kruh, kružnice</p> <ul style="list-style-type: none"> – vzájemná poloha přímky a kružnice – konstrukce tečny – vzájemná poloha dvou kružnic – délka kružnice – obsah kruhu <p>Válec</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem – povrch válce – objem válce <p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednoduché konstrukce – množiny všech bodů dané vlastnosti – Thaletova kružnice – konstrukční úlohy 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – čte a sestavuje tabulky a diagramy – vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data – porovnává soubory dat 	Statistika <ul style="list-style-type: none"> – základní statistické pojmy 		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) – dokáže zapsat soustavu rovnic, aplikuje ekvivalentní úpravy rovnic soustavy – dokáže vyjádřit kořeny soustavy rovnic a provést zkoušku – řeší pomocí soustav rovnic jednoduché slovní úlohy – užívá řešení soustav rovnic v praxi – zobrazí soustavu souřadnic – čte souřadnice bodů – zakreslí body s danými souřadnicemi – zapisuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti pomocí tabulek – sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti – rozlišuje lineární funkci – řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování – určí definiční obor funkce, obor funkčních hodnot z grafu – označí závisle a nezávisle proměnnou – rozliší lineární funkci od ostatních funkcí – sestrojí graf lineární funkce 	<p>Soustavy rovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> – soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými – slovní úlohy řešené pomocí soustav lineární rovnic <p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> – pravoúhlá soustava souřadnic – přímá úměrnost – nepřímá úměrnost – pojem funkce – lineární funkce – definiční obor, obor funkce – graf funkce – řešení soustavy dvou rovnic početně i graficky 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita (čtení z grafu, jízdní řády, spotřeba benzínu, plat, srážky, úroky, plány, spotřeba materiálu, stavebnictví)</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – určí průběh funkce – vyřeší početně i graficky soustavu dvou rovnic o dvou neznámých – označí přímou úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce – užije graf lineární funkce při řešení úloh z praxe – zná základní pojmy finanční matematiky – řeší úlohy z oblasti finanční matematiky – provede konkrétní statistické šetření – třídí získané hodnoty podle kvantitativních nebo kvalitativních znaků – zapisuje zjištěné údaje do tabulky a vytvoří grafu – určuje četnost hodnoty znaku, aritmetický průměr, modus, medián – účelně využívá tabulkový kalkulátor, výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí, jež nabízí tabulkový kalkulátor – v tabulkovém kalkulátoru vytváří grafy, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu – interpretuje výsledky získané porovnáním dat 	<p>Finanční matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní pojmy finanční matematiky – rozpočet domácnosti, banky, platební nástroje, úrok <p>Statistika</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní pojmy ze statistiky – postup statistického šetření – sestavení a doplnění tabulky – charakteristika statistického souboru, relativní četnost – aritmetický průměr – procenta – diagramy 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – umí použít věty o shodnosti trojúhelníků při konstrukcích i v důkazech – určí podobné útvary a podobnost zdůvodní – rozdělí úsečky v daném poměru – dokáže změnit velikost úsečky v daném poměru – umí užít podobnost při výpočtech délek stran trojúhelníku – řeší úlohy z praxe, vypočítá vzdálenosti nepřístupných bodů – charakterizuje kužel, jehlan a kouli – načrtne jejich obraz v rovině, narýsuje jejich síť – vypočítá povrch a objem kuželu, jehlanu a koule – využívá prostorovou představivost při rozboru geometrických úloh – seznámí se s netradičními matematickými úlohami 	<p>Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – věty o shodnosti trojúhelníků – poměr podobnosti – věty o podobnosti trojúhelníků – podobné rovinné útvary – dělení úseček v daném poměru – užití redukčního úhlu – užití podobnosti ve výpočtech – plány, mapy <p>Tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> – kužel – jehlan – koule <p>Netradiční geometrické úlohy</p> <p>Číselné řady</p> <p>Rozšiřující učivo: Nerovnice, soustavy nerovnic Lomené výrazy Goniometrické funkce Finanční matematika</p>		

5.3 Informatika

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova inforatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak inforatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **informační a komunikační technologie** se vyučuje ve 4., 5., 6., 7. a 8. ročníku jako samostatný předmět, a to ve všech ročnících 1 hodinu týdně.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem a tabulkami. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívá zkušeností s jiným softwarem, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
- vedeme žáky k využívání svých poznámek při praktických úkolech

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky zadáváním úloh k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – vedeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k využívání vhodné technologie pro komunikaci na dálku – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci vedeme žáky k dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky při práci ke kolegiální radě nebo pomoci, případně se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- využíváme přítomnosti žáků pro samotné hodnocení prací – vede žáky k hodnocení svoji práci i prací ostatních, při vzájemné komunikaci vede žáky k ohleduplnosti a taktu, učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné a morální zákony (software pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální software, žáci si chrání své heslo, ...)
- při zpracování informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- vedeme žáky k využívání výpočetní techniky pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- žáky vedeme k vytváření a úpravě obsahu, ke kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- žáky vedeme k tomu, aby chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovali se s novými technologiemi, kriticky hodnotili jejich přínosy a refletovali rizika jejich využívání
- žáky vedeme k tomu, aby přecházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zřízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních a aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží – pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí – používá krok zpět, zoom – řeší úkol použitím schránky – edituje digitální text, vytvoří obrázek – uloží svoji práci do souboru, otevře soubor – přehraje zvuk či video 	<p>Digitální zařízení</p> <p>Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů</p> <p>Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)</p> <p>Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu</p> <p>Ukládání práce do souboru Otevírání souborů</p> <p>Přehrání zvuku</p>	<p>MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu (kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů)</p> <p>Příklady výukových programů pro různé předměty</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálními zařízeními – uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů – najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci – propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí – při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace – rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého – pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj – u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst – v textu rozpozná osobní údaje 	<p>Využití digitálních technologií v různých oborech</p> <p>Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele</p> <p>Práce se soubory</p> <p>Propojení technologií, internet</p> <p>Sdílení dat, cloud</p> <p>Technické problémy a přístup k jejich řešení (hlášení dialogových oken)</p> <p>Uživatelské jméno a heslo</p> <p>Osobní údaje</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – sestaví robota podle návodu – sestaví program pro robota – oživí robota, otestuje jeho chování – najde chybu v programu a opraví ji – upraví program pro příbuznou úlohu – pomocí programu ovládá světelný výstup a motor – pomocí programu ovládá senzor – používá opakování, události ke spouštění programu – sdělí informaci obrázkem – předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel – zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text – zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky – obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<p>Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Ovládání příkazů Opakování příkazů Ovládání klávesnicí - události Ovládání pomocí senzoru</p> <p>Piktogramy, emodži</p> <p>Kód</p> <p>Přenos na dálku, šifra</p> <p>Pixel, rastr, rozlišení</p> <p>Tvary, skládání obrazce</p>		

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech – doplní posloupnost prvků – doplní prvky v tabulce – umístí data správně do tabulky – v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy – v programu najde a opraví chyby – rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát – vytvoří a použije nový blok – upraví program pro podobný problém 	<p>Data, druhy dat</p> <p>Doplňování tabulky a datových řad</p> <p>Řazení dat v tabulce</p> <p>Kritéria kontroly dat Vizualizace dat</p> <p>Příkazy a jejich spojování</p> <p>Opakování příkazů Pohyb a razítkování</p> <p>Vlastní bloky a jejich vytváření</p> <p>Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Kombinace procedur</p>	<p>MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu (kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů)</p> <p>Příklady výukových programů pro různé předměty</p> <p>M – jednoduché početní operace, grafy</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky – určí jak spolu prvky souvisí – v blokově orientovaném jazyce sestaví program řídící chování postavy – v programu najde a opraví chyby – rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj – vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky – cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů – přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky – pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty – pomocí obrázků znázorní jev – pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy 	<p>Systém, struktura, prvky, vztahy</p> <p>Kreslení čar Ladění, hledání chyb</p> <p>Pevný počet opakování</p> <p>Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu</p> <p>Náhodné hodnoty</p> <p>Čtení programů Programovací projekt</p> <p>Graf, hledání cesty</p> <p>Schémata, obrázkové modely</p> <p>Model</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – v blokově orientovaném jazyce sestaví program pro řízení pohybů reakcí postav – používá události ke spuštění činnosti postav – ovládá více postav pomocí zpráv 	<ul style="list-style-type: none"> Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí události Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt 		

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná zakódované informace kolem sebe – zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady – zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer – zakóduje v obrázku barvy více způsoby – zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů – zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu – ke kódování využívá i binární čísla – najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) – odpoví na otázky na základě dat v tabulce 	<p>Přenos informací, standardizované kódy</p> <p>Znakové sady</p> <p>Přenos dat, symetrická šifra</p> <p>Identifikace barev, barevný model</p> <p>Vektorová grafika</p> <p>Zjednodušení zápisu, kontrolní součet</p> <p>Binární kód, logické A a NEBO</p> <p>Data v grafu a tabulce</p> <p>Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – popíše pravidla uspořádání v existující tabulce – doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy – propojí data z více tabulek či grafů – navrhne tabulku pro záznam dat – popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují – pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování – vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech 	<p>Kontrola hodnot v tabulce</p> <p>Filtrování, řazení a třídění dat</p> <p>Porovnání dat v tabulce a grafu</p> <p>Řešení problémů s daty</p> <p>Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace</p> <p>Vytvoření programu</p> <p>Opakování</p> <p>Podprogramy</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – diskutuje různé programy pro řešení problémů – vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní 			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní – hotový program upraví pro řešení příbuzného programu – vysvětlí známe modely jevů, situací, činností – v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku – pomocí ohodnocených grafů řeší problémy – pomocí orientovaných grafů řeší problémy – vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna 	<p>Objekty a komunikace mezi nimi</p> <p>Standardizovaná schémata a modely</p> <p>Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu</p> <p>Orientované grafy, automaty</p> <p>Modely, paralelní činnost</p> <p>Větvení programu, rozhodování</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – používá souřadnice pro programování postav – používá parametry v blocích, ve vlastních blocích – vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu – diskutuje různé programy pro řešení problému – hotový program upraví pro řešení příbuzného problému – uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory – vybere vhodný formát pro uložení dat – spravuje sdílení souborů – nainstaluje a odinstaluje aplikaci/software – vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě 	<p>Grafický výstup, souřadnice</p> <p>Podprogramy s parametry</p> <p>Proměnné</p> <p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému</p> <p>Správa souborů, struktura složek</p> <p>Role a jejich přístupová práva</p> <p>Instalace aplikací/software</p> <p>Domácí a školní počítačová síť; Fungování a služby internetu</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – porovná různé metody zabezpečení účtů – pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy – zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<p>Metody zabezpečení přístupu k datům</p> <p>Princip e-mailu</p> <p>Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení/dialogová okna)</p>		

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej – přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji – používá opakování, rozhodování, proměnné – ovládá vstupní zařízení desky – používá vstupy ke spuštění a řízení běhu programu – připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá – vyřeší problém naprogramování desky Micro:bit – při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky – řeší problémy výpočtem s daty 	<ul style="list-style-type: none"> Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Připojení sluchátek, tvorba hudby Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelů a bezdrátově Relativní a absolutní adresy buněk Vkládání záznamu do databázové tabulky 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – připíše do tabulky dat nový záznam – používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) – seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) – používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy – ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<p>Použití vzorců u různých typů dat</p> <p>Funkce s číselnými vstupy</p> <p>Funkce s textovými vstupy</p> <p>Řazení dat v tabulce</p> <p>Filtrování dat v tabulce</p> <p>Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>		

5.4 Člověk a jeho svět

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se v 1., 2. a 3. ročníku dvě hodiny týdně
- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí i vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem a problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

Lidé kolem nás - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi.

Lidé a čas – orientace v dějích a čase.

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody.

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

V prvouce budou realizována tato průřezová témata:

EV – vztah člověka k životnímu prostředí, ekosystémy,...

VDO – občanská společnost a škola – pravidla chování, ...

MKV – princip sociálního smíru

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví a příčin nemocí
- vedeme žáky k upevňování preventivního chování
- vedeme žáky k orientaci ve světě informací
- vedeme žáky k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- pomáháme řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivujeme žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k upevnování účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- vedeme žáky k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
- pomáháme žákům, aby došlo k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učíme žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

- obohacujeme a rozšiřujeme žákům slovní zásobu v osvojovaných tématech
- vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- vedeme žáky k pojmenovávání pozorované skutečnosti a zachycování jich ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- vedeme žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí
- podporujeme u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupině
- vedeme žáky k efektivní spolupráci na řešení problémů
- učíme žáky respektovat názory druhých
- vedeme žáky k příspěvkům k diskuzi
- učíme žáky věcně argumentovat
- vedeme děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- utváříme ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivujeme žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vedeme žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné a týmové činnosti
- učíme žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- zohledňujeme soudobý stav a poznání technického rozvoje

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v místě svého bydliště – zná cestu do školy a zpět – zná název školy, jméno třídní učitelky a ředitele školy – chová se ukázněně ve škole i mimo školu – dokáže rozlišit nežádoucí formy chování – umí si připravit pomůcky do školy – udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce – umí si uspořádat pracovní místo – rozlišuje čas k práci a k odpočinku – dodržuje základní hygienické návyky – zná základy správné životosprávy- výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim – zná zásady správného chování u lékaře – pojmenuje části lidského těla – zná názvy běžných onemocnění – ví, co dělat v případě úrazu – orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina – vyjmenuje dny v týdnu – zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat 	<p>Domov Škola</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>Lidské tělo</p> <p>Orientace v čase a časový řád</p>	<p>EV – Vztah člověka k prostředí (výchova k životnímu prostředí)</p> <p>MKV – Lidské vztahy</p> <p>OSV – Poznání lidí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje měsíce jednotlivých ročních období – popíše změny v přírodě podle ročních období – časově zařadí Vánoce a Velikonoce – zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice – uvědomuje si vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, setra, teta, apod.) – vypráví o svém domově, bydlišti a okolí – les, pole, potok – rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru – má znalosti o bezpečném cestování autem – zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat – chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chem.látky v domácnosti, el.proud), s ohněm, s mimořádnými událostmi – přivolá pomoc – v případě potřeby použije linku tísňového volání, ovládá přiměřeně věku základní způsoby komunikace s operátory 	<p>Kultura</p> <p>Rodina Soužití lidí</p> <p>Domov Obec, místní krajina Místo pro hru (dopravní výchova) Cestování (dopravní výchova)</p> <p>Živočichové Sebeochrana, pomoc a prevence rizik Požáry</p>	<p>Ochrana člověka za mimořádných událostí (příloha ŠVP)</p>	<p>Výstupy jsou naplňovány v rámci projektu Ochrana člověka za mimořádných událostí (příloha ŠVP)</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti – projevuje toleranci k odlišnostem ostatních lidí – umí slušně požádat o pomoc a poděkovat – zná vztahy rodina – příbuzní (sestřenice, bratranec, apod.) – orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí – je schopen komunikovat s prodávčem – umí zacházet s přidělenými penězi – zná a dodržuje základní pravidla pro chodce – umí správně přecházet vozovku – zná vybrané dopravní značky pro chodce (stezka pro chodce, zákaz vstupu, chodník uzavřen) – bezpečně překoná silnici se světelnými signály – rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru 	<p>Chování lidí</p> <p>Obec, místní krajina Právo a spravedlnost Vlastnictví</p> <p>Chodník a stezka pro chodce</p> <p>Chodník a stezka pro chodce (dopravní výchova)</p> <p>Silnice (dopravní výchova)</p> <p>Místo pro hru (dopravní výchova)</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky – rozlišuje dopravní prostředky – auto, vlak, apod. – rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost – orientuje se v čase – kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty – pozná významné památky a památky v okolí bydliště – zná zaměstnání rodičů – umí vysvětlit, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.) – zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží – pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení – v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) – váží si práce a jejích výsledků – pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích – rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka – má povědomí o významu životního prostředí pro člověka 	<p>Cestování (dopravní výchova)</p> <p>Orientace v čase a časový řád</p> <p>Regionální památky</p> <p>Povolání</p> <p>Voda, vzduch Půda Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>	<p>OSV – Poznání lidí</p> <p>EV – Ekosystémy (les, louka, pole, rybník)</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, třídění odpadů, životní styl)</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná vybrané běžně pěstované pokojové rostliny – chápe potřebu pravidelné péče o pokoj. Rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) – rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté – zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující keře, stromy, – byliny a zemědělské plodiny – zná a umí pojmenovat domácí čtyřnohá zvířata – zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky – odhaduje riziko/nebezpečnou situaci – omítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné – dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných 	<p>První pomoc Péče o zdraví a prevence rizik Požáry a jejich rizika Osobní bezpečí a podpora a ochrana duševního a fyzického zdraví</p>	<p>Ochrana člověka za mimořádných událostí (příloha ŠVP)</p>	<p>Výstupy jsou naplňovány v rámci projektu Ochrana člověka za mimořádných událostí (příloha ŠVP)</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině – určí hlavní a vedlejší světové strany, v přírodě se umí orientovat podle světových stran – začlení svou obec do příslušného kraje – orientuje se v plánu obce – ví, kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží, apod. – zná základní údaje z historie a současnosti obce, pojmenuje některé rodáky regionu a významné události regionu – zná některé lidové a místní zvyky a tradice – umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek - barva, chuť, rozpustnost, hořlavost, apod. – užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu – provádí jednoduché pokusy 	<p>Domov Škola Orientace v krajině Obec, místní krajina</p> <p>Kultura, současnost a minulost v našem životě Báje, mýty, pověsti Současnost a minulost v našem životě Regionální památky</p> <p>Vlastnosti a změny látek Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda</p> <p>Vážení a měření</p>	<p>EV – vztah člověka k prostředí – naše obec, životní styl</p> <p>HV – lidové písně</p> <p>M - zápis a měření jednotek</p>	<p>vycházka</p> <p>jednoduché pokusy</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje přírodniny, lidské výtvary, suroviny – zná základní rozdělení živočichů- savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz – umí uvést hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu těla – ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin – rozlišuje domácí a hospodářská zvířata – zná vybraná zvířata žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les, apod.) – umí vybrané živočichy zařadit do příslušného přírodního společenství – umí pojmenovat části rostlin – umí popsat projevy života rostlin – zná vybrané druhy plodů a semen – zná význam semen – zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny – (na zahrádkách, v loukách, v lese) – zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny – pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat – má povědomí o významu životního prostředí 	<p>Živá a neživá příroda Životní podmínky</p> <p>Živočichové Životní podmínky</p> <p>Rostliny Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody</p>	<p>EV – Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje HV – písničky o zvířatech</p> <p>EV – Ekosystémy- les, pole, vodní zdroje, město, vesnice, kulturní krajina</p> <p>HV – písničky o rostlinách</p>	<p>vycházky herbář</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života, hledá pomoc u důvěryhodného dospělého – jedná racionálně dle osvojeného schématu, zná čísla tísňových linek, domů, do školy – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>Požáry a jejich rizika Mimořádné události</p>		

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět **vlastivěda** se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku jako samostatný předmět, a to v obou ročnících 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

Vyučovací předmět vlastivěda v návaznosti na prvouku dává žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí o výsledcích jejich činnosti. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize a ze zájmových oblastí, tyto podněty vysvětluje a zobecňuje. Formuje vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, rozvíjí zájem o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společenství v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa. Na příkladech ze života lidí, na základě zkušeností žáků a prostřednictvím rozmanitých činností získávají pojmy domov a vlast konkrétní věcný, ale i mravně a citově zbarvený obsah.

Vyučování směřuje zejména k tomu, aby žáci :

- poznávali různé druhy lidské práce a učili se chápat souvislosti s přírodními podmínkami, rozpoznávat, jak se činnost lidí odráží v tvářnosti krajiny, v charakteru staveb a v rozmanitých památkách
- poznávali místní krajinu a oblast a vytvářeli si tak prvotní ucelenou představu o České republice
- utvářeli si počáteční ucelenou představu o přírodě, kultuře, historii a životě lidí
- utvářeli si základní představu o způsobu života svých předků i o způsobu života lidí v sousedních zemích
- naučili se orientovat v terénu a pracovat s mapou
- rozvíjeli schopnost pozorovat, analyzovat, srovnávat, pojmenovávat věci, jevy a děje
- získávali odpovědný vztah ke kulturnímu, historickému a přírodnímu bohatství vlasti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům sami
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
- zařazujeme do výuky poznatky o aktuálním společenském a přírodním dění

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k nalézání různých řešení problémů
- při řešení problémů učíme žáky využívat a kombinovat znalosti z různých předmětů

Kompetence komunikativní

- vytváříme prostor pro komunikaci
- vybízíme žáky, aby kladli otázky
- zajímáme se o názory a zkušenosti žáků

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat na různých pozicích, vedeme je k ohleduplnosti, toleranci a komunikativnosti
- nabízíme možnost zažít pocit z úspěchu a posilujeme zdravé sebevědomí žáků

Kompetence občanské

- zařazujeme do výuky poznatky o aktuálním společenském a přírodním dění
- učíme žáky respektovat individuální rozdíly (národnostní, kulturní)

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce
- vedeme žáky k odpovědnosti za výsledek práce

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí a zařadí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu – pojmenuje a ukáže světové strany na mapě, odvodí vedlejší světové strany – umí vysvětlit význam globusu a mapy – zná význam měřítka mapy – zná pojem nadmořská výška – umí najít a ukázat poledníky a rovnoběžky – zná základní geografické značky – rozliší náčrty, plány a různé typy map – umí vyhledat ČR na mapě Evropy – umí ukázat na mapě Čechy, Moravu a Slezsko – umí pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy ČR – umí ukázat na mapě a pojmenovat pohraniční pohoří ČR – umí ukázat na mapě a pojmenovat rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny ČR – umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> – místní oblast, region – grafické znázornění povrchu – plány, mapy, globus – světové strany – čtení z mapy, legenda mapy, měřítko mapy, nadmořská výška – poloha a povrch ČR 	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznání, seberegulace, sebeorganizace, poznávání lidí</p> <p>EGS –Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná rozdíl mezi podnebím a počasím – umí charakterizovat podnebí v ČR – zná pojmy povodí rozvodí, úmoří – zná rozdíl mezi jezerem a rybníkem – rozdělí ČR na jednotlivé kraje – umí ukázat a najít na mapě střední, východní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko – umí charakterizovat stručně jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, poloha, hospodářství...) – umí vyhledat na mapě významná města a řeky ČR, seznámí se v jednotlivých oblastech s průmyslem a zemědělstvím – ví, že Praha je hlavní město ČR – zná významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce – naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky, posoudí riziky cesty – zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR – zná oficiální název ČR a správně ho píše – uvede hlavní orgány státní moci – vysvětlí základní princip demokratického státu – charakterizuje státoprávní uspořádání ČR 	<ul style="list-style-type: none"> – podnebí ČR – kraje a oblasti ČR – rodinný cyklistický výlet – plánování trasy a výbava na cestu, cyklista v dopravních prostředcích – domov, národ, státní zřízení a politický systém v ČR – státní správa a samospráva 		<p>Dopravní výchova</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná a jednoduše popíše státní symboly ČR – vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) – seznamuje se se základními lidskými právy a právy dítěte – vysvětlí souvislost mezi právem a povinností – rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou – orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, vysvětlí, proč spořit – vysvětlí pojem korupce – rozeznává rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes – zná regionální památky a významné osobnosti našeho regionu – zná a stručně charakterizuje nejdůležitější osobnosti českých dějin v daném časovém období – popíše svými slovy vývojové etapy historie naší země a nejdůležitější události, které měly vliv na další vývoj naší země 	<ul style="list-style-type: none"> – státní symboly <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> – soužití lidí - mezilidské vztahy – právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, třídní samospráva, školní řád – veřejné a společné vlastnictví, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, banka jako správce peněz, úspory <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> – minulost v našem životě – proměny způsoby života předměty denní spotřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny, regionální památky, pověsti a osobnosti – orientace v čase – dějiny ČR jako časový sled událostí (od příchodu Čechů přes středověk po vládu Habsburků - císař Rudolf II.), naše země v dávných dobách, kalendáře, letopočet, generace 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – převypráví některou pověst a regionální pověst 			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná letopočet vzniku ČR – zná jméno prvního a současného prezidenta – zná pojmy parlament, vláda, zákon... – rozdělí ČR na jednotlivé kraje – vyhledá na mapě krajská města a další velká města – popíše polohu, povrch, vodstvo a zemědělství v jednotlivých krajích – porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích – diskutuje s ostatními spolužáky o svých zkušenostech a zážitcích z vlastních cest – na základě vlastních poznatků porovnává způsob života a přírodu u nás i v jiných zemích – orientuje se na mapě Evropy, vyhledá evropské státy a významná evropská města – porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi – vysvětlí pojem Evropská unie a uvede význam členství ČR v EU 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> – naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému v ČR – regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR – Pardubický kraj, můj region – vlastní zkušenosti žáků z cestování – Evropa a svět – kontinenty, oceány, evropské státy, EU, NATO, cestování – mapy obecné, zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, sebepojetí, poznávání lidí</p> <p>Regionální zajímavosti</p> <p>EGS – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná ohleduplné chování a osvojuje si ho – snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu – pozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou – chrání svůj i cizí majetek – rozumí hodnotě peněz – sestaví jednoduchý osobní rozpočet 	<ul style="list-style-type: none"> – cesta dopravními prostředky – shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky, pravidla při jízdě autem (zádržné systémy), vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy – prázdniny – zásady bezpečného chování v době volna a cestování (specifika lokality a bydliště a obce pro trávení dnů volna) – volný čas a sportovní aktivity – druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem a dodržování pravidel <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> – soužití lidí – mezilidské vztahy, principy demokracie, – právo a spravedlnost, právní ochrana občanů, lidská práva a práva dítěte. práva a povinnosti žáků školy 		Dopravní výchova

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozeznává základní formy vlastnictví – vysvětlí spoření, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy – na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží – přepraví některou českou pověst a regionální pověst – zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období – srovnává a hodnotí rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes – srovnává a hodnotí vývojové etapy historie naší vlasti a nejdůležitější události, které měly vliv na další vývoj naší země v daném časovém období 	<ul style="list-style-type: none"> – vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banky, úspory a půjčky Lidé a čas – současnost a minulost v našem životě - proměny, způsoby života, naše země v dávných dobách – orientace v čase – dějiny ČR jako časový sled událostí (bitva na Bílé hoře po „sametovou revoluci“) letopočet, kalendáře 	<p>Finanční gramotnost</p>	

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **přírodověda** se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku jako samostatný předmět, a to v obou ročnících 2 hodiny týdně.

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region), zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase – kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Předmětem prolínají průřezová témata:

EV – ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí.

OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- seznamujeme žáky s informacemi o přírodě
- učíme žáky pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme metody, při kterých docházejí žáci k objevům, řešením a závěrům sami
- vedeme žáky k řešení zadaných úkolů a ke správnému rozhodování se v různých situacích
- učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k používání správné terminologie
- klademe důraz na rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky, dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- podněcujeme žáky k tomu, aby se zajímali o náměty, názory a zkušenosti ostatních žáků
- vedeme žáky k tomu, aby pracovali ve skupině, spolupracovali s druhými při řešení daného úkolu, respektovali názory a zkušenosti druhých

Kompetence občanské

- budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- učíme žáky poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- vedeme žáky k tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vedeme žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- klademe důraz na to, aby si žáci utvářeli pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti a aby dodržovali vymezená pravidla

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná prvky živé a neživé přírody – uvědomuje si důležitost vody pro přírodu a člověka – popíše na modelu oběh vody v přírodě – popíše rozdíl mezi ledem, vodou a párou – zná základní prvky vyskytující se v atmosféře, chápe vznik větru – chápe, že hlavní zdroj světla a tepla na Zemi je Slunce – rozumí pojmu půda, humus, zvětrávání – popíše význam půdy pro člověka – určí vlastnosti látek – zná vybrané horniny a nerosty – chápe princip potravního řetězce – uvědomuje si závislost člověka na přírodě, přetváření krajiny člověkem – umí rozdělit živé organismy do jednotlivých základních společenstev (houby, rostliny, živočichové) – chápe vzájemné vztahy mezi živými organismy ve společenstvu – umí zařadit živé organismy do známých skupin – zná základní dělení hub, stavbu těla houby 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> – živá příroda, neživá příroda – voda – koloběh vody v přírodě – vzduch – světlo a teplo – půda – skupenství látek – horniny a nerosty – potravní řetězec – přetváření krajiny člověkem (půda, lesy, vodní plochy) – základní společenstva (ekosystémy) – okolí lidských obydlí, polí, vod, lesů – práce s atlasem a encyklopediemi – houby 	<p>EV – ekosystémy EV – základní podmínky života EV – vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – seberegulace a sebeorganizace – vycházky</p> <p>VV – kreslení</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná vybrané jedlé, nejedlé a jedovaté houby – umí popsat stavbu těla rostlin – rozumí, k čemu slouží jednotlivé části rostlin – ví, co jsou rostliny jednoleté, dvouleté a vytrvalé – umí běžně se vyskytující rostliny a živočichy správně zařadit do jednotlivých společenstev – dovede jednoduchým způsobem popsat fotosyntézu – chápe rozdíl mezi obratlovci a bezobratlí – zná způsob života některých živočichů – seznámí se s pojmem ekologie – na příkladech uvádí kladné i záporné činnosti člověka v přírodě – chápe odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí – rozpozná aktivity, které podporují nebo poškozují zdraví – pozoruje a vyhodnocuje jednoduché pokusy s půdou a rostlinami – prakticky umí určit délku, hmotnost, teplotu a čas – používá základní jednotky 	<ul style="list-style-type: none"> – rostliny – živočichové – obratlovci a bezobratlí – ekologie – činnosti člověka v přírodě – ochrana zdraví – ochrana životního prostředí – likvidace odpadů – jednoduché pokusy s půdou a rostlinami – vyhodnocení pokusů – vysvětlení pokusů – měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek – délka, hmotnost, teplota, čas 		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí a nakreslí koloběh vody v přírodě, rozdělí vodu na sladkou a slanou – zná složení prvků ve vzduchu a jejich podíl v atmosféře – rozlišuje sílu větru – popíše fotosyntézu – zná základní stavbu Země (kůra, plášť a jádro) – umí vysvětlit vznik hornin (vyvřelé, usazené, přeměněné), uvede příklad – zná rozdíl mezi horninou a nerostem – zná základní energetické zdroje, chápe rozdíl obnovitelný a neobnovitelný zdroj – popíše vznik půdy – rozdělí půdu na základní druhy – chápe a vysvětlí zákonitosti střídání dne a noci a střídání ročních období – orientuje se v základních vesmírných tělesech – vysvětlí význam základních podmínek života – rozumí pojmům počasí a podnebí a umí je vysvětlit 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> – voda – vzduch – světlo a teplo – stavba Země – horniny a nerosty – energetické suroviny – půda, zvětrávání – vesmír, Země, sluneční soustava, den a noc, roční období – základní podmínky života a jejich význam – podnebí a počasí 	<p>EV – ekosystémy EV – základní podmínky života EV – vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – seberegulace a sebeorganizace</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná jednotlivé podnebné pásy na Zemi, na globusu a mapě ukáže, kde se nachází – přiřadí živé organismy do oblasti podnebného pásu, ve kterém žijí – některé živočichy a rostliny blíže charakterizuje – chápe význam přírody a vysvětlí proč je důležité ji chránit – uvede příklady ochrany životního prostředí a negativních důsledků ekologických katastrof a nezodpovědného chování některých lidí – seznámí se základními orgánovými soustavami a jejich významem a funkcemi – umí vyjmenovat základní části lidského těla a vybraných lidských orgánů – využije nabytých poznatků k podpoře vlastního zdravého způsobu života – zná a popíše typické zvláštnosti jednotlivých etap lidského života – vytvoří denní režim dne přiměřený svému věku s využitím poznatků o zdravém životním stylu – zná základní pravidla chování v každodenním životě, v krizových situacích a v silničním provozu – způsoby chování si vyzkouší v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> – životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi v jednotlivých podnebných pásích – příroda – ochrana a chování v ní, základy ekologie (ohrožené rostliny a živočichové, třídění a likvidace odpadu) Člověk a jeho zdraví – lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka – základní orgánové soustavy – etapy lidského života – před i po narození – denní režim, zdravý životní styl – vlastní bezpečí – bezpečné chování v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání apod.), brutalita a jiné způsoby násilí v médiích 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – má základní přehled o návykových látkách – uvede příklady odmítnutí návykových látek v modelových situacích – s využitím poznatků o lidském těle chápe důležitost prevence a význam péče o zdraví – popíše základní postup první pomoci při drobných poranění – zná důležitá telefonní čísla pro přivolání první pomoci – v modelových situacích poskytne a přivolá první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> – návykové látky – cigarety, alkohol, drogy, léky, závislost na hracích automatech a počítačích – závislost – techniky odmítání – péče o zdraví, zdravá výživa – pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, osobní, intimní a duševní hygiena – drobné úrazy a poranění, první pomoc 		

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **dějepis** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání

OSV – poznávání lidí

OSV – mezilidské vztahy

OSV – kooperace a kompetice

OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VDO – občan, občanská společnost a stát

VDO – formy participace občanů v politickém životě

VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

EGV – Evropa a svět nás zajímá

EGV – jsme Evropané

MKV – kulturní diference

MKV – lidské vztahy

MKV – etnický původ

MKV – multikulturalita

MKV – princip sociálního smíru a solidarity

EV – ekosystémy

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

EV – vztah člověka k prostředí

MDV – fungování a vliv médií ve společnosti

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vedeme k zamyšlení nad historickým vývojem
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali a třídili informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívali v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- podněcujeme žáky k používání obecně užívaných termínů, znaků a symbolů, k uvádění věcí do souvislostí,
- vedeme žáky k tomu, aby propojovali do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářeli komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali informace vhodné k řešení problému, nacházeli jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívali získané vědomosti a dovednosti
- klademe důraz na to, aby žáci samostatně řešili problémy a volili vhodné způsoby řešení
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, k utváření uvážlivých rozhodnutí a ke schopnosti je obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazujeme do výuky diskuzi
- vedeme žáky k věcnému argumentování
- vedeme žáky k práci s různými typy textů
- vedeme k využívání informačních a komunikačních prostředků
- podněcujeme žáky, aby formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovali se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- klademe důraz na to, aby se žáci zapojovali do diskuse, obhajovali svůj názor a vhodně argumentovali
- vedeme žáky k tomu, aby rozuměli různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,...
- vedeme žáky k tomu, aby využívali informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima třídy
- dodáváme žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- podněcujeme žáky, aby účinně spolupracovali ve skupině
- klademe důraz na to, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vedeme žáky k tomu, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,

Kompetence občanské

- reflektujeme při výuce společenské i přírodní dění
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali přesvědčení druhých lidí, vážili si jejich vnitřních hodnot, byli schopni vcítit se do situací ostatních lidí
- podněcujeme žáky k tomu, aby odmítali útlak a hrubé zacházení, uvědomovali si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- klademe důraz na to, aby žáci chápali základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- klademe důraz na to, aby žáci respektovali, chránili a oceňovali naše tradice a kulturní i historické dědictví
- vedeme žáky k tomu, aby projevovali pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- klademe důraz na to, aby žáci dodržovali vymezená pravidla, plnili povinnosti a závazky
- podněcujeme žáky k využívání svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – osvojí si práci s časovou přímkou – osvojí si základní periodizaci dějin – dokáže pracovat s pojmy prostor, čas – uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti – pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány – rozpozná vývojová stádia člověka – seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí – pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství – pochopí podmínky vzniku řemesel – pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu – uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa => chápe kulturní rozmanitost světa – učí se respektovat individuální rozdíly – učí se chápat rozdílnost vývoje různých států – pochopí rozdíly historického vývoje v různých státech – vedeme žáky k řešení problémů a k respektování rozdílů náboženských, kulturních	<p>Úvod do dějepisu</p> <ul style="list-style-type: none"> – prameny poznání dějin – čas, časová osa – období dějin <p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> – teorie vzniku světa a člověka – časová přímka – doba kamenná - vývoj lidského druhu, život pravěkých lidí – doba bronzová – doba železná – pravěk v českých zemích <p>Starověk</p> <ul style="list-style-type: none"> – vznik prvních států – Mezopotámie – Přední východ – Egypt – Indie – Čína – období antiky - starověké Řecko a Řím – střední Evropa v době římské – krize římského císařství a zánik Říma	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj schopností poznávání – mezilidské vztahy – kooperace a kompetice – řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> – formy participace občanů v politickém životě <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> – Evropa a svět nás zajímá – jsme Evropané <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> – kulturní diference – etnický původ	

Pomůcky: učebnice, mapy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, historická beletrie, soubory modelů archeologických nálezů, soubory historických pojmů, obrázkový materiál

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – osvojí si periodizaci středověku – seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států – učí se chápat úlohu křesťanství a víry – uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu – seznámí se se státopornou úlohou panovnických dynastií – uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí – učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního – učí se chápat změny politické a hospodářské, sociální a kulturní – seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě – učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického – seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci – učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance – uvědomí si okolnosti vzniku střeoevropského soustátí	<p>Středověk <u>Raný středověk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – zrod nové Evropy – společnost v raném středověku – západní Evropa – Byzanc – Arabové a Turci – křížové výpravy – severané a Vikingové – Slované – české země v raném středověku – Velká Morava – Čechy v době knížecí – první čeští králové – kultura raného středověku <p><u>Vrcholný a pozdní středověk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – společnost vrcholného a pozdního středověku – západní, východní a střední Evropa – poslední Přemyslovci – Lucemburkové – období husitství – Jiří z Poděbrad a Jagellonci – Osmanská říše – jižní Evropa – objevné plavby	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – mezilidské vztahy OSV – kooperace a kompetice EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – jsme Evropané MKV – kulturní diference MKV – etnický původ MKV – multikulturalita EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • český jazyk • anglický jazyk • občanská výchova • zeměpis • výtvarná výchova • hudební výchova	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí – osvojí si periodizaci novověku – poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí – seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli – chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus – učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy – chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> – kultura vrcholného a pozdního středověku <p>Novověk <u>Raný novověk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – společnost v raném novověku – reformace – Španělsko – Nizozemí – Rusko – Osmanská říše – dějiny českých zemí – třicetiletá válka – kultura na počátku novověku 		

Pomůcky: učebnice, mapy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, historická beletrie, obrázkový materiál

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie – učí se rozpoznávat projevy barokní kultury – seznámí se se situací českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce – chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu – ujasní si pojem osvícenský absolutismus – uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie – chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu – uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur – uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na živ. prostředí – vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa – charakterizuje soupeření mezi velmocemi 	<p>Novověk <u>2. pol. 17. st. a 18. st.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – druhy monarchií – osvícenství – občanská revoluce – Anglie a Velká Británie – kolonie – vznik Spojených států – Francie – Rusko a Svatá říše římská – Rusko – české země po třicetileté válce – Marie Terezie a Josef II. – kultura <p><u>Velká francouzská revoluce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – příčiny, průběh – Napoleon Bonaparte – Vídeňský kongres <p><u>Evropa a svět po napoleonských válkách</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – průmyslová revoluce – západní a východní Evropa – boj za nezávislost v Latinské Americe 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – poznávání lidí OSV – mezilidské vztahy OSV – kooperace a kompetice VDO – občan, občanská společnost a stát VDO – formy participace občanů v politickém životě VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – jsme Evropané MKV – kulturní diference MKV – princip sociálního smíru a solidarity EV – ekosystémy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV – fungování a vliv médií ve společnosti - český jazyk</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů – seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození – uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností – uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran – chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) – seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků – chápe historický rozměr pojmu rasismus – orientuje se v základních kulturních pojmech – orientuje se v událostech, které předcházely 1. světové válce – učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek – učí se chápat okolnosti vzniku samostatného Československa 	<ul style="list-style-type: none"> – české země a habsburská monarchie – národní obrození – kultura 1. pol. 19. st. <p><u>Revoluční rok 1848</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – revoluce ve Francii, Itálii, Německu – revoluce v českých zemích a habsburské monarchii <p><u>2. pol. 19. st. a počátek 20. st.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Velká Británie, Francie, Itálie, Německo – Bachův absolutismus – vznik Rakouska-Uherska – české země ve 2. pol. 19. st. – imperialismus a kolonialismus – Spojené státy americké, Rusko, Japonsko – technický a vědecký pokrok – kultura 2. pol. 19. st. a poč. 20. st. <p><u>První světová válka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Evropa před 1. sv. v. – průběh 1. sv. v. – ruské revoluce – Češi a Slováci za 1. sv. v. – vyhlášení Československa – důsledky 1. sv. v. 	<ul style="list-style-type: none"> - anglický jazyk - zeměpis - občanská výchova - přírodopis - výtvarná výchova - hudební výchova 	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v událostech, které předcházely 2. sv. válce – učí se chápat vnitřní a zahraniční situaci Československá v období první republiky – uvědomí si změnu mezinárodně politických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu – uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby – chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese – učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu – seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období druhé republiky, protektorátu – učí se úctě k odkazu účastníků odboje – učí se chápat poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události 1948 – chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím 	<p>Nejnovější dějiny <u>Meziválečné dějiny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – pařížská mírová konference – Československo mezi první a druhou světovou válkou – poválečná obnova a 20. 1. v Evropě a ve světě – světová hospodářská krize – totalitní režimy, komunismus, fašismus, nacismus – Čína a Indie, Japonsko – rozbití Československa – kultura a věda v meziválečném období <p><u>Druhá světová válka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – počátek a průběh 2. sv. v. – holocaust, genocida – Češi a Slováci za 2. sv. v. – závěr a důsledky 2. sv. v. <p><u>Poválečné dějiny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – poválečné uspořádání – Československo do roku 1946 – komunistický převrat a 50. 1. v Československu – státy východního bloku 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – poznávání lidí OSV – mezilidské vztahy OSV – kooperace a kompetice OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – formy participace občanů v politickém životě VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – jsme Evropané MKV – kulturní difference MKV – lidské vztahy MKV – etnický původ MKV – multikulturalita MKV – princip sociálního smíru a solidarity</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech – učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti – učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa – uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých – seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968) – učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů – seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR – ustavení demokrat. režimu – hrozba terorismu – vliv médií na každodenní život a politické dění – ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU) 	<ul style="list-style-type: none"> – studená válka v období 1953 - 1960 <p><u>Od 60. l. 20. st. až do pádu komunismu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – evropská integrace – studená válka v 60. letech – dekolonizace – 60. l. v Československu – rok 1968 – studená válka v 70. a 80. l. – období normalizace v Československu – státy východního bloku – sametová revoluce – kultura a věda po 2. sv. v. <p><u>Dějiny po roce 1989</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – svět po roce 1989 – západní a východní Evropa – světové konflikty – ČSFR – ČR do roku 2004 	<p>EV – ekosystémy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MDV – vnímání autora mediálních sdělení MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • český jazyk • anglický jazyk • občanská výchova • zeměpis • výtvarná výchova • hudební výchova • přírodopis 	

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět **občanská výchova** je vyučován jako samostatný předmět, a to jednu hodinu týdně v 6., 7., 8., a 9. ročníku.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace

VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

EGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

MKV – kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

MDV – fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence

Kompetence k učení

- klademe důraz na porozumění textu
- vedeme žáky k tomu, aby sami vyhledávali informace a prezentovali je (státní svátky, domácí i zahraniční události, vyhledávali zajímavosti z časopisů, apod.)
- podněcujeme jejich tvořivost a nápaditost

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémů (v rodině, ve třídě, v obci...)
- snažíme se, aby žáci uváděli příklady z praktického života (informace z tisku, sdělovacích prostředků, Internetu, ...)

Kompetence komunikativní

- učíme žáky pravidlům slušného dialogu a komunikace, asertivnímu chování, schopnosti
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali vhodným způsobem svůj odlišný názor, ale podřídili se i názoru většiny

Kompetence sociální a personální

- žáky seznamujeme se školním řádem a dbáme na jeho dodržování
- dbáme na to, aby žáci nepřeceňovali ani nepodceňovali vlastní JÁ a dokázali pracovat ve skupinách

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů, a to jak národnostních, kulturních....
- potíráme nesnášenlivost, šikanu
- vedeme žáky k čistotě, ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- učíme žáky odpovědnosti za své pracovní výsledky, pořádáme besedy
- vedeme je k překonávání překážek, neúspěchu a učíme je kritickému hodnocení své práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v kalendáři, zná letopočty vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků – vysvětlí, proč je nezbytné své chování a jednání ve škole podřizovat pravidlům (školnímu řádu) – posoudí důležitost participace žáků v žákovském parlamentu – objasní význam vzdělání pro život – vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu, vlasti – uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztahy ke svému domovu a jeho okolí – vyjmenuje základní funkce rodiny – vysvětlí typy náhradní rodinné péče, registrované partnerství – zamyslí se nad významem manželství a rodiny – vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte 	<p>Rok v jeho proměnách a slavnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> – kalendář, letopočty – svátky – denní rytmus, volný čas <p>Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> – život ve škole – práva a povinnosti žáků – význam a činnost žákovské samosprávy – společná pravidla a normy – vklad vzdělání pro život <p>Domov a rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem domov – rodina – manželství – rodičovství – osvojení, pěstounská péče – registrované partnerství <ul style="list-style-type: none"> – komunikace v rodině 	<p>OSV - seberegulace a sebepojetí</p> <p>VDO - občanská společnost a škola</p> <p>VDO - formy participace občanů v politickém životě</p> <p>MKV - lidské vztahy</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení – popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje – dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi – vysvětlí pojem vlast – zná základy historie naší vlasti – uvede příklady památných míst obce a regionu – vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou 	<p>Hospodaření rodiny</p> <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> – pověsti o počátcích českého národa – naši slavní předkové <p>Obec, region, kraj</p> <ul style="list-style-type: none"> – moje obec – památná místa a významné osobnosti bydliště, místní tradice 		<p>Finanční gramotnost</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem národa z hlediska své příslušnosti k českému národu a českému státu – určí významné historické mezníky v dějinách národa – na příkladech vysvětlí pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu – vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají – seznámí se s některými památnými místy v okolí – vyjmenuje významná místa v hlavním městě ČR – uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ – vyjmenuje slavné osobnosti z regionu – určí významná díla z oblasti kultury – porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí) – projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly 	<p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> – národní tradice – zvyky – národ – vlastenectví a nacionalismus <p>Státní symboly</p> <p>Pardubický, Královéhradecký kraj</p> <p>Praha</p> <p>Osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – slavní rodáci <p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> – odlišnost kultur – masová kultura 	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti – vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí – zamýšlí se, jak smysluplně trávit svůj volný čas – je schopen najít a využít vhodnou nabídku kulturních a jiných organizací v okolí bydliště – je seznámen s oblastí ochrany kulturních památek – zná pojem přírodní bohatství – uvede, jak chránit krajinu – kriticky přistupuje k mediálním informacím – vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí – uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích – vyhledá důležitou informaci z různých komunikačních zdrojů, informaci vlastními slovy reprodukuje a dokáže k ní zaujmout kritický postoj – seznámí se s různými typy hromadných sdělovacích prostředků – dokáže rozlišit reklamu od důležitých sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> – kulturní život – smysluplné trávení volného času za pomoci místních organizací – kulturní instituce v okolí bydliště – nabídka kulturních akcí v okolí bydliště – ochrana kulturních a přírodních památek Prostředky komunikace – prostředky komunikace – reklama, druh reklamy 	<p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám – rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti – uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty – dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat – uvědomí si význam přátelství v životě člověka – řídí své jednání a rozhodování na základě mravních hodnot – vysvětlí význam odpovědnosti za vlastní jednání – vysvětlí význam osobní kázně pro život, na příkladech rozliší, co je mravné a co ne – vysvětlí rozdíly mezi mravností, morálkou, právem, – vysvětlí, na čem je založena svoboda člověka – chápe rozdílnost jednotlivých osobností a především jedinečnost každého z nás 	<p>Člověk hledá společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – lidská setkání – podobnost a odlišnost lidí – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi – rovné postavení mužů a žen – problémy lidské nesnášenlivosti – vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, skupiny, láska) – mezilidská komunikace a její projevy – lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti) <p>Zásady lidského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> – morálka a mravnost – svoboda a vzájemná závislost – pravidla chování <p>Osobnost člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> – etapy vývoje osobnosti 	<p>OSV- sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>OSV - komunikace</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p> <p>MKV – kulturní diference</p> <p>MKV – etnický původ</p> <p>MKV – multikulturalita</p> <p>MKV – princip sociálního smíru a solidarity</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí tomu, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a pracovat i s těmi špatnými stránkami – učí se vhodně korigovat a kriticky hodnotit své chování – seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus – objasní, jak může poznání sebe sama a vlastního potenciálu ovlivnit vlastní rozhodování a vztahy s okolím – svými slovy dokáže popsat rozdíl mezi zdravým, nízkým a přehnaným sebevědomím – uvědomí si význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek – dokáže posilovat své volní jednání – získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání – porozumí různým stránkám lidského života – uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat 	<ul style="list-style-type: none"> – charakter, – charakterové vlastnosti – svědomí – sebepoznání, – sebevědomí, – sebehodnocení, sebekritika – vůle, volní jednání – city a emoce (protikladnost, smíšenost, podmíněnost, pestrost, nakažlivost emocí, hloubka citu, výrazovost) – sociální pozice, sociální role 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí – uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva – posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva – vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu – uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři) – orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy – rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postižitelnosti občanů – uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobody...) – chápe pojem korupční jednání, diskutuje o jeho příčinách a důsledcích 	<p>Právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace) <p>Právní řád ČR (význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis publikování právních předpisů)</p> <p>Protiprávní jednání (pojem protiprávního jednání trestní postižitelnosti, postihy protiprávního jednání)</p> <ul style="list-style-type: none"> – korupční jednání 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví předmětu, pracovní poměr, manželství) – na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží 	<p>Právo v každodenním životě (člověk v právních vztazích, základní práva spotřebitele, styk s úřady)</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu) – vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů – charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce – uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu – objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů – stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR – rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady – sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje – zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti 	<p>Právní základy státu</p> <ul style="list-style-type: none"> – znaky státu – typy a formy státu – státní občanství ČR <p>Ústava ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> – složky státní moci, jejich orgány a instituce – obrana státu <p>Státní správa a samospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly <p>Principy demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu – politický pluralismus – význam a formy voleb do zastupitelstev <p>Majetek a vlastnictví</p> <p>Hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpočet domácnosti, – rozpočet státu 	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí</p> <p>VDO – občanská společnost a stát</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>EGS – jsme Evropané</p> <p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti – na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení – uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty – vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí – vysvětlí význam úroku placeného a přijatého – uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít – uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu – na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu – objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH – popíše vliv inflace na hodnotu peněz – rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje – uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> – typy rozpočtů – formy bezhotovostního platebního styku – banky a jejich služby – úspory – investice, úvěry, splátkový prodej, leasing <p>Principy tržního hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> – nabídka, poptávka – trh, tvorba ceny – inflace <p>Státní rozpočet</p> <p>Systém státních dávek</p>		<p>Finanční gramotnost</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů – uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možné způsoby jejich uplatňování – uvede příklady některých globálních problémů současnosti a vyjádří na ně svůj osobní názor – popíše jejich hlavní příčiny i jejich možné důsledky – objasní souvislosti globálních a lokálních problémů 	<p>Mezinárodní vztahy a Globální svět</p> <p>Evropská unie</p> <ul style="list-style-type: none"> – evropská integrace (výhody, nevýhody) <p>Globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> – projevy, významné globální problémy 		

5.6 Člověk a příroda

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně a v 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty
- výukové programy
- využití internetu ve výuce fyziky

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSR)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, k používání odborné terminologie, k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací a k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší na konkrétních příkladech pojmy látka a těleso a skupenství – zjistí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) pevné, kapalné či plynné – uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí – charakterizuje hlavní rozdíly mezi částicovým složením látek pevných, kapalných a plynných – vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou – změří vhodně zvolenými některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – uvede hlavní jednotky délky, objemu, hmotnosti, času, teploty – převádí jednotky délky, objemu, hmotnosti, času – s porozuměním používá vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů – umí používat vzorec pro výpočet hustoty $\rho = m : V$ a jeho obměny 	<p>Těleso a látka</p> <p>Rozdělení látek na pevné, kapalně a plynné Atom, molekula, stavba atomu Difúze, Brownův pohyb</p> <p>Fyzikální veličina, jednotka Jednotky měření délky, hmotnosti, objemu tělesa Jednotky a měření teploty tělesa a její změny Jednotky a měření času</p> <p>Hustota - vzorec $\rho = m : V$; $m = \rho \cdot V$; $V = m : \rho$</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání M - převody jednotek délky, hmotnosti, času, objemu M - celá čísla (7. roč.) M - desetinná čísla (6. roč.) M - zlomky (7. roč.)</p> <p>Ch - atom (8. roč.)</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže vyhledat hustotu látek v tabulkách či jiných zdrojích – popíše části magnetu – pozoruje chování magnetu v blízkosti těles různých materiálů a chování dvou magnetů – dokáže vysvětlit a předvést magnetizaci – pozoruje znázornění magnetických indukčních čar – rozlišuje magnetické a zeměpisné póly Země – předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty – pozoruje změny rozměrů těles při jejich zahřívání či ochlazování – dokáže předvést a vysvětlit zelektrování tělesa – sestaví správně podle schématu jednoduchý elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu – rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností 	<p>Práce s MFCH tabulkami</p> <p>Základní vlastnosti magnetů Severní, jižní pól, netečné pásmo Feromagnetické látky</p> <p>Trvalá a dočasná magnetizace Magnetické siločáry</p> <p>Kompas, buzola, magnetické a zeměpisné póly Země</p> <p>Teplotní roztažnost látek</p> <p>Elektrické vlastnosti látek - elektrický náboj, vlastnosti elektricky nabitých těles</p> <p>Elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač, zapojení jednoduchého a rozvětveného elektrického obvodu, pojistka vodič a izolant</p> <p>Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</p>	<p>Z - Planeta Země (6. roč.)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu – změří dráhu uraženou tělesem a zapíše výsledek – změří čas a zapíše výsledek – rozezná na základě předložených či změřených hodnot dráhy a času, zda jde o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný – používá vztah $v = s : t$, pro rychlost při řešení problémů a úloh, převádí jednotku v – vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a odečítá z něho hodnoty, času, rychlosti – charakterizuje gravitační sílu jako působení gravitačního pole – používá vztah mezi gravitační silou a hmotností $F = m \cdot g$ – charakterizuje tlakovou sílu jako sílu působící kolmo k ploše – používá vztah pro $p = F : S$ při řešení problémů a úloh – využívá poznatek o tom, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností styčných ploch 	<p>Pohyb a klid tělesa Pohyby rovnoměrný a nerovnoměrný Pohyb přímočarý a křivočarý Trajektorie a dráha Čas a jeho jednotky Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu</p> <p>Rychlost rovnoměrného pohybu Jednotky rychlosti a jejich převádění</p> <p>Graf závislosti dráhy na čase při rovnoměrném a nerovnoměrném pohybu tělesa</p> <p>Gravitační pole a gravitační síla, výpočet tíhové síly</p> <p>Tlaková síla a tlak</p> <p>Třecí síla</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>M - převody jednotek délky a času M - zlomky M - přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>Z - Planeta Země</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – určí konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici – charakterizuje vlastnosti kapalin a plynů – objasní podstatu Pascalova zákona, používá jej při řešení problémů a úloh – charakterizuje hydrostatický tlak jako tlak způsobený gravitační silou působící na klidnou kapalinu v nádobě a používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ při řešení problémů a úloh – objasní podstatu Archimédova zákona a používá ho při řešení problémů a úloh – pozoruje podmínky, za nichž se tělesa v kapalině a plynu potápí, vznášejí a plavou z pozorování velikosti gravitační síly a vztlakové síly působících na těleso v kapalině či plynu určí, zda se těleso bude potápět, vznášet se či plavat – charakterizuje atmosférický tlak jako tlak vyvolaný v atmosféře vyvolaný v ní gravitační silou – charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo – objasní vznik stínu za tělesem – rozlišuje zdroj světla a těleso, které světlo pouze odráží – objasní a načrtne vznik zatmění Slunce a Měsíce 	<p>Skládání sil</p> <p>Vlastnosti kapalin a plynů Pascalův zákon, hydraulická zařízení</p> <p>Hydrostatický tlak</p> <p>Archimédův zákon, vztlaková síla</p> <p>Potápění, vznášení se a plavání těles a jejich využití</p> <p>Atmosférický tlak Tlak plynu v uzavřené nádobě, přetlak a podtlak</p> <p>Zdroj světla, stín, polostín</p> <p>Zatmění Slunce a Měsíce</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – objasní fáze Měsíce – charakterizuje optické prostředí čiré, barevné, průsvitné, průhledné a neprůhledné, stejnorodé a nestejnorodé – pozoruje optické zobrazení předmětu rovinným i kulovým zrcadlem – charakterizuje zákon odrazu světla a používá ho především při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem – charakterizuje lom světla ke kolmici a od kolmice – rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami – objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich odstranění brýlemi – objasní lom světla na optickém hranolu a objasní rozklad bílého světla optickým hranolem – objasní princip některých optických přístrojů 	<p>Fáze Měsíce</p> <p>Rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích</p> <p>Zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle</p> <p>Lom světla na optickém rozhraní</p> <p>Čočky</p> <p>Optické vlastnosti oka</p> <p>Rozklad bílého světla hranolem</p> <p>Optické přístroje</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – uvede hlavní jednotku práce a výkonu – převádí jednotky práce a výkonu – používá vztah pro výpočet práce $W = F \cdot s$ při řešení problémů a úloh – používá vztah pro výpočet výkonu $P = W : t$ při řešení problémů a úloh – využívá vztah $E_p = m \cdot g \cdot h$ pro polohovou gravitační energii tělesa při řešení problémů a úloh – porovná pohybové energie tělesa na základě znalosti jeho rychlosti či hmotnosti a využije této znalosti při řešení problémů a úloh – určí ze zadané hodnoty vzrůstu či poklesu polohové energie tělesa pokles či vzrůst jeho pohybové energie – pozoruje přeměny polohové a pohybové energie a jejich přenos – charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic – porovná vnitřní energie těles na základě znalosti teploty těchto těles 	<p>Práce Výkon</p> <p>Polohová energie Pohybová energie</p> <p>Vnitřní energie tělesa</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání EGS – tepelná izolace – šetření energie EV – nadměrná hladina zvuku EGS – šetření elektrickou energií (žárovka – zářivka) OSR – bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu elektrickým proudem</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje možnosti změny vnitřní energie a uvede příklady z praxe – pozoruje skupenské přeměny látek – uvede základní skupenské přeměny látek - tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování sublimace, desublimace – využívá znalostí o skupenských přeměnách při objasňování jevů v přírodě i každodenní praxi – vyhledá teploty skupenských přeměn v tabulkách – popíše hlavní faktory, na nichž závisí teplota varu vody, nasycenost vzduchu vodní parou a objasňuje jevy spojené s kapalněm vodní páry ve vzduchu – vysvětlí funkce spalovacích motorů – zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí – charakterizuje zdroj zvuku jako kmitající těleso – rozlišuje rychlost zvuku v závislosti na prostředí a na teplotě prostředí, kde se zvuk šíří – charakterizuje šíření zvuku v prostředí jako proces zhušťování a zředování prostředí spojený s přenosem energie – charakterizuje hlasitost zvuku a vyvodí závěry mezi hlasitostí, vzdáleností od 	<p>Změna vnitřní energie tělesa konáním práce a tepelnou výměnou Přeměny skupenství Tání a tuhnutí Vypařování a kapalnění Sublimace a desublimace</p> <p>Hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny</p> <p>Spalovací motory Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p> <p>Podstata a zdroj vzniku zvuku</p> <p>Rychlost šíření zvuku v různých prostředích</p> <p>Sluchové ústrojí</p> <p>Hlasitost zvuku</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>zdroje a prostředím, ve kterém se zvuk šíří</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojmy tón, hluk – charakterizuje odraz zvuku, pohlcování zvuku a ozvěnu – charakterizuje infrazvuk, ultrazvuk a jejich využití – posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> – uvede hlavní jednotku elektrického náboje – pracuje s pojmem elementární náboj – vysvětlí a na jednoduchých pokusech ověří jev elektrování těles – podle schématu sestaví jednoduchý i rozvětvený obvod podle schématu a nakreslí schéma reálného elektrického obvodu – změří elektrický proud a napětí – uvede hlavní jednotku elektrického napětí a proudu – charakterizuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných nabitých částic, objasní jeho podstatu u kovů, kapalin – pracuje s pojmem elektrický odpor, objasní vztah mezi elektrickým odporem, proudem a napětím – pracuje se vztahem pro výpočet elektrické energie a výkonu – objasní a dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči 	<p>Tón, hluk Odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku Ultrazvuk, infrazvuk</p> <p>Hluk a jeho negativní vliv na zdraví člověka</p> <p>Elektrický náboj Elektrování těles</p> <p>Elektrická síla a elektrické pole</p> <p>Elektrický obvod a jeho hlavní součásti</p> <p>Elektrický proud Elektrické napětí</p> <p>Tepelné účinky elektrického proudu</p> <p>Elektrický odpor</p> <p>Elektrická energie Elektrický výkon První pomoc při úrazu elektrickým proudem</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – popíše sluneční soustavu – objasní pohyby planet kolem Slunce – uvede, že sluneční soustava je tvořena Sluncem, osmi planetami, které kolem něj obíhají pod vlivem jeho gravitačního pole po uzavřených křivkách, dále měsíci planet, dalšími malými planetkami, meteority a kometami – uvede druhy elektromagnetických vln a zná jejich použití – vysvětlí pronikání elektromagnetických vln za překážku – pracuje s pojmy jaderná energie, radioaktivita, radionuklidy – definuje jaderné záření – uvede způsoby ochrany před jaderným zářením – charakterizuje štěpení jádra atomu jako jeho rozpad na více částí – uvede hlavní části jaderné elektrárny a vysvětlí řetězovou reakci – charakterizuje nepříznivé vlivy výroby elektrické energie v tepelných elektrárnách na životní prostředí 	<p>Sluneční soustava a její složení Pohyby planet ve sluneční soustavě</p> <p>Elektromagnetické vlny a záření</p> <p>Jaderná energie</p> <p>Ochrana lidí před radioaktivním zářením</p> <p>Štěpná reakce Jaderný reaktor Jaderná elektrárna Výroba elektrické energie</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – popíše model atomu, pojmenuje jeho části i částice v nich – uvede druh elektrického náboje protonu, elektronu, neutronu popíše vznik kladného a záporného iontu a vysvětlí rozdíl mezi ním a neutrálním atomem – rozdělí látky na vodiče a izolanty podle jejich vlastností – pozoruje vedení proudu v kapalinách, plynech a polovodičích – rozliší stejnosměrný proud od střídavého – charakterizuje střídavý proud jako proud, u něhož se mění jeho velikost, směr a princip jeho vzniku – charakterizuje kmitočet střídavého proudu či napětí a uvede jeho jednotku – určí kmitočet ze znalosti periody a naopak – změří střídavé elektrické napětí a proud – uvede druhy magnetických pólů u magnetu a cívky s proudem – ověří existenci magnetického pole v daném místě a charakterizuje magnetickou sílu jako působení magnetického pole na těleso – popíše či načrtne průběh indukčních čar u daného magnetu a cívky s proudem 	<p>Model atomu</p> <p>Vodiče a izolanty</p> <p>Vedení el. proudu v kapalinách, plynech a polovodičích</p> <p>Střídavý proud</p> <p>Magnetické pole magnetu</p> <p>Vzájemné působení magnetu a vodiče s proudem</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – popíše stejnorodé a nestejnorodé magnetické pole – objasní podstatu složení a funkci stejnosměrného elektromotoru – objasní podstatu elektromagnetické indukce – objasní podstatu stavby a funkce transformátoru – objasní vztah mezi počtem závitů cívek transformátoru a napětím na nich při řešení problémů a úloh – ovládá zásady bezpečného zacházení s elektrickými spotřebiči – ovládá nejdůležitější bezpečnostní předpisy a zásady ochrany před úrazem elektrickým proudem 	<p>Stejnospměrný elektromotor</p> <p>Elektromagnetická indukce</p> <p>Transformátor</p> <p>Jednofázový alternátor</p> <p>Bezpečné chování při práci s elektrickými spotřebiči</p> <p>Ochrana před úrazem elektrickým proudem</p>		

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- výukové programy
- využívání encyklopedií
- vyhledávání nových poznatků na internetu

Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají **průřezová témata**, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme problémové situace související s učivem chemie
- dáváme možnost obhajovat svá rozhodnutí

- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcujeme žáky k argumentaci
- zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi
- vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

- společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – určí společné a rozdílné vlastnosti látek – pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí <p><i>Směsi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje směsi a chemické látky – vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení – navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení – uvede příklady oddělování složek v praxi – rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečištění vody a vzduchu 	<p>Vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek <p>Zásady bezpečné práce</p> <ul style="list-style-type: none"> – ve školní pracovně i v běžném životě <p>Nebezpečné látky a přípravky</p> <ul style="list-style-type: none"> – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam <p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> – různorodé, stejnorodé roztoky, hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasyceny, nenasycený roztok – oddělování složek ze směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) 	<p>opakování F 6</p> <p>Člověk a zdraví</p> <p>M</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Částicové složení látek a chemické prvky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech – orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<p>Voda</p> <ul style="list-style-type: none"> – destilovaná, pitná, odpadní – výroba pitné vody – čistota vody <p>Vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva <p>Částicové složení látek</p> <ul style="list-style-type: none"> – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v PSP, protonové číslo – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin 	<p>EV-význam vody a vzduchu jako základní podmínky života</p> <p>-význam kyslíku pro dýchání a hoření</p> <p>potřeba čistého vzduchu pro zdraví</p> <p>EGS-čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva</p> <p>EV-nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky (těžké kovy)</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Chemické reakce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede p – příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání – aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu <p><i>Anorganické sloučeniny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí – orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost <p>Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí</p> <ul style="list-style-type: none"> – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza <p>Oxidy</p> <ul style="list-style-type: none"> – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů <p>Kyseliny a hydroxidy</p> <ul style="list-style-type: none"> – kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití prakticky významných kyselin a hydroxidů <p>Soli kyslíkaté a nekyslíkaté</p> <ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů 	<p>EV-vliv pH na život ve vodě (mrtvá jezera a řeky)</p> <p>EV- nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů</p> <p>EV-solení silnic</p> <p>PŘ, Z</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Organické sloučeniny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití – zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy – rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití – uvede příklady zdrojů bílkovin. Tuků, sacharidů a vitamínů 	<p>Uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none"> – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků <p>Paliva</p> <ul style="list-style-type: none"> – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva <p>Deriváty uhlovodíků</p> <ul style="list-style-type: none"> – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin <p>Přírodní látky</p> <ul style="list-style-type: none"> – zdroje vlastností a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů 	<p>Z - světová naleziště rud Z - ocelářský průmysl</p> <p>Z - těžba ropy, uhlí, plynu EV - CO₂ CH₄ jako skleníkové plyny, SO₂-jako vedlejší produkt spalování uhlí - kyselá dešť EV - nebezpečí havárií při přepravě a zpracování ropy PŘ - životní prostředí PŘ - zelené rostliny Z - pěstování cukrovky a cukrové třtiny Z - papírny ČR</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Chemie a společnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi – aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe – orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<p>Chemické průmysl v ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> – výrobky, rizika v souvislostech se životním prostředím, recykluje surovin, koroze <p>Průmyslová hnojiva</p> <p>Tepelně zpracované materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> – cement, sádra, vápno, keramika <p>Plasty a syntetická vlákna</p> <ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti, použití, likvidace <p>Detergenty, pesticidy a insekticidy</p> <p>Hořlaviny</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam tříd nebezpečnosti <p>Léčiva a návykové látky</p>		

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6. – 8. ročníku dvě hodiny týdně a v 9. ročníku hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty
- počítačové programy
- využití internetu

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSR)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, ke správnému používání odborné terminologie, k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací, k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňujeme prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využíváním skupinového vyučování vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Obecná biologie a genetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů – vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti – uvede příklady dědičnosti v praktickém životě – uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka <p><i>Základy ekologie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi – na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému – vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	<p>Vznik, vývoj, rozmanitost, projev života a jeho význam.</p> <ul style="list-style-type: none"> – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života <p>Dědičnost a proměnlivost organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení <p>Viry a bakterie</p> <ul style="list-style-type: none"> – výskyt, význam a praktické využití 	<p>Z - Planeta Země</p> <p>EV - rozmanitosti přírody, probudit citový vztah</p> <p>EV – potravní řetězec, zachování rovnováhy</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků <p><i>Biologie rostlin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům – vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin 	<p>Houby bez plodnic</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy <p>Houby s plodnicemi</p> <ul style="list-style-type: none"> – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami <p>Lišejníky</p> <ul style="list-style-type: none"> – výskyt a význam <p>Fyziologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování <p>System rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas 	<p>EV – lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší</p> <p>OSV – základní hygienické návyky</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Biologie živočichů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je hlavních taxonomických skupin – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam živočicha v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<p>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla</p> <ul style="list-style-type: none"> – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování <p>Vývoj, vývin a systém živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci 	<p>EGS – ohrožené druhy, nezákonný lov</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Biologie rostlin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasu <p><i>Biologie živočichů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je hlavních taxonomických skupin 	<p>Anatomie a morfologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) <p>System rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznávání a zařazování daných zástupců běžných mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců <p>Význam rostlin a jejich ochrana</p>	<p>EV – rostliny – producenti, potravní řetězec</p> <p>EGS – hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje</p> <p>EV – léčivé rostliny, bio - produkty</p> <p>EV – umělé ekosystémy, zásahy člověka</p> <p>Z – rozšíření organismů, migrace</p> <p>EGS – mezinárodní smlouvy o rybolovu</p> <p>D – rybníkářství v Čechách</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam živočicha v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy <p>Praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> – aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<p>Vývoj, vývin a systém živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) <p>Praktické metody poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozorování lupou, mikroskopem, zjednodušené určování klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek 		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Biologie živočichů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je hlavních taxonomických skupin – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam živočicha v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<p>Vývoj, vývin a systém živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – savci <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> – hospodářsky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva <p>Projevy chování živočichů</p>	<p>Z-biomy</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Biologie člověka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy – orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka – objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří – rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby <p><i>Praktické poznávání přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<p>Fylogeneze a ontogeneze člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozmnožování člověka <p>Anatomie a fyziologie</p> <ul style="list-style-type: none"> – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost <p>Nemoci, úrazy a prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie <p>Praktické metody poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozorování lipou a mikroskopem (dalekohledem), zjednodušené určování 	<p>MKV – rasy, národnostní menšiny VDO – tolerance k odlišnostem Dě – vývoj člověka</p> <p>Tv – význam posilování, udržování kondice Ch – aerobní procesy, oxidace</p> <p>F – zákon zachování energie, přeměna energie EGS – hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě Ch – cukry, tuky, bílkoviny</p> <p>EV – pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj VZ – sexualita, pohlavně přenosné choroby EGS – pandemie AIDS EV - geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad, úpravy genomu Ch-nukleové kyseliny</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Neživá příroda</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek – rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody – uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy. Jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<p>Země</p> <ul style="list-style-type: none"> – vznik a stavba Země <p>Nerosty a horniny</p> <ul style="list-style-type: none"> – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků <p>Vnější a vnitřní geologické procesy</p> <ul style="list-style-type: none"> – příčiny a důsledky <p>Půdy</p> <ul style="list-style-type: none"> – složení, vlastnosti a význam půdy <p>Vývoj zemské kůry a organismů na zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí 	<p>Z - planeta Země, stavba</p> <p>Ch - chem. vzorce, značky prvků</p> <p>Z - vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě</p> <p>MV – přírodní katastrofy, zemětřesení</p> <p>Ch - působení vody ve vápencích</p> <p>EV – aktivní přístup k ochraně ŽP</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Základy ekologie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí 	<p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam vody a teploty pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka <p>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy</p> <ul style="list-style-type: none"> – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi <p>Ochrana přírody a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> – globální problémy a jejich řešení, chráněná území 	<p>EV- principy udržitelného rozvoje</p> <p>EGS – spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO</p>	

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku a to 2 hodiny týdně v 6. a 7. ročníku a po jedné hodině týdně v 8. a 9. ročníku.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, kooperace a kompetice

VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

MKV – kulturní diference, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity

EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním a na práci s textem
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení
- vedeme k vyhledávání, shromažďování informací, používání odborných názvů
- vedeme žáky k využívání poznatků z jiných předmětů
- podněcujeme aktivitu děl
- rozvíjíme kritické myšlení a logické uvažování
- podněcujeme žáky k tomu, aby aplikovali poznatky v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k poznávání problémů, hledání způsobu jejich řešení, zaměřování se zvláště na problémy z praktického života
- zapojujeme žáky do soutěže
- klademe důraz na to, aby žáci vedli diskusi na dané téma a obhajovali vlastní výroky

Kompetence komunikativní

- učíme jasně formulovat vlastní názory a myšlenky
- učíme asertivně
- vedeme k odpovědím na otevřené otázky
- učíme žáky dodržovat pravidla vzájemné komunikace
- vedeme žáky k prezentaci textů
- učíme žáky empatii

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupinách, učíme je vytvářet dobré mezilidské vztahy
- vedeme žáky k vzájemné pomoci
- podněcujeme žáky uvědomovat si svoje hodnoty (nepřeceňovat se ani nepodceňovat)
- klademe důraz na utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- vedeme žáky ke spoluúčasti při vytváření kritérií hodnocení a k tomu, aby byli kritičtí ke své práci
- snažíme se o vytváření pohodové atmosféry pro práci
- vedeme žáky k dodržování školního řádu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování rozdílů národnostních, kulturních...
- vedeme k ochraně přírody, životního prostředí
- vedeme žáky k naslouchání a respektování názorů druhých
- učíme žáky pomáhat slabším jedincům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k volbě povolání
- pořádáme besedy, exkurze
- vedeme žáky k odpovědnosti za svou činnost a kvalitu práce
- podporujeme tvořivost, nápaditost

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- vedeme žáky k využití vybraných geografických informačních systémů pro znázorňování a hodnocení vybraných přírodních složek a vybraných společenských a hospodářských jevů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – umí samostatně vyhledávat zeměpisné informace – umí zpracovat různé grafy, diagramy a získané informace dále použít – popíše tvar a základní vlastnosti Země – hodnotí důsledky rotace Země kolem své osy a oběhu Země kolem Slunce – vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období – vysvětlí podstatu polárního dne a noci – jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu – pracuje s buzolou a mapou – orientuje se v terénu – používá různé druhy plánů a map, umí je zorientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek – seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky 	<p>Práce s různými zdroji informací a práce s nimi</p> <p>Tvar a pohyby planety Země</p> <ul style="list-style-type: none"> – střídání dne a noci – střídání ročních období <p>Glóbus a mapa</p> <ul style="list-style-type: none"> – práce s buzolou – různé druhy plánů a map, jejich měřítko – orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – kooperace a kompetice</p> <p>MKV – princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>EV – ekosystémy</p> <p>EV – základní podmínky života</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>F – oběžná dráha planety</p> <p>PŘ – vznik Země</p> <p>M – jednotky délky, měřítko mapy</p> <p>M – poměr</p> <p>M – velikost úhlů</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozvoj představivosti fantazie dětí – pro žáka v 6. ročníku je velmi těžké pochopit pohyby Země, a proto je důraz kladen na názorné pomůcky

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících – používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určí polohu – vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi – dokáže stanovit místní čas – rozumí pojmům: poledník, místní poledník, rovnoběžka, rovník, zeměpisná síť, obratník, polární kruh, datová hranice – vysvětlí pojem krajina, krajinná sféra – vyjmenuje složky přírodní krajinné sféry a jejich vzájemné souvislosti – umí rozlišit základní tvary zemského povrchu – objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů – rozpoznává souvislosti a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry – vyjmenuje endogenní a exogenní přírodní činitele 	<ul style="list-style-type: none"> – obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) – práce s atlasem <p>Zeměpisná síť</p> <ul style="list-style-type: none"> – poledníky – rovnoběžky – zeměpisné souřadnice – zeměpisná síť – určování absolutní (matematické) geografické polohy – určování časových pásem – světový čas – smluvený čas <p>Krajinná sféra</p> <ul style="list-style-type: none"> – litosféra, hydrosféra, atmosféra, biosféra, pedosféra – typy zemského povrchu – pevninské a oceánské tvary zemského povrchu <p>Vnitřní a vnější přírodní činitele</p>	<ul style="list-style-type: none"> – PŘ – geosféra, hydrosféra, sopky, zemětřesení, oběh vody na Zemi 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – popíše pohyby litosférických desek a jejich důsledky – vysvětlí pojem podnebí a počasí – vyjmenuje základní podnebné pásy a porovná je – s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře – popíše oběh vody na Zemi – rozlišuje vodu slanou a sladkou, popíše její rozmístění na planetě – rozlišuje vodu povrchovou a podzemní – uvádí příklady výskytu vody na zemském povrchu – popíše vznik pedosféry a její význam pro lidstvo – rozlišuje základní typy a druhy půdy – objasní uspořádání přírodních krajín v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce – charakterizuje základní typy přírodních krajín 	<ul style="list-style-type: none"> – Litosféra – pohyby litosférických desek – Atmosféra – podnebí, počasí, všeobecná cirkulace vzduchu v atmosféře – Hydrosféra – oběh vody na Zemi, voda na pevnině a podpovrchová voda – Pedosféra – vznik, typ a druh půdy – Biosféra – rozmístění přírodních krajín na planetě Zemi 	<p>Ch – atmosféra F – tlak a tlaková síla</p> <p>Ch – hydrosféra</p> <p>Př – půdy</p> <p>Př – klimatické pásy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – žák je dostatečně motivován k poznávání krajinné sféry naší planety, měl by pochopit potřebnost poznání přírodních podmínek pro život člověka – žáci by měli využívat různé zdroje poskytující obrazovou dokumentaci

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje a ukáže na mapě všechny světadíly, oceány a vybrané makroregiony – rozlišuje důležité a méně důležité hospodářské oblasti – podle mapy umí určit polohu Afriky – vyjmenuje základní povrchové útvary v Africe – charakterizuje podnebné a krajinné oblasti Afriky – popíše obyvatelstvo v Africe – vyjmenuje základní dělení světového hospodářství s aplikací na Africe – vyjmenuje důvody hospodářské zaostalosti afrických zemí – provede regionalizaci Afriky, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů – pojmenuje a lokalizuje Atlantský a Indický oceán – podle mapy umí určit polohu Ameriky – vyjmenuje základní povrchové útvary v Americe – charakterizuje podnebné a krajinné oblasti Ameriky – vyjmenuje lidské rasy, popíše jejich znaky a lokalizuje výskyt na planetě Zemi 	<p>Regionální geografie</p> <ul style="list-style-type: none"> – poloha, povrch, podnebí, přírodní krajiny, obyvatelstvo, hospodářství Afriky a vybraných států – Světové hospodářství – regiony Afriky – Atlantský oceán – Tichý oceán – Amerika – poloha, povrch, podnebí, přírodní krajiny, obyvatelstvo, hospodářství 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – poznávání lidí OSV – kooperace a kompetice EGS – Evropa a svět kolem nás EGS – jsme Evropané MKV – kulturní diferenciacie MKV – etnický původ MKV – princip sociálního smíru a solidarity EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – vztah člověka k prostředí D – starověké státy: Egypt</p>	<ul style="list-style-type: none"> – žáci si shromažďují obrazovou dokumentaci jednotlivým světadílů, tvorba koláží – efektivní jsou stolní hry – domino, pexeso, kvarteto – lze zhotovit při výtvarné výchově

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – popíše obyvatelstvo Ameriky – na mapě vyhledá důležité hospodářské oblasti v Americe – popíše důvody hospodářské vyspělosti států Severní Ameriky – charakterizuje vybrané státy v Severní a Jižní Americe – určí zeměpisnou polohu Austrálie a Oceánie – vyjmenuje základní povrchové útvary v Austrálii – charakterizuje podnebné a krajinné oblasti Austrálie – popíše obyvatelstvo Austrálie a Oceánie – podle mapy umí určit polohu Asie – na mapě ukáže základní povrchové útvary Asie – charakterizuje podnebí a krajinné oblasti Asie – zná a charakterizuje základní světová náboženství s aplikací na jihozápadní Asii – popíše obyvatelstvo Asie a jeho rozmístění – v mapě vyhledá důležité hospodářské oblasti v Asii – charakterizuje vybrané oblasti Asie – určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti – popíše význam ledové pokrývky Antarktidy pro lidstvo 	<ul style="list-style-type: none"> – USA, Kanada, státy Střední Ameriky, státy Jižní Ameriky – Austrálie a Oceánie – poloha, povrch, podnebí, přírodní krajiny, obyvatelstvo, hospodářství – Asie, poloha, povrch, vodstvo, podnebí, příroda, obyvatelstvo – regiony Asie – jihozápadní Asie, střední Asie, jižní Asie – Indie, jihovýchodní Asie, východní Asie – Čína, Japonsko – náboženské konflikty jihozápadní Asie – polární oblasti – Arktida, Antarktida 		<ul style="list-style-type: none"> – problémové úkoly: Proč lidé dobývají polární oblasti? Proč je přísně chrání? Čím mohou být ohroženy, Kdo se může dostat do polárních oblastí?

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí – posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí – lokalizuje Tichý a Severní ledový oceán 	<ul style="list-style-type: none"> – Tichý oceán, Severní ledový oceán 		<p>–</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – podle mapy určí absolutní geografickou polohu Evropy – vyjmenuje základní povrchové útvary v Evropě – charakterizuje podnebné a krajinné oblasti Evropy – popíše obyvatelstvo Evropy a jeho rozmístění – v mapě vyhledá důležité hospodářské oblasti v Evropě – popíše důvody hospodářské vyspělosti evropských států – charakterizuje vybrané oblasti a státy Evropy – vysvětlí význam evropské integrace – dokáže popsat polohu obce Opatov v rámci České republiky, kraje, okresu – charakterizuje povrchové, hydrologické a přírodní poměry obce Opatov – pojmenuje kulturní a historické památky obce Opatov 	<p>Regionální geografie</p> <ul style="list-style-type: none"> – Evropa – poloha, povrch, vodstvo, podnebí, příroda, obyvatelstvo – severní Evropa, západní Evropa – Spojené království, Francie, jižní Evropa – Španělsko, Itálie, střední Evropa – Německo, Polsko, jihovýchodní Evropa, východní Evropa a Rusko – Evropská unie – Opatov a okolí 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kooperace a kompetice VDO – formy participace občanů v politickém životě EGS – Evropa a světa nás zajímá EGS – objevujeme Evropu a svět MKV – kulturní diferenciaci MKV - princip sociálního smíru a solidarity EV – ekosystémy EV – základní podmínky života EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - vztah člověka k prostředí</p>	<p>–</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – podle mapy určí absolutní geografickou polohu Evropy – vyjmenuje základní povrchové útvary v Evropě – charakterizuje podnebné a krajinné oblasti Evropy – popíše obyvatelstvo Evropy a jeho rozmístění – v mapě vyhledá důležité hospodářské oblasti v Evropě – popíše důvody hospodářské vyspělosti evropských států – charakterizuje vybrané oblasti a státy Evropy – vysvětlí význam evropské integrace – dokáže popsat polohu obce Opatov v rámci České republiky, kraje, okresu – charakterizuje povrchové, hydrologické a přírodní poměry obce Opatov – pojmenuje kulturní a historické památky obce Opatov – na mapě Evropy určí polohu České republiky a ukáže všechny sousední státy – vymezí polohu ČR pomocí zeměpisných souřadnic 	<p>Regionální geografie</p> <ul style="list-style-type: none"> – Evropa – poloha, povrch, vodstvo, podnebí, příroda, hospodářství, obyvatelstvo – severní Evropa, západní Evropa – Spojené království, Francie, jižní Evropa – Španělsko, Itálie, střední Evropa – Německo, Polsko, jihovýchodní Evropa, východní Evropa a Rusko – Evropská unie – Opatov a okolí – Poloha ČR v Evropě 	<p>Vo – náš kraj</p>	<p>–</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná počet obyvatel a rozlohu České republiky – porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států – na fyzicko-geografické mapě ČR ukáže významná česká a moravská pohoří a nížiny – popíše a porovná důvody místních rozdílů teplot v rámci ČR – popíše rozdíly mezi umělým a přírodními hydrologickými útvary – popíše význam vodních ploch – lokalizuje významné české a moravské řeky – zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost – charakterizuje obyvatelstvo ČR z hlediska národnostního a náboženského – s mapou popíše hustotu zalidnění jednotlivých oblastí ČR – vyjmenuje největší města ČR – na mapě lokalizuje nejdůležitější nerostné suroviny, zemědělské plodiny a průmysl ČR – s mapou vyhledá kulturní památky ČR 	<ul style="list-style-type: none"> – povrch ČR – podnebí a počasí v ČR – vodstvo ČR – příroda v ČR – ochrana přírody a krajiny – obyvatelstvo a sídla ČR – hospodářství ČR – nerostné bohatství, energetika, průmysl, zemědělství – doprava a cestovní ruch – památky UNESCO 	<ul style="list-style-type: none"> – kulturní krajina, změny krajiny vlivem člověka, význam lesů a tropických lesů, význam ovzduší pro život, ohrožování ovzduší, klimatické změny, energie a život, hospodaření s přírodními zdroji, odpady a hospodaření s odpady Vo – nadnárodní společenství Vo – lidská práva Vo – naše vlast Př – geologické éry Př - půdy 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice – vyjmenuje nejdůležitější povrchové a hydrologické útvary jednotlivých krajů – s mapou popíše hospodářskou situaci jednotlivých krajů ČR – vyhledá kulturní a přírodní památky krajů ČR – vyjmenuje mezinárodní organizace jejichž je Česká republika členem – popíše historické souvislosti začlenění ČR do NATO – vyjmenuje hlavní cíle EU – vysvětlí principy členství EU a NATO 	<ul style="list-style-type: none"> – kraje ČR – Hlavní město Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královehradecký kraj, Vysočina, Jihomoravský kraj a Zlínský kraj – ČR a mezinárodní organizace 	<ul style="list-style-type: none"> – podrobněji se seznámí se státy střední Evropy – zaměří se na mezinárodní organizace, ve kterých je ČR členem 	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se na politické mapě světa – uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy – rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění – uvádí příklady různé míry demokracie ve světě – uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení – popíše rozmístění původního a současného obyvatelstva ve světě, zdůvodní růst počtu obyvatel – orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele – vysvětlí migrace a její příčiny – na mapě ukáže rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství – charakterizuje hlavní světová náboženství – popíše souvislosti s přírodními podmínkami a zakládáním sídel – popíše funkce sídel 	<p>Politická geografie</p> <ul style="list-style-type: none"> – státy světa, hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení <p>Obyvatelstvo světa</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozmístění a růst obyvatelstva – migrace a její důvody – světová náboženství <p>– osídlení jednotlivých světadílů a vybraných regionů světa</p> <ul style="list-style-type: none"> – funkce sídel 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – poznávání lidí</p> <p>OSV – kooperace a kompetice</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p> <p>VDO – formy participace občanů v politickém životě</p> <p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>EGS – Evropa a svět nás baví</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>EGS – jsme Evropané</p> <p>MKV – kulturní diference</p> <p>MKV – etnický původ</p> <p>MKV – principy sociálního smíru a solidarity</p> <p>EV – ekosystémy</p> <p>EV – základní podmínky života</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – na mapách vyhledá oblasti těžby nerostných surovin jednotlivých světadílů a vybraných zemí – rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech – vyjmenuje složky hospodářství – porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství – vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu – uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje – lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě – vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích, hledá řešení – umí samostatně vyhledávat zeměpisné informace – umí zpracovat různé grafy, diagramy a získané informace dále použít 	<p>Světové hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> – nerostné suroviny, energetika – složky hospodářství – zemědělství, průmysl, služby, doprava, cestovní ruch <p>– státy vyspělé, rozvojové a chudé</p> <p>– problémy ve světě, ohniska konfliktů</p> <p>– práce s různými zdroji informací a práce s nimi po celý školní rok</p>	<p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>D – vznik měst a jejich význam</p> <p>D – vznik zemědělství, rozvoj výroby</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí rozdíl mezi krajinou a krajinnou sférou – rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady – popíše složení krajinné sféry – uvádí příklady přírodních a kulturních složek krajiny – uvádí příklady propojení prvků krajinné sféry a ostatními sférami Země – popíše prostorové rozmístění hlavních ekosystémů – porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj, biodiverzita – vyjmenuje důvody ochrany přírody – vyjmenuje způsoby ochrany přírody – popíše nejvýznamnější globální problémy (hladomor, oteplování planety, znečištění prostředí) – ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu – využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací – aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných situacích 	<p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> – krajina – krajinná sféra – přírodní a kulturní krajina – ochrana přírody – globální problémy – trvale udržitelný rozvoj – biodiverzita <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky, schématické náčrtky, pochodové osy, 	<p>Den životního prostředí, ochrana přírody a kulturních památek u nás i ve světě, způsoby ochrany zdraví, náš životní styl, role médií pro každodenní život i politický život, vliv médií na kulturu, společenské organizace hnutí, Listina základních lidských práv a svobod</p> <p>Př – cizokrajná botanika a zoologie, pedosféra Vo – mezinárodní vztahy, globální problémy, mezinárodní terorismus Ch - ozón</p>	

5.7 Umění a kultura

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je realizována v 1. – 5. ročníku 1 hodinu týdně
Hudební výchova je realizována ve vzdělávacím oboru Umění a kultura.

Vzdělávací oblast je rozdělena do 4 oblastí:

Vokální činnosti – kultivace pěveckého i mluveného projevu, práce s hlasem

Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje a jejich využití

Hudebně pohybové činnosti – hry se zpěvem, ztvárnění hudby pohybem, gesty, tancem

Poslechové činnosti – aktivní vnímání hudby, hudební výrazové prostředky

Vyučovací předmět Hudební výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu:

- EGS
- MKV
- EV
- MDV
- MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- umožníme každému žákovi zažít úspěch
- vedeme žáky k užívání správných termínů a symbolů
- vedeme žáky k tomu, aby zpívali na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání
- při hodině sledujeme pokrok svých žáků
- vedeme žáky k tomu, aby rozlišovali kvality tónů
- podněcujeme žáky k tomu, aby rozpoznali výrazné tempové a dynamické změny v proudu hudby

Kompetence komunikativní

- vytváříme příležitosti a podmínky pro komunikaci mezi žáky
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedeme žáky k tomu, aby rytmizovali a melodizovali jednoduché texty
- vedeme žáky k tomu, aby reagovali pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřovali tempo, směr melodie, dynamiku

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání
- vedeme žáky ke kritickému usuzování a posuzování stylů a žánrů hudby

Kompetence občanské

- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo výsledků
- vedeme ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k užívání různých druhů nástrojů
- sledujeme při hodině pokrok žáků
- vedeme žáky k užívání obecně známých termínů, symbolů a znaků
- podněcujeme žáky k tomu, aby využívali jednoduché hudební nástroje k doprovodu písní
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali pohybem hudební náladu

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – provádí hlasová a dechová cvičení – dbá na správné dýchání a držení těla – zpívá v jednohlasu – rozlišuje hlas mluvený a zpěvní, – rozliší tón - zvuk – rozlišuje krátké a dlouhé tóny – dokáže vytleskat jednoduchý rytmus podle vzoru – učí se používat jednoduché dětské hudební nástroje k rytmickým cvičení a hudebnímu doprovodu – pozná a umí pojmenovat – klavír, flétnu, dřívka, triangl, bubínek, kytaru, housle – provádí hudebně pohybovou činnost (chůze, pochod, držení těla, jednoduché taneční hry) 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – pěvecký a mluvený projev (hlasová hygiena) – hudební rytmus – píseň-báseň <p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rytmizace, hudební hry – hra na hudební nástroje (jednoduché reprodukce různých motivů a témat) <p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) – taktování 2/4 takt, pohybový doprovod znějící hudby 	<p>MKV – Lidské vztahy (hudba etnických skupin)</p> <p>ČJ – (báseň) M – (počítání) Prv – (zpěv písní o počasí, o zvířeti, o mamince,...) TV</p> <p>OSV – Poznání lidí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – pozná a naučí se vybrané vánoční koledy – snaží se rozpoznat vybrané hudební nástroje podle zvuku – pozná hymnu ČR (snaží se porozumět smyslu textu) – rytmičuje a melodizuje jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> – hudební styly (pochod, ukolébavka, taneční, vánoční, velikonoční, ...) 		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dbá na správné dýchání a držení těla – provádí dechová a hlasová cvičení – rozlišuje rytmus pomalý, rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování – umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní – zná význam not, pojmy notová osnova, noty, houslový klíč – umí zazpívat vybrané vánoční koledy – zpívá v jednohlasu – pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, buben, kytara – dokáže užívat dětské hudební nástroje 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – pěvecký a mluvený projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) – hudební rytmus (2/4 a 3/4 takt – realizace písní) <p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, písní pomocí dětských nástrojů) – rytmizace, hudební hry (otázka-odpověď), hudební improvizace 	<p>TV – (pochod, tanečky) VV – (ilustrace) ČJ – říkadla, vypravování VV – Vánoce PRV – lidové zvyky a tradice</p> <p>MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v písni) Kulturní diference</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – umí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat – provádí hudebné pohybovou činnost (jednoduché hudební hry) – umí pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem – seznámí se s vybranými skladbami klasiků – pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu 	<p><u>Hudebné pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) – pohybové vyjádření hudby <p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – tóny a jednoduché vztahy mezi nimi – hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) – hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, hudební nástroj, lidský hlas – hudební styly (hudba taneční, ukolébavka, vánoční, pochodová,...) 	<p>OSV – Poznání lidí</p> <p>OSV - Komunikace</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – umí vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt – umí pojmenovat notovou osnovu – dokáže rozlišit a přečíst z notového zápisu takt dvoučtvrteční a tříčtvrteční – rozlišuje a umí napsat notu celou půlovou a čtvrtovou – seznámí se s hymnou ČR – pozná stoupavou a klesající melodii – dbá na správné dýchání, zpívá čistě, naučí se vybrané písně – dokáže od sebe rozlišit jednoduché nástroje – učí se doprovázet na rytmické nástroje – rozliší rytmus valčíku a polky – zvládá valčíkové a polkové kroky – chůze dvoudobá, třídobá – umí pohybově vyjadřovat hudbu 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – pěvecký a mluvený projev (hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, ..) – hudební rytmus (písně ve 2/4, 3/4 taktu) – nácvik dvojhlasu <p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – hra na hudební nástroje – rytmizace, hudební hry, hudební improvizace <p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – taktování, pohybový doprovod – pohybové vyjádření hudby 	<p>VV - ilustrace</p> <p>TV - pochod, taneční kroky</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznání</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – poznání lidí</p> <p>OSV - komunikace</p> <p>PRV - lidové zvyky a tradice</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – poslechem se snaží rozeznat jednoduché hudební nástroje – seznámí se s některými díly B. Smetany a A. Dvořáka – rozliší umělou a lidovou píseň – v hudbě rozpozná některé hudební nástroje, dokáže odlišit hudbu instrumentální, vokální a vokálně instrumentální 	<p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – kvalita tónů, vztahy mezi tóny – hudebně výrazové prostředky (pohyb melodie, rytmus) – hudba vokální, vokálně instrumentální a instrumentální – hudební styly (pochod, taneční, ukolébavka, ...) 	<p>MKV – lidské vztahy</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dbá na správné dýchání – učí se další nové písně, zpívá v jednohlasu a dvojhlasu v dur a moll tóninách – zná pojmy repetice, houslový klíč – umí napsat houslový klíč – rozlišuje délky not a umí je zapsat – pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít – zná stupnici C-dur (názvy not) – snaží se rozlišit jednoduché nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí – rytmicizace říkadel, doprovodí písně na rytmických nástrojích 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – pěvecký a mluvený projev (hlasová hygiena) – hudební rytmus (2/4, 3/4 ,4/4 takt) – dvojhlas – rozvíjení činností z 1., 2., 3. ročníku – intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny-rozpoznej akord dur-moll) – orientace v notovém zápisu, rytmické schéma písně <p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – hra na hudební nástroje – rytmicizace, melodizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu) – grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) 	<p>VV - hudební improvizace (namaluj si svůj hudební nástroj, noty, houslový klíč,...)</p> <p>ČJ – vypravování</p> <p>MDV – Vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky v hudbě a tanci, výběr kvality hudby)</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – Poznání lidí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – umí pohybově vyjádřit hudbu – takt 2/4, 3/4, 4/4, – pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi a zná jména jeho nejslavnějších oper – seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka – seznámí se s vybranými skladbami – pozná písňe ve 2/4 a 3/4 taktu – dokáže rozlišit a poznat předeheru, mezihru a dohru 	<p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – taktování, pohybový doprovod hudby – pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace, pantomima) – paměťové uchování tanečních pohybů <p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – kvalita tónů – vztahy mezi tóny – hudebně výrazové prostředky (melodie, rytmus) – hudební formy (malá písňová forma, rondo, variace) – hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální – hudební styly a žánry 	<p>TV - taneční kroky</p> <p>PRV -lidové zvyky a tradice</p> <p>MKV - lidské vztahy – vzájemné obohacování různých kultur</p> <p>MKV – Kulturní diference</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznání</p> <p>OSV - Komunikace</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dbá na správné dýchání – seznamuje se a poznává další hudební nástroje – zná pojmy stupnice C-dur, repetice, zesílení, zeslabení – pozná basový klíč – čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči – snaží se provést rozbor písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie,... – zná státní hymnu – umí taktovat 4/4 takt – snaží se doprovodit písně na rytmické a melodické hudební nástroje – učí se další nové písně – seznámí se s relaxací – umí pohybově vyjádřit různé nálady 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – pěvecký a mluvený projev (hlasová hygiena) – hudební rytmus (2/4, 3/4, 4/4 takt) – dvojhlas – rozvíjení činností z 1., 2., 3. ročníku – intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny-rozpoznej akord dur-moll) – orientace v notovém zápisu, rytmické schéma písně <p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – hra na hudební nástroje – rytmizace, melodizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu), – grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) – hudební hry 	<p>VV – různé téma (noty, namaluj píseň, hudební nástroje,...-různou technikou malby nebo kresby)</p> <p>MDV – Vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky v hudbě a tanci, výběr kvality hudby)</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – Poznání lidí</p> <p>PRV – lidové zvyky a tradice</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – umí pohybově vyjádřit hudbu – takt 2/4, 3/4, 4/4, – poslouchá vybrané skladby – pozná jednoduché hudební nástroje, dokáže je zařadit mezi dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí nástroje – pozná písně ve 2/4 a 3/4 taktu – vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry, provádí elementární hudební improvizace – pozná vánoční hudbu a vánoční koledy 	<p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – taktování, pohybový doprovod hudby – pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace, pantomima) – paměťové uchování tanečních pohybů <p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – interpretace hudby (slovní vyjádření) – kvalita tónů – vztahy mezi tóny – hudebně výrazové prostředky (melodie, rytmus) – hudební formy (malá písňová forma, rondo, variace) – hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální – hudební styly a žánry 	<p>TV – pochod, taneční krok</p> <p>ČJ - vypravování</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznání OSV - Komunikace</p> <p>V různých předmětech – poslech vánoční hudby</p> <p>MKV – lidské vztahy – etnický původ</p> <p>MKV – Kulturní diference</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>	

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je realizována v 6. – 9. ročníku 1 hodinu týdně
Hudební výchova je realizována ve vzdělávacím oboru Umění a kultura.

Vzdělávací oblast je rozdělena do 4 oblastí:

Vokální činnosti – rozšiřování hlasového projevu, hudební rytmus, orientace v notovém záznamu

Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje a jejich využití, záznam hudby (noty)

Hudebně pohybové činnosti – pohybový doprovod znějící hudby, orientace v prostoru, pohybové reakce na změny v hudbě

Poslechové činnosti – hudební dílo a její autor, hudební styly a žánry, slovní charakterizování hudebního díla, orientace v hudebním prostoru

Organizace – skupinové vyučování
samostatná práce
kolektivní práce

Vyučovací předmět Hudební výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu:

- EGS
- MKV
- EV
- MDV
- MV
- VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- stanovujeme dílčí cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vedeme žáky k používání odborné terminologie
- vedeme žáky k využívání zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- klademe důraz na to, aby žáci používali obecně užívané hudební termíny a pojmy
- učíme žáky propojovat získané znalosti do souvislostí
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace podle svých individuálních schopností a dovedností

Kompetence k řešení problémů

- pracujeme s chybou žáka a snaží se mu ukázat cestu ke správnému řešení
- vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů
- vedeme žáky k tomu, aby samostatně a kriticky přemýšleli
- podněcujeme žáky k tomu, aby se při zadání úkolu snažili rozpoznat problém a hledali nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- zajímáme se o názory a náměty žáků
- klademe důraz na to, aby žáci dokázali vyjádřit svůj názor ve skupině, vhodnou formou ho obhájili a tolerovali názor druhých

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou prací kladně ovlivnit kvalitu práce v týmu
- sledujeme, jak žáci efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- klademe důraz na to, aby žáci objektivním způsobem zhodnotili svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vytváříme prostor pro žáky, aby si všímali společenského dění
- vyžadujeme, aby žáci chránili a oceňovali naše kulturní tradice
- podněcujeme žáky, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění
- klademe důraz na to, aby žáci respektovali názor druhých

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování dohodnutých postupů a termínů
- učíme žáky vytvářet pozitivní vztah k hudebním činnostem
- klademe důraz na to, aby se žáci koncentrovali na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržovali vymezená pravidla

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- žáky vedeme k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky zpívat v jednohlase – reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy – uplatňuje získané pěvecké dovednosti při zpěvu v běžném životě – orientuje se v proudu znějící hudby – přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku – rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – intonační cvičení (vzestupná, sestupná řada tónů, stupnice dur) – zpěv písní, – práce s notovým zápisem (opora při realizaci písně) – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby (říkadlo, píseň) – hlasová nedostatečnost – improvizace jednoduchých hud. forem <p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní) – noty c1 - g2 – vyjadřování hudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje 	<p>VV- výtvarný záznam melodie, rytmu</p> <p>OSV – Rozvoj smyslového vnímání (Rozvoj schopností poznání) OSV - Kreativita</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná pochod, polku a valčík – dokáže pohybem vyjádřit obsah písně – sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat – rozliší skladbu vokální a instrumentální – umí rozlišit lidovou, umělou píseň, muzikál, operu, operetu, ukolébavku, koleda, koncert, pochod, valčík, polku – seznámí se s vybranými skladbami – seznámí se s obdobím baroka a klasicismu 	<p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – pochod, polka, valčík – hra na dirigenta (orchestr) – dramatizace písní – reprodukce pohybů při pohybových hrách <p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – hudební dílo a jeho autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenosti (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová návaznost) 	<p>OSV – Komunikace (umění jako prostředek komunikace) TV – hudebně pohybové činnosti (tance) D – vznik křesťanství</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy (estetika mezilidských vztahů)</p> <p>D, VV – baroko, klasicismus</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – učí se nové písně – uplatňuje získané pěvecké dovednosti při mluvním projevu v běžném životě – při zpěvu využívá správné pěvecké návyky – snaží se podle individuálních dispozic zpívat intonačně čistě a rytmicky přesně – reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností témata a části skladeb – pohybem dokáže reagovat na znějící hudbu 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – reprodukce tónů a melodií – rytmus - využívá zákonitostí při vokálním projevu – zpěv písní – notový zápis jako opora při realizaci složitější vokální skladby – dur, moll - diatonické postupy – hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy (transpozice, jiná hudební činnost) <p><u>Instrumentální a Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – taktování, taneční kroky – vlastní pohybové ztvárnění – moderní tanec, mazurka 	<p>MKV – poznávání kulturních tradic</p> <p>TV – hudebně pohybové činnosti</p> <p>OSV – Kreativita</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznání (rozvoj smyslového vnímání)</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná známé hudební nástroje – při poslechu skladeb využívá získané zkušenosti – zná rozdíly komorní a symfonické hudby – poslouchá skladby různého období 	<p><u>Poslechové činnosti</u> orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla</p>	<p>OSV – Komunikace (hudba jako prostředek komunikace)</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá (vnímání evropské hudební kultury)</p> <p>ČJ, D, VV – umělecké slohy</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu – umí používat k doprovodu hudební nástroje – zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně ve vícehlasu, dvojhlasu – umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně – rozpozná některé z tanců různých stylových období 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – zpěv lidových i umělých písní – hlasová a rytmická cvičení – vzestupné a sestupné řady tónů různých stupnic – hlasová hygiena – vícehlasý a jednohlasý zpěv <p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům 	<p>MKV – tradice a rozmanitost kultur</p> <p>ČJ – literatura D</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vytváří jednoduché doprovody – využívá získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebního vystoupení 	<p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – hra a tvorba doprovodů s využitím počítače – notační programy (Capella, Finale, Sibelius) – vyjadřování nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje <p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – blues, cha-cha, jive – rozvoj pohybové paměti – pantomima – reprodukce pohybů při tanci – dramaturgie hudeb. díla 	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá (vnímání světové a evropské kultury)</p> <p>ČJ, D, VV</p> <p>OSV – Komunikace (umění jako prostředek komunikace)</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy (estetika mezilidských vztahů)</p> <p>OSV – Kreativita, postoje, názory</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu – zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě – zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do styl. období – vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – opakování písní a nácvik nových písní s důrazem na tempo, dynamiku, melodii, rytmus – deklamace – zachycování rytmu (popř. melodie) písně pomocí grafického (notového) záznamu – techniky vokálního projevu (falzet, scat apod.) – notový zápis jako opora při realizaci vokálně instrumentální skladby <p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí 	<p>MKV – Etnický původ (tradice a rozmanitost kultur)</p> <p>ČJ, D, VV</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá (vnímání evropské hudební kultury)</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – spojuje poslech s pohybovou činností – doprovází jednoduché hudební improvizace – spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností – pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy 	<p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – nástrojová improvizace (jednoduché hud. formy) – další způsoby záznamu hudby – tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy <p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - improvizace – rytmicko-metrické pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby 	<p>VV – (taneční dvojice, plakát,...)</p>	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Časová dotace: vyučuje se jako samostatný předmět. V 1.- 3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4.-5. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata: VDO, EGS, EV, MDV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- vedeme žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- vedeme žáky k využívání poznatků v dalších výtvarných činnostech
- vedeme žáky k zaujímání a vyjadřování svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- vedeme žáky ke kombinování vizuálně obrazných elementů k dosažení obrazných vyjádření
- motivujeme žáky k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímání k nim svého postoje
- vedeme žáky k využívání získaných poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k zapojování se do diskuse
- vedeme žáky k respektování názorů jiných
- vedeme žáky k pojmenovávání vizuálně obrazných elementů, k jejich porovnávání, k ocenění vizuálně obrazných vyjádření
- vedeme žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tvořivé práci ve skupině
- vedeme žáky ke kolegiální pomoci
- vedeme žáky k respektování různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnosti alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k užívání vizuálně obrazné techniky
- vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- vedeme žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- pomáháme žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá techniku malby vodovými barvami, temperami – umí míchat barvy – dovede používat štětce – rozpozná (barvy, objekty, tvary) – zvládne prostorovou techniku – rozfoukává barvy – rozliší teplé a studené barvy – zvládne kresbu měkkým materiálem, suchým pastelem, voskovkami, dřívkem (špejlí), tuší, měkkou tužkou, uhlem – modeluje z plastelíny, moduritu, tvaruje papír 	<p>Malba – rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev</p> <p>Kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti</p> <p>Techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, pohybové podněty</p>	<p>OSV – Kreativita</p> <p>OSV – Poznání lidí</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznání</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zvládne koláž, frotáž – výtvarně zpracovává přírodní materiál- nalepování, dotváření, tisk, otisk apod. – chápe vztah ilustrace a literárního díla – seznámí se s ilustracemi známých ilustrátorů např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové – promítá do své tvorby vlastní zkušenosti, pocity, představy – dokáže obhájit a zhodnotit vlastní tvorbu i tvorbu ostatních spolužáků 	<p>další výtvarné techniky</p> <p>ilustrace</p> <p>ilustrátoři dětské knihy</p> <p>motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání</p>	<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>ČJ – čtení</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zdokonaluje se v technice malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami – seznámí se s mícháním barev – dovede používat štětce – rozpoznává (barvy, objekty, tvary), porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ – zdokonaluje se ve tvorbě prostorové techniky a rozfukávání barev – rozliší teplé a studené barvy – zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem – modeluje z plastelíny, moduritu, tvaruje papír 	<p>Malba – rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev</p> <p>Kresba- rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti</p> <p>Techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, pohybové podněty</p>	<p>OSV – Kreativita</p> <p>OSV – Poznání lidí</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznání</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s tvorbou - koláž, frotáž – snaží se výtvarně zpracovat přírodní materiál- nalepování, dotváření, tisk, otisk apod. – seznámí se s ilustracemi např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. – v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, na základě citového prožitku, vnímání okolního světa – prostřednictvím smyslových - sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů se výtvarně vyjadřuje 	<p>další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání</p> <p>ilustrátoři dětské knihy</p> <p>utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby</p>	<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>ČJ – čtení</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami – umí míchat barvy – dovede používat štětce, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) – zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev – pozná teplé a studené barvy – ovládá kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem – modeluje z plastelíny, moduritu, tvaruje papír 	<p>Malba – rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev</p> <p>Kresba- rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti</p> <p>Techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, pohybové podněty</p>	<p>OSV – Kreativita</p> <p>OSV – Poznání lidí</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznání</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zvládne koláž, frotáž – umí výtvarně zpracovat přírodní materiál- nalepování, dotváření, – tisk, otisk apod. – pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. – v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objekty a další prvky a jejich kombinace (na základě citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ) – komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil 	<p>další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání</p> <p>ilustrátoři dětské knihy</p> <p>utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby</p>	<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>ČJ – čtení</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – užívá při vlastních tvůrčích činnostech prvky vizuálně obrazného vyjádření – prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z prvního období – vystihuje kresbou tvar, strukturu materiálu – při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností – komunikuje o obsahu svých děl – zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti – prohloubí si a zdokonalí techniky malby z prvního období – rozlévá barvy a kombinuje různé techniky – barevně vyjadřuje své pocity a nálady 	<p>Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, uhl</p> <p>Malba – hra s barvou, emocionální barva, míchání barev, Goethův barevný kruh, malba postav a zvířat</p>	<p>OSV – kreativita, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, mezilidské vztahy, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti Skupinová práce</p> <p>EV – ekosystémy malba, kresba – Rozmanitost přírody EV – základní podmínky života malba, kresba přírody EV - Vztah člověka k prostředí – malba, kresba Životní prostředí Ochrana přírody</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozeznává grafické techniky – výtvarně zpracovává přírodní materiály – nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě smyslového vnímání, které uplatňuje v plošné i prostorové tvorbě – dokáže použít základní tvary lineárního kresleného a plošného písma – chápe vztah ilustrace a literárního díla, dovede pojmenovat některé dětské ilustrátory – dokáže vytvořit ilustraci k textu pro děti 	<p>Kombinované techniky – tisk, otisk, nalepování, vosková technika, koláž, frotáž</p> <p>Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, drátů...</p> <p>Používá písma, jeho komunikativní a estetické funkce – např. obal knihy, plakát, reklama.</p> <p>Tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih.</p>	<p>MEV – Tvorba mediálního sdělení - reklama</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si zvyky a tradice jako kulturní dědictví národa, chápe jejich význam i hodnotu a dokáže se v jejich duchu výtvarně vyjádřit – vnímá umění jako kulturní bohatství své země, vyjmenuje nejvýznamnější kulturní památky a uvědomuje si nutnost jejich ochrany – dokáže obhájit a zhodnotit své výtvarné pojetí, i práci druhých – dokáže organizovat svou vlastní činnost – je schopen spolupráce ve skupině – seznamuje se s výtvarnými díly i mimo budovu školy a dokáže tato díla vnímat a prožívat 	<p>Výtvarné zachycení zvyků a tradic. Tematické kreslení na základě přímého dojmu. Tolerance, porovnávání, vcítění se do druhých. Besedy k různým tématům výtvarných činností (popř. návštěva výstavy, galerie). Instalace výstavy (vkus interiéru).</p>		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – užívá při vlastních tvůrčích činnostech prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů – vystihuje kresbou tvar, strukturu materiálu – při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření uplatňuje vlastní zkušenosti při tvorbě – osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy – zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti – porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace – rozlívá barvy a kombinuje různé techniky s některými prvky z PC grafických programů – umí barevně vyjádřit svoje nálady a pocity 	<p>Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, uhel, rudka</p> <p>Malba – hra s barvou, emocionální barva, míchání barev, malba lidské postavy v pohybu</p>	<p>OSV – kreativita, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, mezilidské vztahy, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti Skupinová práce</p> <p>EV – ekosystémy malba, kresba – Příroda Evropy a světa</p> <p>EV – základní podmínky života malba, kresba přírody</p> <p>EV - Vztah člověka k prostředí – malba, kresba Člověk a technika</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – procvičuje si grafické malířské techniky, rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus – rozeznává grafické techniky – umí výtvarně zpracovávat přírodní materiály – nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě smyslového vnímání, které uplatňuje v plošné, prostorové i objemové tvorbě – prohlubuje cit pro prostorové ztvárnění pohybem a hmatem, na základě experimentování poznává vlastnosti různých materiálů – dokáže použít základní tvary lineárního kresleného a plošného písma – dokáže vytvořit ilustraci k textu pro děti – jmenuje a výtvarně ztvární základní znaky gotiky a baroka 	<p>Kombinované techniky – tisk, otisk, nalepování, vosková technika, koláž, frotáž</p> <p>Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny Modelování užitečných předmětů, lidských zvířecích postav, prostorová maketa Hra s linkou, tvarem, barvou, písmeny a číslicemi. Používá písma, jeho komunikativní a estetické funkce – např. obal knihy, plakát, reklama, comics Seznámí se s výtvarnými znaky gotiky a baroka</p>	<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – malba, kresba – Země planeta lidí</p> <p>MEV – vytváření reklamy na ochranu životního prostředí GV – Evropa a svět nás zajímá – zvyky ve světě, rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – navrhne dekoraci, podílí se na výtvarném řešení svého okolí – uvědomuje si zvyky a tradice jako kulturní dědictví národa, chápe jejich význam i hodnotu a dokáže se v jejich duchu výtvarně vyjádřit – vnímá umění jako kulturní bohatství své země, vyjmenuje nejvýznamnější kulturní památky a uvědomuje si nutnost jejich ochrany – dokáže obhájit a zhodnotit své výtvarné pojetí, i práci druhých – dokáže organizovat svou vlastní činnost – dokáže účinně spolupracovat se svými spolužáky, obhájit svůj názor a prezentovat své výtvarné dílo – seznamuje se výtvarnými díly i mimo budovu školy a dokáže tato díla vnímat a prožívat – dokáže se správně chovat během kulturní akce – nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, které samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>Tvorba nástěnky, propagace díla. Tematické kreslení na základě přímého dojmu. Tolerance, porovnávání, vcítění se do druhých. Besedy k různým tématům výtvarných činností (popř. návštěva výstavy, galerie). Instalace výstavy (vkus interiéru).</p>		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět **výtvarná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku jako samostatný předmět, a to v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně a v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá převážně ve třídách v budově školy, ale někdy také mimo budovu školy.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **český jazyk a literatura** je zaměřeno na:

- práci s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přístupu k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápání ho jako způsob poznání a komunikace
- užívání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření estetická

MKV – lidské vztahy

EV – vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadáváme jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využíváme kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost
- učíme žáky při teoreticky zaměřených hodinách vytvářet takové učební materiály, ale je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- podněcujeme žáky k tomu, aby při své vlastní tvorbě poznávali vlastní pokroky a aby si při konečném výstupu dokázali zpětně uvědomit problémy související s realizací

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- vedeme žáky k tomu, aby při zadání úkolů rozpoznali výtvarný problém a hledali nejvhodnější způsob jeho řešení

Kompetence komunikativní

- klademe dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci s různými formami (písmo, technické prostředky, výtvarné prostředky, ...)
- dohlížíme na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ...)
- dbáme na to, aby žáci při práci ve skupině dokázali vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovali názor druhých

Kompetence sociální a personální

- dodáváme žákům sebedůvěru a podle potřeby jim v činnostech pomáhá
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- učíme žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

- podporujeme občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů
- klademe důraz na to, aby žáci při propagaci školních akcí vytvářeli plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- učíme žáky respektovat názory druhých
- podnětujeme to, aby žáci prezentovali výsledky své práce

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k užití materiálů, nástrojů a vybavení správným způsobem
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality postupů
- při samostatné práci vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a k dodržování vymezených pravidel
- učíme žáky vytvářet si pozitivní vztah k manuálním činnostem
- klademe důraz na to, aby žáci při práci s výtvarným materiálem dodržovali hygienická pravidla

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, ke kombinování různých formátů a k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vybírá prvky vizuálně obrazných elementů na základě zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání – uplatňuje osobitý přístup k realitě – mění různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků – zaznamenává vizuální zkušenosti získané hmatem a sluchem – správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy – vytváří společné kompozice v prostoru – instalace – své představy dokáže převést do objemových rozměrů – dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření – zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační 	<p>Kresebné studie</p> <ul style="list-style-type: none"> – linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus <p>Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů</p> <ul style="list-style-type: none"> – spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka <p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů</p> <ul style="list-style-type: none"> – hmat (reliéfní autoportrét) – sluch (výtvarné zpracování hudebních motivů) – tvary ze zmačkaného papíru – plastická tvorba (papír, hlína, drát, sádra) <p>Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> – teorie barev – teplé a studené barvy, barvy příbuzné <p>Plastická a prostorová tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> – společná práce na jednom objektu 	<p>HV – rytmus, melodie OSV – kreativita</p> <p>HV – hudební nahrávky OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí OSV – komunikace</p> <p>ČJ – Řecko a Řím – báje a pověsti</p> <p>ČJ – poezie a próza s tématem Vánoce a Velikonoc</p>	<p>Např. zátiší, kresba podle skutečnosti (pocity, vyjádření linií)</p> <p>Např. stavba živé přírody – dominantní prvek, emocionální malba</p> <p>Např. společná plastika</p> <p>Např. shon na ulici (vystřihování a lepení postav a objektů na plochu), ilustrace řeckých bájí a pověstí</p> <p>Např. koláž, těstoviny – lepení, barvení, koření –</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – souvislost vlastního vyjádření – umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření – osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše – využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění – výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům – užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě 	<p>(koordinace, komunikace) Nauka o perspektivě</p> <ul style="list-style-type: none"> – umístění postav na plochu, velikost objektů <p>Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů</p> <ul style="list-style-type: none"> – kombinované techniky <p>Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků</p> <ul style="list-style-type: none"> – uplatnění při vlastní tvorbě <p>Přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události</p> <p>Zvětšování, zmenšování – detail, polodetail, celek</p> <p>Lidské figura – tvarová stylizace Tvarová a barevná kompozice</p> <p>Dekorační práce – využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů</p> <p>Písmo a užitá grafika (plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis)</p>		<p>voňavé obrázky, rozfoukávaná tuš, fantastická planeta, čemu se rád/a věnuji, papíroryt apod.</p> <p>Např. můj kamarád</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	<p>Tematické práce – Vánoce, Velikonoce (dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru – malba na sklo, vystřihování, vyřezávání)</p> <p>Subjektivní výtvarné vyjádření reality Vnímání okolních jevů</p>		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vybírá a samostatně vytváří prvky vizuálně obrazných elementů na základě zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání – uplatňuje osobitý přístup k realitě – uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů – zachycuje a zaznamenává vizuální zkušenosti získané hmatem a sluchem – správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy – hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací – využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění – vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality – zachycuje jevy a procesy v proměnách, vývoji a vztazích 	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření – objem tvar, linie (šrafování) Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru – horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta.</p> <p>Rozvíjení smyslové citlivosti, přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.</p> <p>Barevné vyjádření.</p> <p>Odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly (využití ve volné tvorbě i praktickém užití – např. oděv, vzhled interiéru).</p> <p>Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.</p> <p>Užitá grafika, písmo – styly a druhy písma.</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>ČJ</p> <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí</p> <p>ČJ – literární texty</p> <p>OSV - kreativita</p> <p>D – románský sloh</p> <p>OSV – poznávání lidí</p> <p>D – doba gotiky</p>	<p>Např. vytrhávaný reliéfní portrét, přírodní děje (jejich vznik a průběh) – bouře, mlha, vichřice, mraky, víry, sopky.</p> <p>Např. rok – měsíce, kalendář.</p> <p>Např. výtvarné náměty z Asie, Afriky a Ameriky – masky.</p> <p>Např. vyjádření pocitů pomocí barev – špatná a dobrá nálada</p> <p>Např. rozvíjení jednotné výchozí situace.</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – užívá vizuálně obrazného vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie – uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vizuálně obrazného vyjádření – vytváří společné kompozice v prostoru – instalace – ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených nebo samostatně vytvářených vizuálně obrazných vyjádření – k tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie 	<p>Tematické práce – Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějnic.</p> <p>Vlastní prožívání, ovlivňování realitou</p> <p>Událost – originální dokončení situace – vyprávění výtvarnými prostředky.</p> <p>Uplatnění subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření (např. fantazijní variace na základní tvary písmen).</p> <p>Práce s uměleckým dílem, experimenty s reprodukcemi uměleckých děl – hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou.</p> <p>Roláž.</p> <p>Architektura.</p> <p>Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci.</p> <p>Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.</p>		<p>Např. charakteristické stavby románského slohu.</p> <p>Např. gotické vitráže.</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vybírá a samostatně vytváří prvky vizuálně obrazných elementů na základě zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání – uplatňuje osobitý přístup k realitě – užívá vizuálně obrazné vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností – rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a subjektivního účinku – interpretuje umělecká virtuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků – orientuje se v grafických technikách 	<p>Kresebné etudy, etuda s linií jako výtvarným prostředkem.</p> <p>Různé typy zobrazení (pohledy, rovnoběžné promítání)</p> <p>Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.</p> <p>Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce – renesance, baroko, klasicismus (na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování).</p> <p>Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) – renesance, baroko.</p> <p>Linoryt, tisk z koláže, papírorýt.</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání.</p> <p>ČJ, D – renesance, baroko, klasicismus, romantismus.</p> <p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti.</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí se v estetickém cítění – využívá dekorativních postupů – správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor – zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi – správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy 	<p>Tematické práce – Vánoce, Velikonoce (jak se slaví v jiných zemích). Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.</p> <p>Zdokonalování technik kresby – způsoby stínování, kontrast.</p> <p>Práce s netradičními materiály.</p> <p>Objemové vyjádření námětu barvami – doplňkové a lomené barvy, podobné a příbuzné barvy. Subjektivní barevná škála.</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>Z – mapa světa, obal Země</p> <p>MKV – lidské vztahy</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>D – renesance (objev perspektivy)</p> <p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>	<p>Např. vitráž z barevných papírů.</p> <p>Např. kresba zátiší s geometrickými a měkkými tvary.</p> <p>Např. proměny všedních předmětů – PET lahve.</p> <p>Např. zátiší, mnoho zemí – jeden svět, rozdílné kvality obalu Země</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – užívá perspektivních postupů – k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace – umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření 	<p>Lineární perspektiva – sbíhavá, oběžníková.</p> <p>Práce s internetem – vyhledávání www stránek (orientace) Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.</p> <p>Správná technika malby – zvládnutí větší plochy. Technika akvarelu, pastel.</p>	<p>D – renesance (objev perspektivy)</p> <p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vybírá, samostatně vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných elementů na základě zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání – uplatňuje a vytváří osobitý přístup k realitě – umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření – orientuje se v grafických technikách, zvládá tisk z výšky – rozlišuje obsah vizuálně obrazných vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění 	<p>Technické kresby – tužka, pero, uhl. Dynamická kresba. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř mezi objekty). Komplementární barvy – textura. Symbolika barev, mísená barev, působení barev, vztahy mezi barvami.</p> <p>Tisk z výšky, plochy, hloubky.</p> <p>Práce s uměleckým dílem – umění 20. Století (kubismus, surrealismus, impresionismus).</p> <p>Seznámení s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performace, videoart, multimédia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening).</p>	<p>EV – vztah člověka k prostředí.</p> <p>ČJ, D – 20. století (kubismus, surrealismus, impresionismus) HV – výtvarné směry promítající se v hudbě.</p>	<p>Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy.</p> <p>Např. nenarozené mládě.</p> <p>Např. PF.</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zachycuje jevy v proměnách, vývoji a vztazích – zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem – k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace (učí se s nimi zacházet) 	<p>Při práci s uměleckým dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické atd.)</p> <p>Společná práce – komunikace. Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn.</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly.</p> <p>Uplatňování subjektivity ve vizuálně obrazných vyjádření.</p> <p>Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.</p> <p>Animovaný film – spolupráce, komunikace. Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, propagační materiály)</p>	<p>OSV – komunikace</p> <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí.</p> <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí.</p>	<p>Např. Jaká byla doba minulá, svět po zemětřesení? Např. Já – plastika, koláž,....</p> <p>Např. dotvarování náhodného tvaru podle svých fantazijních představ – působivé barevné kombinace.</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie – zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé – zvládá zachycení pomíjivého okamžiku 	<p>Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí – rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí.</p> <p>Prostorová tvorba – modelování.</p> <p>Krajinomalba, frotáž.</p>	<p>EV – vtaah člověka k prostředí.</p>	

5.8 Člověk a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1. – 5. ročníku – v každém ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova:

- činnosti ovlivňující zdraví

Příprava organismu, význam pohybu pro zdraví, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem – rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, síly, hygiena při TV, koordinace pohybu, bezpečnost při pohybových činnostech

- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Základy gymnastiky, rytmické a kondiční cvičení pro děti, pohybové hry, základy sportovních her, pohyb v přírodě, základy atletiky, plavání, další pohybové činnosti

- činnosti podporující pohybové učení

Organizace při TV, komunikace v TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace – V úvodu hodiny žáci absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují hlavní části hodiny, která je věnována danému typu sportování. Konec hodiny je věnován pohybovým hrám různého typu a následně dochází k závěrečnému zklidnění. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá dostupné nářadí a náčiní. Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, v plaveckém bazénu, ve volné přírodě.

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova se realizují tematické okruhy průřezového tématu:

- Environmentální výchova
- Osobnostní a sociální vývoj
- Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učíme žáky na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti
- nabádáme žáky vyhodnotit výsledky své činnosti
- vedeme žáky k osvojování základního tělocvičného názvosloví
- učíme žáky porovnávat své pohybové výkony s předešlými
- učíme žáky orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

Kompetence k řešení problémů

- podle potřeby v činnostech radíme a pomáháme
- dodáváme žákům sebedůvěru
- vedeme žáky k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí
- učíme žáky adekvátně reagovat na úraz spolužáka
- učíme žáky řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání
- vytváříme podmínky pro vzájemnou komunikaci
- vedeme žáky k zvládnutí spolupráce při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učíme žáky reagovat na základní povely a pokyny
- učíme žáky jednoduché povely a pokyny vydávat
- učíme žáky zorganizovat pohybové soutěže, činnosti

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k jednání v duchu fair-play
- vedeme žáky ke spolupráci, pomoci a hodnocení sebe i druhých
- učíme žáky dodržovat pravidla, zvládat pohybové činnosti ve skupině
- vedeme žáky k respektování opačného pohlaví a označení chyb svého chování

Kompetence občanské

- umožňujeme žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vedeme žáky ke kritickému myšlení
- učíme žáky ohleduplnosti a taktnosti
- vedeme žáky k podílení se na realizaci pravidelného pohybového režimu
- vedeme žáky k přiměřené samostatnosti a vůli po zlepšení své zdatnosti
- vedeme žáky ke spojení své pohybové činnosti se zdravím
- vedeme žáky ke zhodnocení svého cvičení

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny
- vedeme žáky k bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učíme žáky užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní
- vedeme žáky ke zvládnutí hlavních hygienických zásad

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, ve třídě, na hřišti a v přírodě – reaguje na smluvené signály, povely a gesta pro organizaci činnosti – používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv – zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění – zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou – dbá na správné držení těla při různých činnostech, dbá na správné dýchání při provádění cviků – spojuje každodenní pohybovou činnost se zdravím – zná základní kompenzační a relaxační cviky – zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní 	<p>Bezpečnost při sportování</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>Příprava organismu ke sportovní činnosti</p> <p>Cvičení během dne</p> <p>Komunikace v TV – pojmy a názvosloví</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná základní pravidla známých sportů a soutěží (vše přiměřeně k věkovým zvláštnostem a schopnostem) – snaží se spolupracovat při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích – učí se jednat v duch fair-play – zvládne přihrávku obouruč, jednoruč, základní přihrávka nohou, rukou – zná a dodržuje základní pravidla jednoduchých her, při porušení si je vědom následků pro sebe i družstvo, je schopný soutěžit v družstvu – zvládne kotoul vpřed – zvládá nácvik skoku do dálky – zná nízký start – zná techniku hodů kriketovým míčkem 	<p>Základy sportovních her – pohybové a míčové hry, tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, pravidla zjednodušených pohybových činností – soutěže a hry, zásady chování a jednání při hře</p> <p>Základy atletiky – běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem – rychlost, síla, vytrvalost, pohyblivost, koordinace pohybu</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná techniku skoku přeskočků přes švihadlo – provádí cvičení na lavičce – zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách – zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách, prosté skoky snožmo, zvládá základy gymnastického odrazu – zná význam sportování pro zdraví – projevuje přiměřenou radost z pohybu, samostatnost, odvahu, vůli pro zlepšení a zdokonalování své pohybové činnosti – uplatňuje pravidla chůze po chodníku a silnici – bezpečně překoná silnici – zná a používá bezpečnou cestu do školy – (vše v TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem) 	<p>Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající hmotnosti a velikosti Průpravná cvičení a úpoly učí se překonávat strach při cvičení v TV</p> <p>Vztah ke sportu</p> <p>Chodník (dopravní výchova) Silnice (dopravní výchova)</p>	<p>OSV – poznání lidí</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní a jednoduchou přípravu organismu před pohybovou aktivitou – zná cviky pro zahřátí a uvolnění organismu, dokáže si vybavit protahovací a napínací cviky – zvládá jednoduché pohybové činnosti individuálně a ve skupině – dbá na správné držení těla při různých činnostech – chůzi, běhu, provádění cviků,... – dbá na správné dýchání – zvládá vyjádřit melodii rytmem, zná jednoduché relaxační a kompenzační cviky – spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti k pohybu – spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech – užívá jednoduché základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní 	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu – zdravotně zaměřené činnosti Význam pohybu pro zdraví Hygiena při TV</p> <p>Cvičení během dne – estetika pohybu, rytmické pohyby, tanečky, říkadla a básně s pohybem, ...</p> <p>Organizace při TV</p> <p>Komunikace v TV – tělocvičné pojmy</p>	<p>Mezipředmětové vztahy – HV, ČJ, PRV (držení těla, zdraví, bezpečnost)</p>	<p>(vše v TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem)</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná základní pravidla známých sportů a soutěží – dodržuje pravidla bezpečnosti při sportu – v přírodě, na hřišti, v tělocvičně – zná a dokáže reagovat na smluvené signály, povely pro organizaci dané činnosti – používá vhodné sportovní oblečení a obuv – jedná v duchu fair-play – spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových soutěžích a činnostech – zvládne přihrávku jednoruč a obouruč, zvládne přihrávku nohou – zná a snaží se dodržovat základní pravidla her, při porušení si je vědom následků pro sebe i družstvo – soutěží v družstvu – zná techniku hodů kriketovým míčkem – zná nízký start a princip štafetového běhu – zná nácvik skoku do dálky 	<p>Sportování a bezpečnost</p> <p>Základy sportovních her – míčové a pohybové hry (manipulace s náčiním, zdokonalování nových pohyb. dovedností, rozvoj představivosti, kontaktní,...), využití netradičního náčiní a tvořivosti při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – hry a soutěže, zásady chování a jednání při cvičení</p> <p>Základy atletiky – běh, skok do dálky, hod, rozvoj dalších forem</p> <p>Pohyblivost a koordinace pohybů, síla a vytrvalost, rychlost, ...zdroje informací o pohybových činnostech</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách, ... – provádí přetahy – podběhne dlouhé lano – zná techniku skoku přeskočků přes švihadlo – zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách – provádí cvičení na lavičkách – zná význam sportování pro zdraví – zná první pomoc při drobných poraněních, umí přivolat první pomoc – projevuje přiměřenou radost z pohybu – učí se respektovat zdravotní handicap – správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy) – rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám domů“ 	<p>Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení, překonávání strachu při cvičení</p> <p>Vztah ke sporu – jednání a chování při sportu</p> <p>Chodník a stezka pro chodce (dopravní výchova)</p> <p>Silnice, přecházení (dopravní výchova)</p>	<p>OSV – poznání lidí</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou – zná cvičení pro zahřátí a uvolnění organismu, zná protahovací a napínací cviky – dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v různém prostředí – zná a reaguje na smluvené povely a signály pro organizaci pohybové činnosti – používá vhodné sportovní oblečení a obuv – zná první pomoc při drobných poraněních, umí přivolat první pomoc – jedná v duchu fair-play – každodenní pohybovou činnost spojuje se zdravím a využívá nabízených příležitostí – dbá na správné držení těla při různých činnostech, dbá na správné dýchání – zná a uplatňuje zásady pohybové hygieny – zná jednoduché relaxační a kompenzační cviky 	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu Hygiena při TV</p> <p>Bezpečnost při sportování</p> <p>Cvičení během dne – rytmické a kondiční formy</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznání</p> <p>OSV – poznání lidí</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Mezipředmětové vztahy – HV ČJ PRV (držení těla, zdraví, bezpečnost)</p>	<p>Veškerá výuka v hodinách TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem žáků.</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zvládne základní kroky některých lidových tanců – seznámí se s dětským aerobikem – seznámí se s kondičním cvičení s hudbou – zná a užívá základní jednoduché tělocvičné pojmy – názvy pohyb. činností, tělocvičného náradí a náčiní – zná pojmy z pravidel sportů a soutěží – rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje – spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích – zvládá pohyb s míčem i bez míče, zvládá přihrávky jednoruč a obouruč, zvládá chytání míče – rozlišuje míč na basketbal a volejbal – učí se ovládat hru s basketbalovým míčem, nacvičuje střelbu na koš a přihrávky – zná cviky na zdokonalování obratnosti a pohotovosti – je schopno soutěžit ve družstvu – je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo 	<p>Základy estetického pohybu – tance, říkadla, básně – s pohybem, obměny tempa a rytmu, hudebně pohybové vztahy</p> <p>Komunikace v TV – tělocvičné pojmy</p> <p>Základy sportovních her – míčové a pohybové hry (manipulace s náčiním, zdokonalování nových pohyb. dovedností, rozvoj představivosti, kontaktní,...), využití netradičního náčiní a tvořivosti při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností – her, soutěží a chování a jednání při nich</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a dokáže na ně adekvátně reagovat – zná techniku hodu kriketovým míčkem – dokáže spojit rozběh s odhodem – zná princip štafetového běhu – dokáže zvládnout běh rychlý a vytrvalý – zná taktiku při běhu na delší vzdálenost – umí skákat do dálky (z místa), trénuje skok do dálky s rozběhem – účastní se závodů – trénuje techniku šplhu o tyči – zvládá cvičení na žíněnce a jednoduché pohybové cviky – naučí se správnou techniku odrazu z můstku při nácviku přeskočení přes kozu – zvládá průpravná cvičení kotoulu vzad – projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti – zná význam sportování pro zdraví – respektuje zdravotní handicap 	<p>Základy atletiky – rychlý a vytrvalostní běh, skok do dálky z místa a s rozběhem, hod míčkem, rozvoj různých forem koordinace pohybů, síly, vytrvalosti, rychlosti,...</p> <p>Základy gymnastiky – cvičení na náradí a s náčiním, průpravná cvičení</p> <p>Vztah ke sportu – zásady chování a jednání při sportu, fair-play</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní hygienu při plaveckém výcviku – zná zásady bezpečnosti při plavání – - adaptuje se na vodní prostředí – zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti – reaguje v roli chodce na ostatní účastníky silničního provozu – používá reflexní doplňky a zná jejich dopad – v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně – bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy 	<p>Základní plavecká výuka – zásady bezpečnosti při plavání a v areálu bazénu, základní plavecké dovednosti, průpravná cvičení na suchu, adaptace na vodní prostředí, dýchání do vody</p> <p>Dopravní výchova – na chodníku</p> <p>Dopravní výchova – silnice, přecházení</p>	<p>Povinný plavecký výcvik pro žáky 3. + 4. ročníku (celkem 40 hodin).</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Činnost ovlivňující zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou – zná cvičení pro zahřátí a uvolnění organismu, zná protahovací a napínací cviky – dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v různém prostředí (v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě, ...) – zná první pomoc při drobných poraněních, umí přivolat první pomoc, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka – jedná v duchu fair-play – zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, náradí a náčiní – zná pojmy z pravidel sportů a soutěží – rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje – uplatňuje zásady pohybové hygieny – dbá na správné dýchání 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu <p>Příprava organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití <p>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <p>Hygiena při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí 	<p>OSV – poznávání lidí (seberegulace a sebeorganizace)</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>	<p>Veškerá výuka v hodinách TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem žáků.</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Činnost podporující pohybové učení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – dbá na správné dýchání – dbá na správné držení těla při různých činnostech – zná jednoduché relaxační a kompenzační cviky – sám upozorní na pro něj nevhodná cvičení – zvládá základní techniku kompenzačních cviků dle pokynů – zvládne základní kroky některých lidových tanců seznámí se s kondičním cvičením – projevuje přiměřenou samostatnost a vůli ke zlepšení úrovně své zdatnosti – podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu <p><i>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří různé varianty osvojených pohybových her – zvládá základní organizace utkání – dokáže zhodnotit kvalitu pohybové činnosti spolužáka 	<p>Bezpečnost při sportování</p> <p>Cvičení během dne – rytmické a kondiční formy</p> <p>Základy estetického pohybu – tance, říkadla, básně – s pohybem, obměny tempa a rytmu, hudebně pohybové vztahy</p> <p>Základy sportovních her – míčové a pohybové hry, využití netradičního náčiní při TV, tvořivost, organizace při TV, pravidla zjednodušených pohybových činností – hry a soutěže a jednání a chování při nich</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti – umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji – umí přihrávku jednoruč a obouruč, dribling – rozlišuje míč na basketbal a volejbal – učí se ovládat hru s basketbalovým míčem – nacvičuje střelbu na koš – zná pravidla malé kopané, vybíjené a řídí se jimi – zná cviky na zdokonalování obratnosti – je schopno soutěžit v družstvu – uvědomí si porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo – pozná a označí přestupky ve hře proti pravidlům, dokáže na ně reagovat – zná a zvládá techniku hodů kriketovým míčkem – zná princip štafetového běhu – zvládne běh rychlý a vytrvalý – zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostním běhu, při běhu terénem s překážkami – zná nízký start – umí skákat do dálky z místa i s rozběhem – účastní se atletických závodů 	<p>Základy atletiky – rychlý, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj dalších forem</p> <p>Rozvoj koordinace pohybů, síly, vytrvalosti, pohyblivosti a rychlosti</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – umí šplhat o tyči – zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotoul vpřed, vzad – umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na přeskok přes kozu – výskok do kleku a dřepu – zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – trénuje techniku šplhu o tyči – zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti, – zná jednoduchá pravidla silničního provozu – zná zásady bezpečnosti při jízdě na kole – zná význam sportování pro zdraví – projevuje přiměřenou radost z pohybu – projevuje odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti ZTV – respektuje zdravotní handicap – dokáže získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště – – dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon a porovnat ho s předchozími výsledky – dodržuje hygienu plavání – zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku – zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	<p>Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení</p> <p>Výchova cyklisty – dopravní hřiště</p> <p>Základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti a zkušenosti, zásady bezpečnosti při plavání a v areálu bazénu, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí, plavecká technika, sebezáchrana.</p>		<p>Povinný plavecký výcvik pro žáky 3. + 4. ročníku (celkem 40 hodin).</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	<p>Vztah ke sportu - zásady chování a jednání při sportu, fair-play</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Činnost ovlivňující zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou – zná napínací a protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění – dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě – zná první pomoc při drobných poraněních, umí přivolat první pomoc, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka – jedná v duchu fair-play³ – respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví – zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní – dokáže užívat základní jednoduché osvojované tělocvičné názvosloví – zná pojmy z pravidel sportů a soutěží – dokáže cvičit podle nákresu, popisu cviku – rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje 	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu Zdravotně zaměřená činnost</p> <p>Bezpečnost při sportování</p> <p>Komunikace v TV – tělocvičné pojmy</p>	<p>OSV – poznávání lidí (seberegulace a sebeorganizace)</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy – HV, VV</p>	<p>(vše v TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem)</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, dokáže zařadit korektivní cvičení, které především souvisí s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením – uplatňuje zásady pohybové hygieny – zná kompenzační a relaxační cviky <p><i>Činnost podporující pohybové učení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – dbá na správné dýchání a držení těla při různých činnostech – projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti – zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s cvičením s hudbou <p><i>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových soutěžích a činnostech, vytváří různé varianty osvojených pohybových her – dokáže zorganizovat nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni ročníku – zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka i svoji – umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling – rozliší míč na basketbal, volejbal, fotbal 	<p>Cvičení během dne</p> <p>Rytmické a kondiční formy</p> <p>Cvičení pro děti – tanečky, básně, říkadla s pohybem, základy estetického pohybu</p> <p>Základy sportovních her – míčové a pohybové hry, využití netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových her</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – učí se ovládat hru s basketbalovým míčem, nacvičuje střelbu na koš a pohyb s basketbalovým míčem – seznamuje se a nacvičuje přehazovanou – zná zjednodušená pravidla některých sportů – fotbal, vybíjená, přehazovaná – zná cviky na zdokonalování obratnosti – je schopen soutěžit v družstvu – umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji – pozná a označí zjevné přestupky, je si vědom následků za porušení pravidel – zná a zvládá techniku hodů kriketovým míčkem – chápe princip štafetového běhu – zvládne běh rychlý a vytrvalý – zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostním běhu, při běhu terénem s překážkami – zná nízký start – umí skákat do dálky z místa i s rozběhem – účastní se atletických závodů 	<p>Zásady správného chování a jednání při hrách</p> <p>Vztah ke sportu – fair play, chování a jednání nejen při pohybových činnostech</p> <p>Základy atletiky – rychlý běh, vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj mnoha různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, koordinace pohybu</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá techniku šplhu o tyči – zvládne cvičení na žíněnce – kotoul vpřed, vzad – umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na přeskok přes kozu - výskok do kleku a dřepu – provádí cvičení na švédské bedně – zdokonaluje se ve cvičení na nářadí – kruhy, žebřiny, lavičky, lana, žíněnky, apod. – provádí kondiční cvičení s plnými míči <p>ZTV</p> <ul style="list-style-type: none"> – projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti – respektuje zdravotní handicap – zná význam sportování pro zdraví – dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště – dokáže zhodnotit a porovnat svůj výkon s předchozími výsledky 	<p>Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení</p>		

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět **tělesná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku, a to v každém ročníku 2 hodiny týdně. Z organizačních důvodů jsou spojeny hodiny dívek 6. - 9. ročník a hodiny chlapců 6. - 9. ročník.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu tělesná výchova je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako důležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování, ...

OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy, ...

EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovně a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vyučovacího programu
- dodáváme žákům sebedůvěru
- sledujeme pokrok všech žáků
- vedeme žáky k plánování, organizaci a řízení vlastní činnosti

- podporujeme žáky k užívání osvojeného názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- vedeme žáky k poznávání smyslu a cílů svých aktivit

Kompetence k řešení problémů

- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů
- podněcujeme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a uvážlivým rozhodnutím
- vedeme žáky k odpovědnosti za svá rozhodnutí a k zhodnocování výsledků svých činů

Kompetence komunikativní

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupy
- vedeme žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni
- vedeme žáky k účinnému zapojování se do diskuze

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k jednání v duchu fair-play
- vedeme žáky ke spolupráci, pomoci a hodnocení sebe i druhých
- vedeme žáky k dodržování pravidel a zvládnání pohybových činností ve skupině
- vedeme žáky k respektování opačného pohlaví a nalézání chyb ve svém chování

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

- vedeme žáky k respektování názorů ostatních
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do sportovních aktivit
- vedeme žáky k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- vedeme žáky k rozlišování a uplatňování práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák...)

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- vedeme žáky k organizaci pohybového režimu
- vedeme žáky k využívání znalostí a dovedností v běžné praxi
- vedeme žáky k ovládnutí základních postupů první pomoci

Kompetence digitální

- umožňujeme využívat prostředky, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli – zvládá techniku skoku z místa – seznámí se s hodem míčkem – zvládá kotoul vpřed a vzad, cvičební prvky na kruzích – při cvičení uplatní svůj fyzický fond – zvládá jednoduché taneční kroky – učí se správnou techniku – uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků – zvládá dlouhodobější pobyt v přírodě – zvládá bezpečný pohyb na bruslích vpřed <p><i>Činnost ovlivňující zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – organizuje svůj pohybový režim – uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť či přírody, silničního provozu <p><i>Činnost podporující pohybové učení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s olympijskými myšlenkami – dodržuje pravidla a domluví se na jednoduché taktice a dodržuje ji 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> – běh vytrvalostní na dráze i v terénu – základy překážkového běhu – sok daleký – skok z místa – hod kriketovým míčkem <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> – akrobacie, kruhy, šplh, přeskoky <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> – střehové postoje, pády stranou, vzad <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> – přehazovaná, základy basketbalu, florbalu – netradiční pohybové hry a aktivity <p>Estetické a kondiční formy cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> – základy rytmické gymnastiky – kondiční formy cvičení <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> – příprava turistické akce – přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty 	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – změní výkon – užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin, časopisů, uživatele internetu <p><i>ZTV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – zařazuje sám do pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení – aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou pro něj nevhodné – při korekci vlastního oslabení postupuje důsledně a vytrvale 	<p>Lyžování, bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> – sjezdové lyžování, jízda na vleku – bezpečnost pohybu v zimní horské krajině <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky <p>Historie a současnost sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> – významné soutěže a sportovci, olympismus <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky-základní pojmy, prevence a korekce oslabení – denní režim z pohledu zdravotního oslabení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti 		<p>Veškerá výuka v hodinách TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštěm a schopnostem žáků.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli – zvládá techniku skoku do dálky a hodů míčkem – získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy – zvládá stoj na hlavě, cvičební prvky na hrazdě i kruzích – dokáže zvládnout stoj na ruce s dopomocí – při cvičení uplatní svůj fyzický fond – zvládá jednoduché taneční kroky – uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků – zvládá dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu – zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích vpřed 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> – běh vytrvalostní na 1000m – skok daleký – měřený výkon – hod kriketovým míčkem <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> – krobacie – stoj na hlavě – hrazda – sešín vpřed – kruhy – překot vzad – švédská bedna nadél – roznožka <p>Šplh</p> <ul style="list-style-type: none"> – s přírazem, s obměnami <p>Rytmická a kondiční gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> – střehové postoje, pády stranou, vzad 	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Činnost podporující pohybové učení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – užívá správné názvosloví – naplňuje olympijské myšlenky – dodržuje pravidla a domluví se na jednoduché taktice – změří výkon a zpracuje naměřená data <p><i>Činnost ovlivňující zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti – odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím <p><i>ZTV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – zařazuje sám do pohybového režimu – speciální vyrovnávací cvičení, usiluje o jejich optimální provedení – aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou pro něj nevhodné – při korekci vlastního oslabení postupuje důsledně a vytrvale 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> – volejbal, basketbal, florbal, fotbal <p>Bruslení</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Historie a současnost sportu</p> <p>Měření a zaznamenávání výkonů</p> <p>Kompenzační cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyrovnávací a relaxační cvičení (overball) 		<p>Veškerá výuka v hodinách TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem žáků.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli – zvládá techniku skoku vysokého – získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy – zvládá stoj na rukou, cvičební prvky na hrazdě i kruzích – dokáže zvládnout přemet stranou s dopomocí – při cvičení uplatní svůj fyzický fond – používá správnou techniku – uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků – zvládá dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 20 km – zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> – běh vytrvalostní – skok daleký – další techniky, skok vysoký – základy techniky – hod kriketovým míčkem – měřený výkon – vrh koulí – seznámení <p>Gymnastika</p> <p>Akrobacie – stoj na rukou</p> <p>Hrazda – výmyk</p> <p>Kruhy – svis střemhlav</p> <p>Švédská bedna nadél – kotoul</p> <p>Šplh – první pokusy šplhu na laně</p> <p>Rytmická a kondiční gymnastika – polkový krok, valčíkový krok</p> <p>Úpoly – střehové postoje, pády stranou, vzad</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Činnost ovlivňující zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly – předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost – odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím – upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší <p><i>Činnost podporující pohybové učení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – naplňuje olympijské myšlenky, čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví – domluví se na složitější taktice – změří výkon a zpracuje naměřená data – rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora – zorganizuje v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy <p><i>ZTV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – zařazuje sám do pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení – aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou pro něj nevhodné – při korekci vlastního oslabení postupuje důsledně a vytrvale 	<p>Sportovní hry – basketbal, volejbal – základy hry, ringo (freesbee), fotbal, florbal</p> <p>Bruslení, lední hokej</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Historie a současnost sportu Pravidla osvojovaných pohybových činností- her, závodů, soutěží</p> <p>Měření a zaznamenávání výkonů</p> <p>Kompenzační cvičení Vyrovnávací a relaxační cvičení (overball) Speciální cvičení – oslabení podpůrně pohybového systému, oslabení vnitřních orgánů, smyslových a nervových funkcí Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV-s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>		<p>Veškerá výuka v hodinách TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštnostem a schopnostem žáků.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><i>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – při vytrvalosti na 2000m dovede uplatnit i vůli – zvládá techniku vrhu koulí i další náročnější techniky – získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy – zvládá přemet stranou, cvičební prvky na hrazdě – dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí – při cvičení uplatní svůj fyzický fond – zvládá taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví – používá správnou techniku – uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků – zvládá dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu <ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> – běh vytrvalostní – skok daleký – další techniky, skok vysoký – vrh koulí – zlepšování techniky, měřený výkon <p>Gymnastika</p> <p>Akrobacie, hrazda, přeskok</p> <p>Šplh – s přírazem, bez přírazu, s obměnami</p> <p>Rytmická a kondiční gymnastika - cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení, tance</p> <p>Úpoly – střehové postoje, pády stranou, vzad</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – posoudí provedení pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich příčiny – seznámí se s pravidly ledního hokeje <p><i>Činnost podporující pohybové učení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – naplňuje olympijské myšlenky, čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví – domluví se na složitější taktice – změří výkon a zpracuje naměřená data – rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora – zorganizuje v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy – dokáže řídit sportovní utkání spolužáků – při hře se domluví i na složitější taktice – změří výkon a zpracuje naměřená data a podílí se na jejich prezentaci <p><i>Činnost ovlivňující zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem – předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost <p><i>ZTV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – zařazuje sám do pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení 	<p>Sportovní hry – basketbal, volejbal, přehazovaná, ringo (frisbee), fotbal, florbal</p> <p>Bruslení, lední hokej</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Historie a současnost sportu Pravidla osvojovaných pohybových činnosti- her, závodů a soutěží</p> <p>Měření a zaznamenávání výkonů</p> <p>Kompenzační cvičení Vyrovnávací a relaxační cvičení (overball)</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou pro něj nevhodné – při korekci vlastního oslabení postupuje důsledně a vytrvale 	<p>Speciální cvičení – oslabení podpůrně pohybového systému, oslabení vnitřních orgánů, smyslových a nervových funkcí</p> <p>Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV-s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>		<p>Veškerá výuka v hodinách TV probíhá přiměřeně k věkovým a individuálním zvláštěm a schopnostem žáků.</p>

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **výchova ke zdraví** se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 8. a 9. ročníku, a to v každém ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výchova ke zdraví je zaměřeno na:

- preventivní ochranu zdraví
- základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – obecné modely řešení problémů, zvládnutí rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědnost za své chování

EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy

MDV – vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k závěrům a řešení sami žáci
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků
- žáci jsou vedeni k efektivnímu učení
- klademe důraz na to, aby žáci vyhledávali a třídili informace, využívali je v procesu učení
- vedeme žáky k tomu, aby si vytvářeli komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- vedeme žáky k tomu, aby plánovali, organizovali a řídili vlastní učení

Kompetence k řešení problémů

- klademe otevřené otázky
- ukazujeme žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcujeme žáky k argumentaci
- vedeme žáky k tomu, aby vnímali nejrůznější problémové, mimořádné a krizové situace a plánovali způsob řešení problémů
- podněcujeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- vedeme žáky ke kritickému myšlení
- klademe důraz na to, aby žáci byli schopni obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vystižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváříme příležitosti k interpretaci nebo prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- klademe důraz na to, aby žáci komunikovali na odpovídající úrovni
- podněcujeme žáky k osvojování si kultivovaného ústního projevu
- vyžadujeme, aby se žáci účinně zapojovali do diskuze
- klademe důraz na to, aby žáci uplatňovali bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- klademe důraz na spolupráci ve skupině
- podněcujeme žáky, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- podněcujeme žáky, aby v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňujeme, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímáme, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky
- podněcujeme žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních
- vedeme žáky k tomu, aby si formulovali charakterové rysy
- klademe důraz na to, aby se žáci zodpovědně rozhodovali podle dané situace
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- podněcujeme žáky v rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi, ...
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváříme pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích
- podněcujeme žáky, aby si zdokonalovali grafický projev
- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- umožňujeme žákům využít výpočetní techniku pro hledání informací
- podněcujeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- klademe důraz na ovládnutí základních postupů první pomoci

Kompetence digitální

- podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví

- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu, řídí se jimi a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí – chová se bezpečně v dopravních prostředcích, na zastávkách, v roli cyklisty – používá správnou výbavu jízdního kola – orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu – dodržuje povinnosti spolujezdce v autě – rozlišuje dopravní značky a jejich význam – posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu – vysvětlí bezpečné chování, z pohledu chodce a cyklisty – odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení – aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě – orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava a interpretuje význam pojmů – chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob 	<p>Dopravní výchova</p> <p>Chodec – na chodníku, chodec a cyklista na silnici, volný čas a sportovní aktivity, přecházení křižovatky, cesta dopravními prostředky, dopravní značky</p> <p>Cyklista – výbava jízdního kola a cyklisty, bezpečná jízda, cyklista na silnici, cyklista na křižovatce, krizové situace, dopravní značky</p> <p>Etika v silničním provozu</p> <p>Na vlastní kůži – chodec, cyklista, poskytnutí první předlékařské pomoci, můj první řidičský průkaz</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> – mezilidské vztahy, komunikace – řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> – lidské aktivity a problémy životního prostředí – vztah člověka k prostředí – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy 	<p>Pobyt v přírodě</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vyřeší testy „řidičský průkaz nanečisto“ – rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační a aktivně se proti nim brání – vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdravotní problémy – uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků – zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci – zná techniky proti zvládnutí stresu – rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními – samostatně zvládá základní postupy první pomoci, včetně základů obvazové techniky – poskytne nezbytnou první předlékařskou pomoc i při vážnějších poraněních – uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu – orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchování potravin v domácnosti – posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy – orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání 	<p>Péče o zdraví Výživa a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných – preventivní lékařská péče – vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví, vznik civilizačních nemocí – odolávání stresu – základní postupy první pomoci, obvazová technika – první pomoc v improvizovaných podmínkách – přivolání lékaře – zásady zdravé výživy – výživa a civilizační nemoci – poruchy příjmu potravy – mentální anorexie, bulimie – alternativní výživové směry – reklamy na potraviny – kvalita lidského života (handicapovaní lidé) <p>Pohybové aktivity a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam pohybových aktivit pro zdraví – pohybový režim – prevence tělesného a duševního zatížení 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy – rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor – vysvětlí základní vztah mezi úrovní zdravotně orientované zdatnosti a možnými zdravotními problémy (civilizační choroby) – umí sestavit osobní pohybový režim – vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím – pojmenuje tělesné, fyziologické a psychické změny v období dospívání – zná a respektuje základní pravidla hygieny pro každý den, při menstruaci – uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy – zná základní pravidla duševní hygieny – rozlišuje význam mezi přátelstvím, zamilovaností, náhodnou známostí 	<p>Dospívání</p> <ul style="list-style-type: none"> – období dospívání – osobní hygiena – intimní hygiena pro každý den, hygiena při menstruaci, – dětská gynekologie – duševní hygiena <p>Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> – kamarádství, přátelství, láska – partnerské vztahy – vztahy a pravidla soužití v rodině, škole, vrstevnické skupině apod. 	<p>PŘ – biologie člověka</p> <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - řešení problémů a rozhodovací dovednosti – mezilidské vztahy, komunikace – prevence sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje mezi verbální a neverbální komunikací a dokáže ji běžně používat 	<ul style="list-style-type: none"> – komunikace 		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – chová se ve vztahu k opačnému pohlaví kultivovaně a na veřejnosti uplatňuje ve svých citových projevech vhodnou míru zdrženlivosti a studu – uvede rizika spojená s volbou životního partnera – popíše základní funkci rodiny – rozlišuje a porovnává základní formy náhradní rodinné péče – – uvede zdravotní rizika spojená s návykovými látkami a argumentuje ve prospěch zdraví – vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním látek – používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky – zná základní informace o návykových látkách – obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek – vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu 	<p>Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> – volba partnera, partnerské vztahy a partnerské soužití – rodina, manželství a rodičovství <p>Návykové látky a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – návykové látky, zdravotní a sociální rizika – zneužívání návykových látek – odmítání návykových látek – přehled návykových látek – pozitivní životní cíle a hodnoty – návykové látky a bezpečnost v dopravě 	<p>PŘ - biologie člověka</p> <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> – sebepoznání a sebepojetí – mezilidské vztahy – obecné modely řešení problémů – zvládání rozhodovacích situací – poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích – prevence sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů jednání – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – mezilidské vztahy a komunikace <p>MKV - lidské vztahy</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v zákonech omezujících nebo zakazujících užívání návykových látek – orientuje se v trestně právní problematice návykových látek – kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol – vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty – samostatně vyhledá v případě potřeby specializované pomoci – předchází úrazům – rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování – uplatňuje účelné modely chování v případě šikany, týrání a zneužívání dítěte – kriticky se vyjadřuje k projevům násilí – zná základní informace o sexualitě – osvojí si pojmy z oblasti sexuality – zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech – zná základní pravidla hygieny pohlavního styku 	<ul style="list-style-type: none"> – návykové látky a zákon – reklamní vlivy – počítače a hazardní hry, gamblerství – linka důvěry, krizová centra – přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení – krizové situace: šikana, týrání, sexuální zneužívání – brutalita a jiné formy násilí v médiích Sexuální výchova – význam sexuální výchovy – slovníček pojmů – fakta o sexualitě 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologický zralý pro těhotenství a porod – orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální, ...) – respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou – orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte – pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti jejich použití – vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů – pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí, jak se před nimi chránit – vysvětlí, jak dochází k přenosu viru HIV a co se děje po proniknutí infekce do organismu – orientuje se v léčbě infekce HIV a AIDS a zdůvodní preventivní opatření boje proti šíření HIV 	<ul style="list-style-type: none"> – anatomie ženských a mužských pohlavních orgánů, hygiena pohlavního styku – předčasná sexuální zkušenost a její rizika – zdrženlivost a pohlavní stud, nevhodné chování v oblasti sexuality – sexuální orientace – potřeba citu a lásky u tělesně a smyslově postižených – sexualita z hlediska odlišné kultury a víry – sexualita a zákon – sexuální zneužívání – antikoncepce – nemoci přenosné pohlavním stykem – cesty přenosu – rizikové chování a ochrana před nákazou, promiskuita – HIV, AIDS 	<p>OSV učit dovednostem seberegulace, sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „provozu“ každodenní existence v jejích běžných i náročnějších formách</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – použije v případě problémů kontakty na odbornou pomoc – vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v průběhu porodu – orientuje se v problematice umělého přerušení těhotenství – vyjádří svůj názor k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě 	<ul style="list-style-type: none"> – odborná pomoc – početí, těhotenství, porod – ukončení těhotenství – reálné a nereálné informace o sexualitě v médiích 		

5.9 Člověk a svět práce

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět **pracovní činnosti** se vyučuje v 1. – 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do **čtyř tematických okruhů**:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmětem prolínají průřezová témata

OSV – rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, poznávání lidí

EV – vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence učení

- vedeme žáky k osvojování základních pracovních dovedností a návyků z různých oblastí, učíme je používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- pozorujeme pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů při plnění zadaných úkolů
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- snažíme rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- obohacujeme a rozšiřujeme slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, učíme žáky popsat postup práce
- vedeme žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupině, k vytváření společné práce, při které se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snažíme o dosažení kvalitního výsledku
- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke správnému a zodpovědnému zacházení s pracovními pomůckami
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dbá na hygienu – udržuje pořádek a čistotu – bezpečně zachází s nástroji a pomůckami – pracuje podle slovního návodu a předlohy – získává dovednost papír mačkat, překládat a skládat – odtrhne naznačenou část – vystřihne nakreslený tvar – slepí a nalepí vystřižené tvary – mačká, válí, tvaruje modelovací hmotu – přidává a ubírá, dělí na části modelovací hmotu – modeluje jednoduché tvary (figurky, ovoce, zelenina) – získává dovednost propichovat, navlékat, slepovat přírodní materiál – učí se třídit při sběru přírodní materiál 	<p>hygienu a bezpečnost práce</p> <p>práce s drobným materiálem – papír</p> <p>práce s drobným materiálem – modelovací hmota</p> <p>práce s drobným materiálem – přírodniny</p>	<p>OSV – Kreativita</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje se stavebnicí, sestaví jednoduchou stavbu z kostek dle fantazie – rozloží postavenou stavbu – pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu – zalévá, kypří, otírá listy – seznámí se se základy správného stolování – připraví jednoduchý pokrm (svačina) 	<p>konstrukční činnosti – práce se stavebnicí, kostkami</p> <p>pěstitelské činnosti – péče o pokojovou rostlinu</p> <p>příprava pokrmů</p>	<p>OSV – Poznání lidí</p>	<p>kolektivní práce</p> <p>práce ve skupinách</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dbá na hygienu při práci – udržuje pořádek – bezpečně zachází s nástroji a pomůckami – pracuje podle slovního návodu a předlohy – připraví si pracovní místo – ovládá jednoduché postupy – vytváří jednoduché výrobky – mačká, překládá a skládá papír – odtrhne a vytrhává tvary – stříhá, vystříhne, prostříhává – slepí a nalepí vystřižené tvary papíru a kartonu – vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru – tvaruje modelovací hmotu – přidává a ubírá, dělí na části, vykrajuje modelovací hmotu – modeluje jednoduché tvary (figurky, zvířata) 	<p>hygienu a bezpečnost práce</p> <p>práce s drobným materiálem – papír, karton</p> <p>práce s drobným materiálem – modelovací hmota</p>	<p>OSV – Kreativita</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – navléká, slepuje přírodní materiál – učí se třídit při sběru přírodní materiál – dotváří přírodní materiál – spojuje, ohýbá, láme, skládá do tvarů přírodní materiál – získává dovednost navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil – vystřihne a slepí textilií – tvaruje textil – sestavuje stavebnicové prvky – vytváří plošné a prostorové kompozice – získává dovednost montovat a demontovat jednoduchou stavebnici – seznámí se s návodem a předlohami – pečuje o nenáročné rostliny – chová se vhodně při stolování – připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) 	<p>práce s drobným materiálem – přírodniny, provázky, špejle</p> <p>práce s drobným materiálem – textil</p> <p>konstrukční činnosti</p> <p>pěstitelské práce</p> <p>příprava pokrmů</p>	<p>OSV - Kreativita</p> <p>OSV – Poznání lidí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, upravovat a třídit při sběru přírodní materiál – umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil – učí se přišít dva kusy látky k sobě – přišije knoflík – navštíví muzea – seznámí se s ukázkou lidových řemesel (batikování, ozdoba kraslic, práce se slámou) – sestavuje stavebnicové prvky a díly – vytváří prostorové kompozice, podle předlohy i vlastní fantazie – získává dovednost montovat a demontovat stavebnici – seznámí se s návodem a předlohami 	<p>práce s drobným materiálem – přírodniny, provázky, špejle</p> <p>práce s drobným materiálem – textil</p> <p>práce s drobným materiálem – lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>konstrukční činnosti - stavebnice se spojovacími prvky a díly</p>	<p>OSV- Poznání lidí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru – učí se rozměřovat, stříhat, rozřezávat papír, karton – zná základní vlastnosti plastelíny, modelářské hlíny, slaného těsta – při modelování využívá hnětení, válení, roztlačování, vytahování, spojování – používá pomůcky k modelování, podložku, špachtle, nůž – zpracovává přírodniny navlékáním, slepováním, svazováním – podle slovního návodu vyrábí drobné předměty ze špejlí, dřivek, krabiček, korků – bezpečně používá nůž, nůžky, jehlu, udržuje pořádek na svém místě – učí se rozlišit textilie bavlněné, vlněné, z umělých vláken – umí navléct přiměřeně dlouhou nit, uvázat uzlík – sešije látku, přišije knoflík – stříhá látku podle nákresu 	<p>Práce s drobným materiálem – modelovací hmota, těsto</p> <p>Práce s drobným materiálem – přírodniny, provázky, špejle, kork</p> <p>Práce s drobným materiálem – textil</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi <ul style="list-style-type: none"> – ukázky batikování, vizovické pečivo, kraslice – sestavuje jednoduché modely podle plánu – vytváří vlastní prostorové kompozice podle předlohy i vlastní fantazie – montuje a demontuje stavebnici – seznámí se s návodem a předlohami – poznává různé druhy stavebnic – uvede jednoduchý pracovní postup – zná základy péče o pokojové rostliny – provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování – učí se zacházet s nástroji – orientuje se v základním vybavení kuchyně – zná základní pravidla stolování a umí připravit stůl ke stolování – seznámí se se zásadami skladování potravin – připraví talíře a příbory ke svátečnímu obědu – připraví jednoduchou svačinu dle zásad správné výživy – seznámí se se základními elektrickými spotřebiči a zacházení s nimi – udržuje bezpečnost, pořádek a hygienu – poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni 	<p>Práce s drobným materiálem – lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>Konstrukční činnosti - stavebnice se spojovacími prvky a díly, plastové stavebnice, papírové modely práce s návodem, předlohou, jednoduchým návodem</p> <p>Pěstitelské práce - Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, pěstování rostlin ze semen v místnosti, pěstování pokojových rostlin</p> <p>Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – při modelování využívá hnětení, válení, roztlačování, vytahování, spojování – správně používá pomůcky k modelování, podložku, špachtle, nůž – zpracovává přírodniny navlékáním, slepováním, svazováním – podle návodu vyrábí drobné předměty ze špejlí, dřívěk, krabiček, korků – bezpečně používá jehlu, navléká, umí uzel – stříhá látku podle nákresu – učí se různé druhy stehů (zadní, křížkový, zapošíť) – poznává druhy textilie: bavlněné, vlněné, z umělých vláken – seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi <ul style="list-style-type: none"> – ukázky batikování, drhání, vizovické pečivo, kraslice – vyrobí dle návodu výrobek s vazbou k lidovým tradicím – sestavuje modely podle plánu – vytváří vlastní prostorové kompozice podle předlohy i vlastní fantazie – montuje a demontuje stavebnici 	<p>Práce s drobným materiálem – modelovací hmota, těsto, modurit</p> <p>Práce s drobným materiálem – přírodniny, provázky, špejle, korek</p> <p>Práce s drobným materiálem – textil</p> <p>Práce s drobným materiálem – lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>Konstrukční činnosti - stavebnice se spojovacími prvky a díly, plastové stavebnice, papírové modely</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje podle návodu a předlohy, náčrtu – zná různé druhy stavebnic – popíše jednoduchý pracovní postup – dovede pečovat o pokojové rostliny – provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování – provádí pěstitelské pokusy – volí vhodné pomůcky a nářadí a nástroje – vhodně využívá základní vybavení kuchyně – zná pravidla stolování a umí připravit stůl ke stolování – seznámí se se zásadami skladování potravin – připraví talíře a příbory ke svátečnímu obědu – připraví svačinu dle zásady správné výživy – seznámí se s některými elektrickými spotřebiči a zacházení s nimi – udržuje bezpečnost, pořádek a hygienu – poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni – učí se sestavit jednoduchý jídelníček – učí se společensky chovat při stolování 	<p>Pěstitelské práce - výživa rostlin, osivo, pěstování rostlin ze semen na zahradě, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie</p> <p>Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, technika v kuchyni</p>		

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku.

Časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám školy jsou vybrány okruhy příprava pokrmů, pěstitelské práce chovatelství, provoz a údržba domácnosti a svět práce.

Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce, k osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů a pomůcek při práci, k osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce, k získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – Kreativita; Kooperace a kompetice - orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí.

Enviromentální výchova- Lidské aktivity a problémy životního prostředí; pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vedeme žáky k samostatné volbě různých postupů, poznávání smyslu učení a vytváření pozitivního vztahu k učení prostřednictvím zadávaných úkolů
- umožňujeme žákům kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky zadáváním úloh k tvořivému přístupu při jejich řešení, učíme je chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- vedeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- motivujeme žáky ke správnému postupu při práci,
- trváme na užití správného názvosloví
- obohacujeme výuku využitím informační zdrojů k získání nových poznatků
- při zadávání úkolů, při kterých žáci spolupracují, vedeme žáky k tomu, aby dodržovali vžité konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

- při práci vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, k práci v týmu, rozdělení a naplánování práce
- nabádáme žáky k diskusi a respektování názoru druhých, učíme žáky věcně argumentovat
- přizveme žáky k hodnocení práce své i práce ostatních, vedeme je k ohleduplnosti a taktu, učíme je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování pravidel při práci, učíme je přivolat pomoc při zranění
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k pochopení základních ekologických souvislostí, ochraně a ocenění naší kulturní tradice a historického dědictví
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci, k dodržování technologických postupů a pravidel
- trváme na ochraně zdraví žáků
- podporujeme žáky ve využití svých znalostí v praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – organizuje a plánuje svoji pracovní činnost – volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných druhů rostlin – pěstuje a používá květiny pro výzdobu – používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu – prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty; – dodržuje technologickou kázeň 	<p>Pěstitelské práce</p> <p>Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy.</p> <p>Zelenina – osivo a sadba, pěstování, podmínky a zásady pěstování vybraných druhů zeleniny</p> <p>Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových rostlin, pěstování vybraných druhů pokojových a okrasných rostlin, řez, používání okrasných rostlin v interiérech exteriérech, aranžování a vazba rostlin, úprava květin, péče o zeleň v blízkosti školy.</p> <p>Ovocné rostliny – druhy, způsob pěstování, uskladnění a zpracování</p>	<p>OSV EV PŘ</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
	<p>Léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie</p> <p>Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty</p>	<p>OSV EV PŘ</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – umí používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat základní spotřebiče – provádí úklid pracovních ploch a nádobí, bezpečně zachází se základními čisticími prostředky – ovládá základní postupy při přípravě pokrmů a připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy – kulturně stoluje a společensky se při stolování chová – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – dovede poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p>Kuchyně – základní vybavení (nádobí, náčiní, elektrické a plynové spotřebiče); bezpečnost a hygiena provozu, udržování pořádku a čistoty, mycí a čisticí prostředky.</p> <p>Potraviny – výběr, nákup skladování poživatin, cena, jakost, hmotnost, množství, hygiena; rozlišování potravin: druhy masa, ovoce a zeleniny; nové výrobky: polotovary, zmrazené a konzervované potraviny, výrobky racionální výživy apod.; sestavování jídelníčku (finanční gramotnost)</p> <p>Úprava stolu a stolování Jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu; slavnostní stolování v rodině a ve společnosti; zdobné prvky a květiny na stole</p> <p>Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p>	<p>OSV EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Výchova ke zdraví</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti – organizuje svoji pracovní činnost – provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví – provádí drobnou domácí údržbu – používá vhodné prostředky při práci v domácnosti – dodržuje základní hygienické a bezpečnostní předpisy – má základní vědomosti o materiálech, náradí, nástrojích a pracovních postupech – řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, nástrojů a náradí – orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů a bezpečně s nimi manipuluje	<p>Finance, provoz domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; ekonomika domácnosti; hotovostní a bezhotovostní platební styk hygiena a bezpečnost</p> <p>Údržba a úklid domácnosti - úklid bytu – čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí, pracovní postupy, hygiena, bezpečnost, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti</p> <p>Údržba oděvů a textilií v domácnosti – prací a čisticí prostředky: ekonomika, hygiena, bezpečnost; praní a žehlení prádla, drobné opravy, ošetřování podle vyznačených symbolů, ukládání a úschova prádla</p>	<p>OSV – kreativita, kooperace a kompetice</p>	<p>Finanční gramotnost</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci – poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	<p>Elektrotechnika v domácnosti elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika – funkce, ovládání a užití, její ochrana a údržba, nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí – je schopen posoudit své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy – umí využít profesní informace poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání – prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce – dovede prokázat v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce – je seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání 	<p>Trh práce – povolání lidí, charakter a druhy pracovišť, druhy pracovních prostředků a pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky, rovnost příležitostí na trhu práce.</p> <p>Volba profesní orientace – sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti; sebehodnocení; vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p> <p>Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci a regionu; způsoby hledání zaměstnání;</p>	<p>OSV – kreativita, kooperace a kompetice</p> <p>VDO – občanská společnost a stát, principy demokracie</p> <p>OV</p>	<p>Finanční gramotnost</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>- je seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů</p>	<p>psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele; problém nezaměstnanosti, ÚP; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>Podnikání – druhy a struktura organizací; nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>		

Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Téma projektů volí učitelé podle věkových skupin, podle náplně učiva a reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní. O zapojení třídy do projektu se rozhodují třídní učitelé s přihlédnutím k zájmům a schopnostem žáků.

Vyučující	Název projektu	Předmět	Třída
Kolektiv učitelů	Ochrana člověka za mimořádných událostí	VZ, VL, CH, F, Z, D, PŘ	1. – 9.
Mgr. Daniela Crhová	Olympijský víceboj	TV	1. - 9.
Kolektiv učitelů	Vánoční dílny	VV, VL, D, PČ, PRV	1. - 9.
Kolektiv učitelů	Ovoce a zelenina do škol	PRV, PČ, VV, PŘ	1. - 9.
Kolektiv učitelů	Mléko do škol	PRV, PČ, VV, PŘ	1. - 9.
Mgr. Dana Kopecká	Den Země	PČ, VV, PŘ, Z, VL, PRV	1. - 9.
Kolektiv učitelů	Sportovní den	TV, Z, PŘ	1. - 9.
Mgr. Ivana Marková	Normální je nekouřit	PRV, PŘ, VV, PČ, HV, ČJ	1. - 5.

Pravidelné akce školy.

- slavnostní zahájení školního roku
- vítání občánků obce Opatova
- vánoční dílny pro rodiče a veřejnost
- velikonoční dílny
- čarodějné odpoledne
- sběr druhotných surovin
- školní akademie
- slavnostní vyřazení žáků 9. ročníku a vítání budoucích prvňáčků

Mezinárodní spolupráce

Obec Opatov má své družební městečko Drezzo v Itálii. Snažíme se navázat přes naši kulturní komisi spolupráci s tamější školou. Celá situace je ztížena tím, že již zmiňovaná obec nemá svou školu a děti dojíždějí.

V roce 2010 v září jsme odeslali dopisy dětí, zatím bez jakékoli odezvy.

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím. Co se naučil, v čem se zlepšil a v čem chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit i na individuální pokrok každého žáka. Součástí hodnocení je též hodnocení chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Pravidla hodnocení žáků

Obecné zásady:

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňuje učitel přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici
- podklady pro klasifikaci učitel získává:
  - soustavným sledováním výkonů žáka, jeho připravenosti na vyučování
  - zkouškami písemným, ústními, praktickými, pohybovými a didaktickými testy
- písemnou práci z učiva zdelší časové období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu – takové práce oznámí vyučující žákům předem (nejméně jeden týden) a ostatní vyučující informuje zápisem termínu do třídní knihy
- na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematickosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě

Způsob získávání podkladů pro hodnocení:

- podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,.....) kontrolními pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky,
- učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů,
- kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích,
- vyučující zajistí zapsání všech známek do žákovských knížek,
- klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňská léčba, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech

apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn, žák se znovu nepřezkoušuje.

- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají na pedagogické radě,
- Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů na třídních schůzkách; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají,
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem,
- Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.

Hodnocení a klasifikace:

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje svoje poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy. V týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Její ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projevuje esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo tvořivý a aktivní. Rozvoj jeho schopností jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myšlení pohotové, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně
- je schopen samostatně studovat vhodné texty
- pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení s hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se výstižně poměrně přesně
- umí a využívá kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce pracuje samostatně

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice, poznatky
- myslí logicky správně
- je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné texty
- pracuje částečně krovně v týmu, jeho působení je přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně
- umí a dovede použít kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce učitelem pracuje s jistotou

Stupeň 3 (dobrý)

- má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby
- je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné
- je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele
- vyjadřuje se obtížně a nepřesně
- dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat

Stupeň 4 (dostatečný)

- má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- v myšlení se vyskytují závažné chyby
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty
- práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné
- málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami
- má velké potíže při práci s upraveným textem
- závažné chyby dovede za pomoci učitele opravit

Stupeň 5 (nedostatečný)

- požadované poznatky si neosvojil
- samostatnost v myšlení se neprojevuje
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty učitele
- žák nepracuje pro tým
- správného sebehodnocení a hodnocení ostatním členů není schopen
- jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele
- s upraveným textem nedovede pracovat
- chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- v činnostech je velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost
- pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí
- jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v činnostech aktivní, převážně samostatný
- úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady
- projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost

Stupeň 3 (dobrý)

- v činnostech je méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní
- nevyužívá dostatečné své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu
- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb
- jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele
- nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost

Stupeň 4 (dostatečný)

- v činnostech je málo tvořivý, často pasivní
- rozvoje jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé
- úkoly řeší s častými chybami
- dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele
- projevuje velmi malý zájem a snahu

Stupeň 5 (nedostatečný)

- v činnostech je skoro vždy pasivní
- rozvoj schopností je neuspokojivý
- jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu
- minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat
- neprojevuje zájem o práci, práci druhých znemožňuje

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm – velmi dobré

- **prospěl(a)**

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

- **neprospěl(a)**

Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

- **nehodnocen(a)**

Žák není hodnocen, není-li ho možné hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby mohl žák poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci každého klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka neškole a na akcích pořádaných školou jsou v případě slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Komisionální přezkoušení

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm – nedostatečně - nejvýše ze dvou předmětů.

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. října. Do té doby navštěvuje žák podmíněčně nejbližší vyšší ročník.

Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

Přezkoušení

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o ústavnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, může zástupce žáka požádat o komisionální přezkoušení příslušného školního inspektora. V takovém případě jmenuje komisi školní inspektor. Přezkoušení provede komise do deseti dnů. Výsledek přezkoušení je konečný, další přezkoušení žáka ne nepřípustné.

Postup do dalšího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl za všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem předmětů, z nichž je uvolněn.

Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

6.2 Autoevaluace školy

Autoevaluace – vlastní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výroční zpráv a vlastního hodnocení školy.

Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, pak škola nutně musí věnovat velkou pozornost právě procesu autoevaluace vzdělávacího procesu jako celku. Nutností je vymezení oblastí, cílů a kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu.

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodiči	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Cíle	Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání na škole.	Zvýšení spolupráce s rodiči. Spokojenost rodičů se školou.	Dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků.	Odborný růst pedagogických pracovníků.	Spokojenost žáků ve škole
Kritéria	Dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy.	Naplněnost školy v rámci demografie obce.	Postupné zlepšování jednotlivých žáků.	Vyhledávání, účast, využití DVPP ve výuce.	Spokojený žák.
Nástroje	Pozorování. Rozhovor.	Rozhovor. Dotazník. Zápis do 1. ročníku.	Analýza žákovských prací.	Pozorování. Rozhovor.	Pozorování. Dotazník. Rozhovor.
Časový harmonogram	Průběžně.	4x ročně Rozhovor v rámci schůzek rodičů. 1x ročně zápis 1x za 2 roky dotazník.	Průběžně.	Průběžně.	1x ročně dotazník. Průběžně pozorování, rozhovor.